

PSIB
PSOE

Decidim **el futur**

Document marc

Conferència Política PSIB-PSOE

1. Introducció

2. Les majories progressistes recolzades per les urnes i liderades pel PSIB-PSOE ens han permès impulsar en els darrers quatre anys un programa integrador i progressista que ha conduït a la nostra societat de tornada a la prosperitat econòmica, la creació d'ocupació i riquesa per a tothom, la reinstauració de drets democràtics i polítiques d'igualtat, la regeneració dels serveis públics essencials i la recuperació d'un clima de pau social i diàleg imprescindible per a construir unes illes justes, diverses, obertes i decidides a resoldre els reptes que plantegen els pròxims anys. Tot això va ser possible gràcies als ciutadans d'aquestes illes, que van aconseguir a través del seu vot posar en marxa un nou projecte plural.
3. Aquest projecte, les bases del qual van quedar establertes en la Conferència Política de 2015, afronta el mes vinent de maig un moment decisiu: els ciutadans acudeixen a les urnes per a donar-li continuïtat a un projecte sòlid i clar, amb uns eixos que estan donant resultats, però que requereixen ser actualitzats i reforçats.
4. Els quatre anys transcorreguts ens obliguen a avaluar els avanços obtinguts gràcies al projecte dissenyat en la Conferència Política de 2015. Això ha passat, primer, per una anàlisi que ens ha permet tant detectar les moltes polítiques que han funcionat i requereixen continuïtat, com identificar els avanços que encara no s'han aconseguit, per a establir noves mesures i estratègies o reforçar les ja formulades. El treball es completa amb la incorporació al projecte polític dels nous reptes que ens plantegen un present i un futur que, en molts aspectes, ha canviat substancialment en els últims quatre anys.
5. Aquest treball d'anàlisi, diagnòstic i actualització del compromís socialista amb la societat ha estat articulat en torn a una nova Conferència Política, una eina que ens permet escoltar a la ciutadania i el seu teixit social, però també transmetre les polítiques que volem impulsar. La Conferència Política és així la nostra millor plataforma d'anàlisi i, alhora, l'altaveu del projecte il·lusionant que ha d'impulsar el progrés de la nostra societat durant els pròxims anys.

6. Les propostes que plantejgem fa 4 anys van ser la columna vertebral de les polítiques dels diferents governs, i van substanciar els Acords executats amb la resta de forces progressistes. Els reptes eren enormes i la seva resolució, urgent: les polítiques dissenyades per l'anterior Conferència Política ens van permetre superar l'emergència social que patien ciutadans abandonats a l'atur i les retallades de la crisi. El plantejament obert a la societat impulsat des de llavors va possibilitar que aquestes illes sortissin de la crispació i tornessin a la pau social i educativa. Recuperem així el clima de diàleg i respecte que està darrere de l'impuls i modernització de la nostra economia i de la lluita efectiva contra la precarietat laboral i la desigualtat. Un consens clau també per aconseguir l'ampliació de drets ciutadans, el reforç dels serveis públics, la fi d'injustícia dels copagaments, la unitat contra la barbàrie inacceptable de la violència masclista, o l'impuls de les polítiques pioneres que estan permetent el retorn dels joves que van fugir de la crisi i ens posen a l'avantguarda de la lluita per protegir el medi ambient i renovar un nou model industrial i energètic.
7. Tant la resposta a la urgència de llavors com la planificació que ens ha portat al fet que les illes balears siguin avui un referent en creixement inclusiu i progrés social van sortir d'una conferència oberta i participativa que ara renovem. Ho fem en un context on cap dret s'ha de creure garantit, on s'han de continuar fent feina per a millorar-los i garantir-los.
8. Per això, aquesta Conferència Política marca eixos d'acció que ens permetran aprofundir en un model econòmic i social que té el seu èxit en la distribució equitativa del creixement i la reducció de la desigualtat. Impulsarem així polítiques que mantenen com a prioritat la protecció de les persones i la millora constant de la seva qualitat de vida. Articulem així estratègies que tenen com a fil conductor la cerca de la sostenibilitat social i ambiental des de totes les línies d'acció. Aprofundim així en el nostre compromís històric amb els valors que sustenten la democràcia, situant-nos a l'avantguarda en la defensa dels drets aconseguits durant dècades de progrés col·lectiu. Liderem així, una vegada més, la incorporació de nous espais de llibertat, i la creació de eines que ens permetin avançar cap a la igualtat, l'equitat i la justícia social. Construïm així, des del diàleg constant amb la ciutadania, una societat d'oportunitats per a tothom.

9. Els reptes que ens plantejgem reafirmen el nostre compromís amb aquesta societat. Hem d'accelerar cap a una economia més distributiva, més sostenible. Una economia articulada al voltant de sectors que faran de la innovació el seu camí cap a la competitivitat i concebuda per a generar ocupació de major qualitat i millors salaris. Hem d'aprofundir en les polítiques redistributives que estan permetent a aquestes illes liderar les pujades de salaris i el combat contra la precarietat.
10. També hem d'avançar amb determinació cap a l'educació de 0 a 3 anys, les bases dels quals estan assegurades. Hem de perseverar en un model socio-sanitari que afronta des de la planificació els reptes que imposa una societat que celebra que els ciutadans cada vegada visquin més anys i s'exigeix que cada vegada visquin millor. Hem d'afrontar des del màxim compromís els problemes d'accés a l'habitatge que pateix la ciutadania, donant continuïtat al ja posat en marxa en aquests últims anys per a generar habitatge protegit i frenar els usos especulatius, i, sobretot, aplicant noves polítiques valentes i d'efecte immediat, que situïn l'accés a l'habitatge com un dels pilars bàsics del nostre estat de benestar.
11. Hem d'abanderar la protecció de nostre territori i del nostre planeta, comproment-nos fermament amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides per a l'any 2030. Hem d'executar els plans de mobilitat moderna i sostenible que ja s'han iniciat i que la història ha demostrat que només tindran continuïtat des de l'esquerra.
12. Hem de contribuir a impulsar un model d'Estat en el que cabem tots. Hem de enfortir el nostre model de decisió política des de la cercania als problemes del ciutadans. Els socialistes hem de ser una vegada més l'origen dels nous drets que exigeix la ciutadania del segle XXI i impulsar les noves llibertats que reclama una societat que no accepta cap forma de discriminació o violència. Hem de treballar per a aprofundir en una democràcia que ha de ser més transparent i participativa.
13. I, per descomptat, hem de liderar l'autèntica revolució del segle XXI, la revolució feminista que, d'una vegada per sempre, farà d'aquesta una societat igualitària, una societat moderna, una societat que creix sempre des de les llibertats, els drets i la pau social.

14. Les bases per a aconseguir-ho queden fixades en aquesta Conferència Política, en la qual han participat les bases del nostre partit, però també les d'una societat a la que hem donat veu i capacitat de decisió, escoltant a tots els col·lectius, plataformes, associacions i institucions que l'articulen. D'aquí surt un nou contracte social per viure millor, més cohesionats socialment, de forma més sostenible i solidària, amb institucions a tocar de carrer.
15. És un projecte d'estabilitat i progrés que accelerarà cap a la reducció de les desigualtats, l'equitat, la protecció amb nous drets i en el marc d'una societat diversa, plural, oberta i transparent. Un projecte de més i millor creixement, per continuar construint unes illes més sostenibles social, econòmica i mediambientalment. Un projecte que garanteix la qualitat de vida i la qualitat democràtica, amb un model de progrés estable i inclusiu. Un projecte recolzat per serveis públics gestionats des de l'eficàcia que dóna la proximitat i apuntalat per un compromís amb l'educació, la igualtat i l'extensió de drets i llibertats. Un projecte capaç d'accelerar en la transformació social que vam començar fa quatre anys, capaç de donar respostes a noves problemàtiques i obrir a tots un futur d'oportunitats, i capaç d'impulsar revolucions socials en marxa com la que impulsa la igualtat i el feminisme a tot el món.
16. Aquest és el projecte socialista, un projecte per a tothom.

17. EIX 1: CRÉIXER PERQUÈ TOTHOM VISQUI MILLOR

18. L'economia de les Illes Balears ha registrat en els darrers quatre anys (2015-2018) la seva major taxa de creixement econòmic des de l'entrada a l'euro. Ha estat una legislatura en què s'ha recuperat el nivell de PIB existent abans de la crisi, i on aquesta fase expansiva no s'ha fonamentat en els desequilibris que caracteritzen l'anterior fase expansiva. A més, és la primera vegada en molts d'anys en què s'han encadenat quatre anys de creixement, no sols del PIB, sinó també del PIB per càpita.
19. Però segurament els elements més singulars d'aquesta onada expansiva no han estat tant les pròpies taxes de creixement com els elements que

han permès iniciar un camí cap a un creixement més inclusiu i compartit. Elements d'aquest estil en són la creació d'ocupació, on Balears ha estat la primera comunitat en recuperar, amb escreix, el nivell d'ocupació prèvia a la crisi, especialment l'ocupació indefinida, i els salaris, els quals estan creixent en aquests moments a una taxa el doble que la resta d'Espanya i on, per primera vegada en la nostra història, en el quart trimestre de 2018 ja hem superat la mitjana estatal.

20. Les perspectives econòmiques per als propers semestres són positives. De fet, el desafiament de Balears per als propers anys no és tant de ritme de creixement com de la qualitat del creixement. Es tracta de posar les bases per garantir un procés de generació de riquesa que pugui ser sostenible socialment i mediambientalment. S'han de posar les bases per a un creixement que no generi desigualtat i que possibiliti compartir entre tots la generació de riquesa, fomentant la creació de teixit productiu, però també d'ocupació de qualitat, de salaris d'acord a la productivitat de la nostra economia, on no s'ha de permetre l'existència de treballadors pobres.
21. Per aconseguir aquests objectius finals, s'han d'activar les diferents tecles disponibles de la política econòmica. Així, s'han de planificar polítiques de tipus redistributiu, les quals han de perseguir garantir la igualtat d'oportunitats en el mercat de treball, com ara les polítiques educatives i de formació professional, la lluita contra la precarietat laboral, el foment de la salut i la seguretat en el treball, i el foment de l'activitat empresarial. D'altra banda, és evident que el mercat genera desigualtats no desitjables. Per això, cal realitzar també polítiques redistributives a través del nostre sistema fiscal el qual, mitjançant les diferents deduccions pot compensar certes despeses, com les lligades, per exemple, al lloguer, així com també polítiques redistributives mitjançant la despesa pública, de manera que es proveeixin a la societat diferents béns i serveis considerats estratègics, i que han de ser prioritaris per a tots els ciutadans, com ara la sanitat.
22. Per tot plegat, la política econòmica dels propers anys ha de pivotar sobre cinc línies:

23. Polítiques transversals que ens permetin millorar tots els sectors de la nostra economia i que perseguixin augmentar la productivitat i competitivitat del nostre teixit productiu. Aquí hi trobaríem la necessitat d'augmentar els recursos del nostre sistema educatiu, de la formació professional (reglada i ocupacional), de les polítiques actives d'ocupació, de les polítiques de salut i seguretat laboral, de les polítiques laborals de lluita contra la precarietat laboral, i de les polítiques dirigides a impulsar l'economia del coneixement a través de l'R+D+I.
24. Totes aquestes polítiques milloraran la competitivitat de la nostra economia obrint, d'aquesta manera, el camí per augmentar el nivell de benestar dels ciutadans, i permetent, gràcies a la millora que suposen en la igualtat d'oportunitats, gaudir d'un creixement econòmic més igualitari. Estam parlant de polítiques transversals que ens permetran plantejar-nos una economia menys dependent dels recursos naturals i que, per tant, no haurà de basar el seu creixement en processos extensius.
25. Foment dels sectors estratègics i emergents com a via per a una millora del model econòmic.
26. L'economia de cadascuna de les nostres illes ha de confegir el seu propi model econòmic. Tanmateix, una realitat comuna és la importància del turisme, el qual ens ha mostrat aquests darrers anys que és capaç de conjugar la generació de riquesa i l'assoliment de creixements salarials importants, tot en un context de fortes inversions de la planta hotelera per millorar la qualitat del producte ofert, i d'allargament de la temporada turística. Així, és una evidència que el nostre model ha de seguir voltant sobre un turisme que ha d'ampliar els diferents nínxols de productes oferts.
27. Tanmateix, s'han de fomentar altres activitats econòmiques també generadores de valor afegit. Així, aquelles activitats lligades al turisme, com ara tota l'activitat lligada a les TIC o la nàutica, especialment la reparació i manteniment d'embarcacions nàutiques, s'ha de fomentar. Val a dir que en aquests casos resulta fonamental el paper a jugar per la formació professional, ja que aquesta

assegura l'existència i requalificació del capital humà necessari. Igualment, totes les activitats lligades amb l'eficiència energètica, el lleure i els serveis a les persones, especialment en el context de l'envelliment de la nostra societat, seran àmbits de desenvolupament econòmic.

28. Promoure l'activitat empresarial: la generació de riquesa necessita de l'existència d'un teixit productiu viu i competitiu. Per això, s'han de desenvolupar polítiques que ajudin a la creació d'empreses, però també al creixement de les microempreses i les petites i mitjanes empreses. En aquest sentit, un senyal distintiu socialista serà el foment de les fórmules d'economia més democràtiques, com són les cooperatives i tot el relacionat amb l'economia social.
29. Igualment, s'han de seguir desenvolupant polítiques que permetin enfortir els nostres sectors econòmics amb més valor afegit, perquè afrontin tots plegats els seus principals reptes. Per això s'ha de seguir incentivant la creació de clústers, així com l'enfortiment dels existents.
30. Lligat amb els dos primers punts, la política econòmica ha de posar l'èmfasi en tota una sèrie d'elements clau per assolir un creixement possible i sostenible. En aquest àmbit, resulta evident que hi ha tota una sèrie d'inputs dels quals s'ha de garantir el seu proveïment, a la vegada que s'ha de seguir apostant per a un ús més eficient i sostenible. Estam parlant d'elements com l'energia, l'aigua, els residus, l'habitatge i el transport. Són polítiques també transversals que ens han d'ajudar a ser també més competitius en el context d'un procés de sostenibilitat.
31. Finalment un element fonamental és la generació de recursos. Totes les polítiques esmentades anteriorment demanen recursos econòmics. El PSIB té molt clar que perseguir l'objectiu d'una economia competitiva i inclusiva precisa de recursos econòmics potents i d'un sector públic modern i ambiciós. Front a les polítiques de davallades d'imposts proposades pels partits dretans, que tenen com a únic efecte el desentendre's de la societat, nosaltres

defensem un sector públic que persegueixi la igualtat d'oportunitats, la lluita contra les desigualtats i la provisió de béns públics.

32. Per tot això, creiem imprescindible fer entendre que calen recursos econòmics per poder dur endavant l'Estat del Benestar que, cal dir-ho, també és un element de competitivitat. Així, hem de seguir reivindicant un sistema de finançament just, aconseguir l'aprovació de l'apartat fiscal del REB, aconseguir més recursos dels fons europeus, a la vegada que hem d'aprofitar les possibilitats que ens ofereix la tributació pròpia mantenint, per exemple, l'impost de turisme sostenible.

33. ECONOMIA DISTRIBUTIVA I INNOVACIÓ

34. Accelerar pel camí del creixement econòmic sòlid i redistributiu ens exigeix accentuar l'aposta per a la competitivitat i perseverar en la estratègia de modernització de sectors tradicionals, incorporant noves activitats més directament lligades a la tecnologia, la innovació i la investigació. En el PSIB estam convençuts que aquest camí passa pel coneixement.

35. Una economia basada en el coneixement és capaç de reinventar-se, mostra major resiliència als cicles tecnològics i de negocis, atén la demanda global, i atrau el treball qualificat i el capital.

36. Proposam així un model d'economia distributiva, amb la innovació com a eix central de la política econòmica. Proposam mesures que aposten per la innovació i l'economia del coneixement, tenint en compte la situació i circumstàncies que la globalització econòmica imposa, i la col·laboració entre el sector públic i privat. Per dur endavant aquestes mesures caldrà compaginar la millora de la competitivitat de les empreses i la inevitable tendència a un canvi de model econòmic, adaptat a les nostres potencialitats.

37. En aquest sentit, totes les accions hauran de estar en sintonia amb la Llei de lluita contra el canvi climàtic, la Llei de residus i els principis de l'economia circular i de la transició energètica.

38. Aquestes mesures són:

39. Reforçar la política d'impuls dels clústers empresarials. Els clústers són sectors comercialitzables per definició i presenten salaris, productivitat i nivells d'innovació superiors que la mitjana dels mateixos sectors per separat.
40. Donar suport als mecanismes de transferència de coneixements entre el sector públic (principalment la Universitat de les Illes Balears) i el privat, prenent com a model el binomi Universitat de Berkeley-Silicon Valley.
41. Impulsar la política d'incubadores d'empreses, consolidant l'Oficina de Transferència de Resultats de la Investigació, afavorint la innovació del Parc Bit de Mallorca i el Centre Bit de Menorca, i creant un Parc BIT a les Pitiüses. Aquesta política, que ha donat bon resultat, permetrà als emprenedors disposar de la infraestructura i suport logístic necessaris per posar en marxa els seus projectes.
42. Assolir el 0,5% de despesa pública i privada en I+D sobre el PIB, fomentant la I+D al sector públic i també al privat. És la despesa la que ens indicarà la millora de la capacitat de generació de coneixement, i l'element clau per incrementar la despesa és augmentar el nombre d'investigadors.
43. Elaborar una nova Llei de la Ciència i desenvolupar el nou "Pla de Ciència 2018-2022"
44. Crear l'Agència de Recerca de les Illes Balears i millorar les infraestructures de recerca científica, particularment amb el llançament definitiu de l'Edifici de Recerca del ParcBit.
45. Recuperar les funcions de la Fundació IBIT com a centre tecnològic orientat a la indústria del turisme.
46. Inserir la política de recerca en salut dins el Pla de Ciència i Tecnologia del Govern de les Illes Balears.

47. EL RÈGIM FISCAL PER A LES ILLES BALEARS, L'APOSTA PEL CANVI DEL MODEL DE FINANÇAMENT AUTONÒMIC I LA REDUCCIÓ DEL DEUTE

48. L'aprovació de les mesures fiscals del Règim Econòmic de les Illes Balears (REIB) és, sens dubte, la mesura que més impacte tindrà en la millora de

la competitivitat del nostre sector empresarial i l'atracció d'empreses estrangeres cap a les nostres Illes.

49. El REIB és l'instrument que permetrà compensar els majors costos que ha patit l'arxipèlag com a conseqüència de la discontinuïtat geogràfica respecte al territori peninsular. Prop de 120.000 declarants autònoms, societats i titulars de comunitats de béns es podran beneficiar d'una rebaixa fiscal importantíssima, mitjançant l'aplicació de la reserva per inversions o la deducció per empreses industrials, agrícoles, ramaderes i pesqueres. Tindrà un impacte positiu directe sobre l'economia balear de més de 500 milions d'euros i permetrà la generació de més de 8.000 llocs de feina. Les mesures fiscals suposaran una injecció de liquiditat cap a les grans, però sobretot cap a les petites i mitjanes empreses, de 270 milions d'euros.
50. Hem aconseguit l'aprovació de les bonificacions al transport, tant de persones com de mercaderies, el foment de les energies renovables, l'execució d'una segona interconnexió energètica amb la Península. També hem aconseguit una altra fita històrica per a la societat balear: la inclusió del factor d'insularitat, un instrument financer que garanteix que Balears rebi cada any inversions estatals que situïn a la comunitat, com a mínim, a la mitjana del conjunt del país, superant dècades de discriminació inversora per part de l'Estat.
51. Els socialistes balears estam orgullosos d'haver assolit aquesta fita, però també som conscients que hem de garantir l'entrada en vigor de les mesures fiscals acordades amb l'actual Govern d'Espanya, i aquesta ha de ser la nostra prioritat des del començament de la pròxima legislatura.
52. També hem de treballar per assolir un sistema de finançament més just amb les Illes Balears, i que respongui amb més recursos a la solidaritat de la segona comunitat que més aporta al sistema autonòmic, essent només la novena a l'hora de assignar-li fons. La suficiència de recursos a disposició de les Illes Balears basada en uns majors marges d'autonomia fiscal és clau per garantir l'Estat del Benestar. La correcció del desequilibri vertical a través d'una major autonomia en la recaptació tindrà un efecte positiu sobre l'eficiència, la qualitat i l'estabilitat en la prestació de serveis

públics, afavorint també la corresponsabilitat fiscal i el compliment de les normes fiscals.

53. L'actual sistema de finançament ha millorat la situació de les illes amb recursos que ens deixen a la mitjana, però continua sent insuficient. Els socialistes de les Illes Balears plantejarem una reforma del sistema que garanteixi un repartiment conforme al principi d'ordinalitat, de manera que la segona comunitat a l'hora d'aportar recursos i solidaritat al sistema, sigui també la segona en el moment de l'assignació de fons.
54. Finalment, la xifra d'endeutament ha anat creixent en termes absoluts, malgrat s'hagi matisat en termes relatius al PIB en moments de bonança. Així, de forma paral·lela a la definició d'un nou model de finançament, també hem d'abordar el problema de la sostenibilitat del deute de les comunitats autònomes, plantejant la compensació del mateix.
55. Proposem les següents mesures i accions:
 56. Completar el nou Règim Especial per a les Illes Balears aprovat al Congrés dels Diputats, amb el paquet de mesures fiscals recolzat pel govern socialista a l'Estat, aconseguint la seva aprovació al Congrés per a la seva entrada en vigor l'1 de gener de 2020.
 57. Incrementar els límits de les ajudes de minimis en tot els àmbits, com ara el sector primari, secundari i terciari, per tal de poder competir amb els mateixos avantatges que la Comunitat canària.
 58. Aplicar mesures de condonació del deute de les Illes Balears amb l'Estat, derivada de dècades de finançament dels serveis públics de les illes amb aportacions per sota de la mitjana autonòmica.
 59. Suprimir l'Impost de matriculació sobre les embarcacions, atesa la importància de la indústria nàutica a les Illes Balears
 60. Redefinir l'impost de circulació dins l'àmbit local per evitar la deslocalització de vehicles cap a "oasis fiscals" de caràcter municipal
 61. Impulsar una campanya d'atracció d'empreses cap a les Illes Balears, atès els beneficis fiscals als que podran accedir les empreses que es domicilien fiscalment al nostre territori, i fonamentalment cap a les empreses britàniques en el cas d'un Brexit dur.

62. PROPOSTES DE POLÍTICA TRIBUTÀRIA: LA FISCALITAT AL SERVEI DE LA SOSTENIBILITAT
63. La redistribució de la renda i la riquesa és el principi que ha inspirat la posada en marxa de totes les mesures tributàries de la legislatura 2015-2019.
64. La Constitució estableix que tothom ha de contribuir al finançament de la despesa pública d'acord amb la seva capacitat econòmica, mitjançant un sistema tributari just inspirat en els principis d'igualtat i progressivitat. És a dir, perquè la fiscalitat sigui equitativa ha de redistribuir els recursos des de les classes més acomodades cap a les més febles. Els tributs han de servir com a instruments de la política econòmica en els diferents àmbits territorials.
65. Hem recuperat moltes de les deduccions suprimides a l'època del Govern Bauzá, i hem creat nous beneficis fiscals que han afavorit a la redistribució de diners cap als sectors més vulnerables. Exemples d'aquesta redistribució són la deducció per a lloguer d'habitatge als joves, discapacitats i famílies nombroses; la deducció per estudis dels joves fora de l'illa de residència; la deducció per declarants amb discapacitat física, psíquica o sensorial o amb fills amb aquesta condició; la deducció per despeses d'escoleta, centres d'educació infantil, menjador i activitats extraescolars per tal de tenir una millor conciliació de la vida laboral i familiar, entre d'altres.
66. A més, el Govern ha posat en marxa un tribut propi de gran capacitat recaptatòria com és l'Impost sobre Estades Turístiques, que ha permès destinar 210 milions d'euros a projectes relacionats amb la protecció, preservació, modernització i recuperació del medi natural, rural, agrari i marí; el foment de la desestacionalització; la creació i l'activació de productes turístics practicables en temporada baixa; la recuperació i la rehabilitació del patrimoni històric i cultural; l'impuls de projectes de recerca científica, desenvolupament i innovació tecnològica que contribueixin a la diversificació econòmica i a la lluita contra el canvi climàtic, i la millora de la formació i la qualitat de l'ocupació.

67. L'impost ha esdevingut un exemple d'economia redistributiva i una eina clau per millorar la competitivitat de l'oferta turística de les illes i, alhora, augmentar la qualitat de vida dels i les residents. Malgrat això, els reptes que plantegen la modernització de l'oferta turística, i el nostre compromís amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides per a 2030, fan arribat el moment d'orientar l'ús dels fons de l'impost cap al finançament de grans projectes relacionats amb la sostenibilitat ambiental i la millora de la competitivitat de les illes.
68. Ara també és l'hora d'encetar una nova línia de la política fiscal, una tributació conseqüent amb la política econòmica d'un govern d'esquerra. És el moment d'apostar per un canvi de model que representa la vertadera transformació, diversificació i especialització de l'economia balear. Transformació que ha d'anar de la mà de l'economia circular, l'economia social i solidària, i l'economia de la transició energètica i mediambiental.
69. En aquest sentit, no hi ha cap dubte que el Partit Socialista ha apostat per ser capdavanter en l'establiment de polítiques mediambientals. Prova d'això són la Llei de canvi climàtic i transició energètica i la Llei de residus, que comportaran l'adopció de tot un grapat de mesures a l'administració pública, al sector empresarial i a la societat en general.
70. Igualment d'important a l'hora de lluitar contra el canvi climàtic és el foment de l'ús generalitzat de les energies renovables i la gestió dels residus. El Govern de les Illes Balears establí als pressuposts 2015, i ha ampliat posteriorment, la deducció a l'IRPF per inversió en la sostenibilitat de l'habitatge habitual. Aquesta rebaixa fiscal també és aplicable al cas d'inversions en la millora de les instal·lacions de subministrament que afavoreixin l'estalvi d'aigua. En l'àmbit mediambiental, el PSIB també ha apostat per una Llei de residus com a eina jurídica per fer un gir cap al nou paradigma europeu -i mundial- de l'economia circular. La generació de residus ha de disminuir, i els que es generin han d'esdevenir un recurs. Reduir, reutilitzar, reciclar, valoritzar energèticament i eliminar. Aquesta és la jerarquia pel que fa a la gestió de residus que s'ha d'aplicar de manera tangible i que la Llei potencia des de diferents vessants, millorant i assolint millors resultats durant els propers anys.

71. La política d'habitatge és una altra de les àrees clau en l'economia redistributiva. En els últims anys els preus de l'habitatge han anat augmentant any rere any en major proporció que la renda. Això, a banda de les conseqüències negatives que ha tingut sobre el benestar de la població balear, que requereix el doble dels seus ingressos que la mitjana de la ciutadania espanyola per pagar el seu habitatge, ha obert espais de rendibilitat enormes en el sector immobiliari. Aquest fet ha generat una situació d'extracció de rendes, regida per l'especulació, que ha motivat que grans capitals flueixin cap a aquest sector i no cap a l'economia productiva i de la innovació, en les quals volem precisament que el desenvolupament de les Balears se sustenti. Des del PSIB volem afavorir polítiques de lloguers de llarga durada i promoure els habitatges socials.
72. Així, les mesures concretes pel que fa a la política tributària són:
73. Sostenibilitat:
 74. Incentivar polítiques que tinguin com objectiu premiar a qui menys contamina (*Qui menys contamina, menys paga*).
 75. Redirigir l'impost turístic cap a grans projectes estratègics destinats a augmentar la sostenibilitat de les illes, millorant la competitivitat del turisme i la qualitat de vida dels ciutadans.
 76. Disposar de 1.000 punts de recàrrega de vehicles elèctrics el 2025, i tenir el 100% del parc mòbil descarbonitzat el 2050.
 77. Incentivar la compra de vehicles no contaminants, amb mesures que premii la retirada de vehicles contaminants.
 78. Incentivar la instal·lació pública i/o privada de punts de recàrrega.
 79. Creació d'una deducció a l'IRPF per compra de vehicles elèctrics per part dels particulars i per la instal·lació de punts de recàrrega de vehicles elèctrics, tant a l'habitatge particular com a comunitats de propietaris.
 80. Bonificar als Ajuntaments l'Impost de circulació per als vehicles elèctrics i l'Impost sobre construccions, instal·lacions i obres que prevegin la instal·lació de punts de recàrrega de vehicles elèctrics.

81. Habitatge:

82. Creació d'una deducció per rehabilitació d'habitatge destinat a lloguer de llarga durada, en el sentit que determina la Llei d'arrendaments urbans.
83. Bonificar l'Impost sobre construccions als Ajuntaments, així com les instal·lacions i obres en el supòsit de promocions d'habitatges plurifamiliars que destinin un mínim del 50% a habitatge social.
84. Bonificar fins a un 95% la quota de l'IBI dels béns immobles d'ús residencial destinats a lloguer d'habitatge amb renda limitada per una norma jurídica.

85. Turisme, Empresa i Diversificació Productiva.

86. LA I-RECONVERSIÓ TECNOLÒGICA. EL REPTE DE LA INDÚSTRIA BALEAR.

87. Des de l'entrada del PSIB al Govern de les Illes Balears hem aplicat i desenvolupat, per primera vegada en molts anys, polítiques econòmiques encarades a una millora de la productivitat i de la competitivitat de la indústria balear. Hem elaborat la primera Llei d'Indústria de les Illes Balears i el primer Pla d'Indústria que s'aplica en el nostre territori, aconseguint una tendència positiva de creixement, tant en valor afegit com en nombre d'empreses i d'ocupats.

88. Però hem de seguir actuant. El repte del futur s'anomena Indústria 4.0. El futur és la i-Reconversió: es tracta d'impulsar una indústria amb processos productius basats en la intel·ligència artificial, en l'ús intensiu d'internet i tecnologies puntes, en la digitalització, la innovació i l'automatització.

89. Però per arribar a aquesta reconversió, hem de tenir en compte al col·lectiu de persones treballadores. No podrà existir la Indústria 4.0 sense la formació 4.0; s'hauran de dissenyar plans de capacitació i formació en l'ús i el coneixement d'aquestes noves tecnologies.

90. Volem així indústries intel·ligents, respectuoses amb el medi ambient, connectades amb l'oferta i la demanda, i amb un col·lectiu treballador format i tecnològicament preparat per a la reconversió.

91. El paper del PSIB és el de liderar aquest procés de reconversió, proposant un seguit de mesures que facilitin que les Illes Balears puguin liderar una indústria capdavantera. Actualment, la indústria balear aporta el 7,5% del valor afegit brut de l'economia balear, del qual el 3,4% es limita a la indústria manufacturera. L'objectiu ara és aplicar en tota la seva extensió l'actual Pla d'indústria per a elevar el pes de la indústria al 9% del PIB l'any 2025.
92. Altres objectius a complir per la indústria -en consonància amb el Pla Industrial de les Illes Balears 2018-2025- es centren en la millora de la productivitat del sector per generar millors avantatges competitius; la internacionalització, la innovació i digitalització, tant en producte com en processos productius; la capacitació dels treballadors i treballadores; l'impuls als clústers i la sostenibilitat.
93. Per assolir-los, proposem les següents mesures:
 94. Incentivar la renovació i adquisició d'equipaments industrials en consonància amb les noves tecnologies existents.
 95. Posar en marxa una estratègia de digitalització industrial, basada en quatre blocs fonamentals: sensibilització, capacitació, assessorament i finançament, que faciliti a les empreses la seva reconversió cap a la Indústria 4.0
 96. Incentivar el projectes o infraestructures específiques en innovació industrial aplicada, que impliquin la cooperació entre empreses, o entre el sector públic i privat, en matèria de R+D+i.
 97. Posar en marxa un programa per promocionar els productes d'empreses d'alt valor afegit, impulsant el disseny en tota la cadena de valor de les empreses industrials.
 98. Millorar i ampliar l'actual Agència de Desenvolupament Regional, per fomentar la digitalització industrial i empresarial, i coordinar la política clúster dels sectors industrials, juntament amb la seva internacionalització.
 99. Desenvolupar una política de millora d'accessibilitat al sòl industrial mitjançant la col·laboració amb administracions i agents socioeconòmics, a partir de l'elaboració d'una nova regulació dels espais industrials.

100. Facilitar i potenciar l'accés al finançament per al disseny i implementació de plans i projectes d'inversió d'eficiència energètica
 101. Ampliar i millorar l'estratègia de clústers industrials centrada a respondre a les necessitats de formació, innovació, desenvolupament tecnològic, internacionalització, i cooperació de les diferents cadenes de valor industrial, amb especial èmfasi en el món agroalimentari.
 102. Posar en marxa instruments financers i programes d'assessorament per impulsar la reestructuració d'empreses industrials amb dificultats.
 103. Reforçar els programes i incentius de suport a la internacionalització en els seus diferents vessants: exportació, implantació comercial i establiment de centres productius.
104. UN MODEL DE TURISME SOSTENIBLE I COMPETITIU: L'APOSTA DE FUTUR PER A LES ILLES BALEARS.
105. L'organització mundial de turisme, la OMT, defineix el turisme com un compendi d'activitats que les persones realitzen, i que comprenen, des de l'abordatge d'un mitjà de transport, fins a hotels que treguin l'individu del seu entorn habitual. Perquè sigui considerat turisme i no mudança, l'estada ha de ser menor a l'any i ha de tenir finalitats d'oci, esplai i negoci, entre d'altres. Però a Balears, el turisme és més que això. Turisme vol dir economia. És un element dinamitzador, que atreu inversió, que genera creixement, que cohesiona la nostra societat.
106. Els objectius del PSIB envers el turisme es resumeixen en tres: augmentar la qualitat de l'oferta turística, allargar la temporada i contribuir a la diversificació dels productes turístics. Per tal d'aconseguir-ho, apostam per un model turístic sostenible, accessible, competitiu, rendible, que posi en valor els actius de les nostres illes, i que contribueixi al creixement equitatiu.
107. No obstant això, s'ha de tenir en compte diferents factors que incideixin directament sobre el sector turístic i que haurem de gestionar de manera eficaç i responsable. El primer, el Brexit que, de seguir endavant, afectarà a la situació jurídica dels britànics residents a les nostres illes; el segon, la recuperació dels països competidors de la Mediterrània que es recuperen paulatinament i atrauen cada vegada a més turistes; i en darrer lloc,

l'augment de la pressió que exerceix la població turística sobre les infraestructures. Aquest darrer fet provoca un impacte greu en els recursos hídrics i naturals, així com en la fesomia de les pròpies destinacions de costa, i genera una percepció negativa de les nostres illes per part de residents i turistes.

108. El model de turisme que proposam voldrà ser consensuat amb els diferents sectors de la indústria, amb totes les illes i també amb els altres partits polítics. El PSIB vol liderar un projecte que potenciarà la governança col·laborativa, dissenyant estratègies conjuntes perquè la indústria del turisme sigui sostenible, intel·ligent i competitiva.
109. Proposam:
 110. Potenciar la presència a fòrums i projectes nacionals i internacionals
 111. Elaborar un Pla de creixement sostenible per a la indústria del turisme, fomentant la transformació competitiva i la creació d'estratègies digitals en escenaris de transformació digital.
 112. Combatre l'oferta turística lligada als excessos i al consum d'alcohol amb l'impuls d'una nova Llei que acceleri la completa transició cap a una oferta basada en la qualitat, la lluita contra la desestacionalització i la sostenibilitat ambiental i social.
 113. Reforçar les mesures d'inspecció i control de l'oferta turística il·legal.
 114. Regular l'economia col·laborativa del sector turístic: els free tours; i especialment les empreses intermediàries que comercien amb allotjaments privats i transport, i encara més concretament, les noves empreses intermediàries com Airbnb o Uber que comercialitzen allotjaments privats, serveis de transports sense regular, etc.
 115. Reclamar la cogestió dels aeroports de les Balears, en especial el de Palma, amb titularitat pública i amb la participació tant del Consell Insular com del Govern.
 116. Impulsar la reconversió de zones madures, augmentant la inversió pública i facilitant la modernització, apostant per la qualitat de l'oferta privada.
 117. Potenciar els centres d'estudis turístics com a referents educatius internacionals del sector.

118. Desenvolupar a través de l'AETIB sistemes d'intel·ligència turística que ens permetin proveir de dades als Consells insulars, per tal de poder planificar i orientar els objectius de promoció turística.
119. Impulsar un Pla de desenvolupament tecnològic en el sector turístic, que inclogui la creació de plataformes segures de contractació i sistemes de seguiment i fidelització dels clients.
120. EL COMERÇ DE PROXIMITAT, GENERADOR DE RIQUESA I TEIXIT SOCIAL.
121. El sector comercial balear es caracteritza per una elevada presència de PIMES o Microempreses. El comerç és un factor clau en la generació de riquesa i llocs de treball, a més d'ajudar en la integració social dels nostres barris, contribuint a la cohesió social i territorial dins dels pobles i ciutats, i a la seguretat i la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes. Assumeix el segon lloc en estructura econòmica de les Illes. El comerç genera, després de l'allotjament i la restauració, la major part de l'ocupació (15%), i aglutina el segon lloc de teixit empresarial (15,3%).
122. El comerç aporta anualment un valor afegit brut a les Illes Balears d'un 10,3%, una xifra un poc superior a la què es comptabilitza a nivell de la UE (un 9,6%, segons dades de l'Eurostat del 2015). D'aquest 10,3% cal matisar que el sector minorista contribueix en un 7,1%, en comparació al segment majorista que suposa un 3,1%. De fet, el segment minorista genera el 69,7% del valor afegit del sector de comerç a les illes.
123. L'activitat comercial a les illes es desenvolupa a través de 14.744 empreses, xifra que suposa un 15,3% del teixit empresarial, participant de forma elevada, amb un 19,1%, en la cotització de la Seguretat Social.
124. NOUS REPTES PER AL COMERÇ
125. Els hàbits de les persones consumidores estan canviant; d'una banda per culpa del desplaçament de l'activitat comercial cap a la perifèria amb les grans superfícies comercials, i d'altra per la innovació tecnològica, que propicia les compres per internet. És, per això, fonamental, que impulsem més polítiques de foment del comerç de proximitat i el petit comerç per no deixar barriades i municipis deserts.

126. Quant a la innovació tecnològica, les darreres dades (INE 2017) demostren que un 47,9% de la població de les Illes Balears entre 16 i 74 anys ha comprat a través d'internet durant els darrers mesos de 2017, proporció que supera la mitjana estatal, que es troba en un 16,2%, la qual cosa ens situa com a tercera comunitat autònoma de compres en línia, sols per darrera de Navarra (48,7%) i de Madrid (48,3%).
127. Aquest fet ha propiciat un gir en els hàbits de consum de les persones consumidores, canviant la relació entre el consumidor i les empreses. Ara, el consumidor disposa d'una oferta inesgotable de productes que pot adquirir des de qualsevol país. En un món global, cada vegada més orientat al consumidor i a la seva demanda, es fa imprescindible la innovació del comerç, orientant-lo a l'ús generalitzat dels recursos tecnològics, especialment l'ús d'internet, per fer-lo més competitiu.
128. Així mateix, la regulació comercial que va efectuar el Partit Popular de Rajoy, amb la liberalització d'horaris comercials i períodes de rebaixes, ha beneficiat l'activitat comercial a gran escala en detriment del petit i mitjà comerç. Els estudis demostren que, durant els darrers quatre anys, el creixement de la xifra de negocis del comerç al por menor ha estat d'un 10,2% front un 11,4% de les grans superfícies, el 16% de les grans cadenes comercials i el 4,1% de les cadenes petites, essent sols un 5,2% pel que fa als comerços d'un sol local.
129. El PSIB aposta per un model de comerç competitiu i arrelat als barris o municipis, per un teixit comercial adaptat al canvi tecnològic, i que actui com a element dinamitzador econòmic i social.
130. Rebutgem la creació de grans concentracions comercials als afores: són creacions que no són sostenibles, produeixen contaminació ambiental i acústica, ofereixen un treball precari per a la població, i no fomenten el consum de producte local ni tampoc la cohesió social. Volem un comerç de proximitat, accessible per a tothom, sense necessitat de fer servir els vehicles per al seu accés.
131. Per això proposam:

132. Impulsar incentius per introduir la innovació i la modernització en el petit i mitjà comerç i el comerç tradicional.
133. Paralitzar la construcció de grans centres comercials, especialment a entorns ja dotats d'aquest tipus d'oferta.
134. Dissenyar campanyes publicitàries dirigides a les persones consumidores per a fomentar el consum al petit i mitjà comerç.
135. Promocionar el producte de proximitat, especialment al sector de l'alimentació i de la manufactura.
136. Dur a terme polítiques per baixar els preus dels locals comercials, i així evitar el despoblament dels comerços del centre de les ciutats a causa de l'augment dels lloguers.
137. Impulsar els mercats municipals on, normalment, s'hi troba producte tradicional, la qual cosa, a més, dinamitza el poble o els voltants del mercat.
138. Elaborar un cens actualitzat dels comerços de les illes, per tal d'identificar l'antiguitat dels comerços i espais amb oportunitats de negoci.
139. Fomentar un comerç més sostenible, posant l'èmfasi en la millora energètica, la reducció de la contaminació, la gestió de residus i l'accessibilitat.
140. Organitzar eixos comercials per aconseguir que els comerços treballin de manera conjunta, i no de forma individual. Impulsar Centres Comercials Urbans perquè els comerços d'una zona vagin en la mateixa direcció.
141. Treballar de la mà de les patronals i associacions del sector per impulsar plataformes logístiques de distribució que accelerin el desenvolupament de la venda online de petits i mitjans comerciants de les illes. Impulsar també la regulació del "e-commerce" per protegir el comerç tradicional, com per exemple a través de controls de seguretat del producte.

142. EL CANVI D'HÀBITS EN EL CONSUM: EL CONSUM RESPONSABLE

143. La legislatura 2015-2019 ha estat la de la recuperació i consolidació de les polítiques en matèria de protecció i defensa de les persones consumidores a les Illes Balears, gràcies a la recuperació de la Direcció General de Consum i l'increment progressiu, any rere any, dels recursos humans i econòmics, tot i no ser encara suficients.

144. Internet ha canviat els hàbits de les persones consumidores. Els productes d'arreu del món arriben directament al domicili de qui compra. Això fa necessari fomentar el consum responsable, d'una banda conscienciant a la societat de la seva importància a l'hora de comprar per xarxes, així com del coneixement dels circuits legals de les compres on-line; de l'altra, s'ha de fomentar el comerç local, posant en valor la importància de mantenir el comerç de proximitat com a motor de riquesa d'un barri o municipi.
145. En aquesta línia, proposam les següents mesures per a seguir treballant i millorant de cara al futur:
 146. Impulsar noves campanyes de sensibilització per a un consum responsable.
 147. Afavorir l'autoregulació de sectors empresarials mitjançant codis de bones pràctiques.
 148. Continuar impulsant campanyes d'inspecció, atenent l'interès social.
 149. Adhesió de noves empreses a l'arbitratge de consum.
 150. Agilitat de l'administració electrònica, que ha permès que les reclamacions es puguin fer de forma telemàtica.
151. Aquests han estat els cinc principals eixos sobre els quals s'ha sustentat l'acció de govern.
152. Des del PSIB proposam les següents mesures:
 153. Crear l'Agència de Consum de les Illes Balears, estructura que substituirà l'actual Direcció General.
 154. Modificar el Decret de fulls de reclamacions, amb l'objecte d'adaptar-lo a una nova realitat immersa plenament en la societat de la informació.
 155. Crear l'Escola de Consum, com un espai d'educació i formació en matèria de consum.
 156. Aprovar una nova Llei de consum, que sigui capaç d'adaptar les noves directives europees en matèria de protecció i defensa dels consumidors.
157. QUALITAT D'OCUPACIÓ I CONCILIACIÓ

158. Des del 2015 hem treballat per crear una societat justa, millorant les condicions de treball i les oportunitats de les persones en situació d'atur, especialment les més vulnerables. Fruit d'aquest esforç des de governs liderats pel PSIB-PSOE, i com a conseqüència del nostre compromís amb el diàleg social, les Illes Balears tenen avui un nivell d'ocupació rècord i hem aconseguit que els salaris mitjans es situïn per primera vegada per sobre dels del conjunt de l'Estat. Aquest és el camí de progrés compartit, però no basta: és prioritari donar continuïtat a les nostres polítiques per garantir un futur d'ocupació millor remunerada i de major qualitat.
159. Una vegada recuperats els drets de les persones treballadores, perduts durant la legislatura de 2011, hem de donar una passa endavant per transformar el món laboral, fent-lo més igualitari, just i inclusiu.
160. Presentam 45 propostes agrupades en 12 mesures per a millorar els drets i oportunitats en el món del treball i l'ocupació.
161. ANTECEDENTS. SORTINT DE LA CRISI D'UNA FORMA JUSTA.
162. La crisi econòmica, juntament amb les reformes laborals i de pensions del PP, conformaren un mercat de treball que, a mitjans de 2015, es caracteritzava per la manca d'ocupació, uns nivells d'atur molt elevats, la precarietat laboral galopant i una devaluació salarial molt intensa.
163. En aquests moments, el nivell d'ocupació de Balears és superior en més de 67.000 llocs de feina a l'existent a principis de 2015, i ja hi ha molts més llocs de feina que abans de la crisi econòmica. S'ha reduït l'atur en més de 22.800 persones, situant la taxa d'atur en el 10,9% en el quart trimestre de 2018, front el 17% del mateix trimestre de 2015.
164. A la vegada, aquells col·lectius que més patiren la crisi, com els majors de 45 anys, aturats de llarga durada i els joves, han vist reduir significativament el seu nivell d'atur, en molts de casos a valors propers a la meitat dels existents en 2015. La xifra de persones desocupades a principis de 2019, 60.216 en el conjunt de Balears (47.548 a Mallorca, 4.502 a Menorca, 7.819 a Eivissa, i 311 a Formentera) és massa elevada: hem de continuar treballant per a reduir l'atur, amb especial esment a les

persones amb més dificultat, com ara les persones amb capacitats diferents i les persones en risc d'exclusió social.

165. Quant a la precarietat laboral i a la qüestió salarial, les actuacions conjuntes entre administracions i agents econòmics i socials, han permès avenços importants. En aquest sentit, en 2018 ja s'ha aconseguit, per primera vegada, que els nivells d'ocupació temporal i parcial caiguin, fet que ha fet possible que les taxes de temporalitat i parcialitat ja estiguin per davall de 2015. Cal reconèixer, no obstant, que això encara resulta insuficient i s'està molt enfora dels valors desitjables. Resulta imprescindible una reforma de la legislació laboral actual per equilibrar la situació entre empreses i treballadors, que contempli mesures en temps de treball (control d'horaris, hores extraordinàries il·legals, etc.), la temporalitat en frau de llei, la bretxa salarial entre homes i dones, la conciliació laboral, familiar i personal, i la corresponsabilitat.
166. Pel que fa la qüestió salarial, el procés de negociació col·lectiva propi de les Illes Balears li ha permès ser una comunitat capdavantera en pactes com els d'hoteleria, amb augments salarials que són molt superiors al conjunt espanyol (5% versus 1,9%). A aquests cal sumar-hi l'efecte de la pujada de l'SMI fins a 900 euros, que d'acord al SEPE beneficiarà a més de 55.000 treballadors de Balears.
167. Una darrera qüestió de context és tot allò relacionat amb la seguretat i la salut laboral. Malgrat s'ha avançat en aquesta darrera legislatura, posant en marxa l'Institut Balear de Seguretat i Salut Laboral, i aconseguint que l'índex de sinistralitat laboral flexioni a la baixa en 2018 per primera vegada en molts d'anys, també és cert que aquest darrer continua en escriure amb els valors més alts de tota Espanya. Conseqüentment, cal seguir prioritant aquest àmbit d'actuació.
168. Els Objectius polítics en matèria d'ocupació i treball.
 169. Apostar pel diàleg social.
 170. Millorar la qualitat de l'ocupació / Lluita contra la precarietat laboral.
 171. Reduir la sinistralitat.
 172. Lluitar per uns salaris i pensions dignes.
 173. Reduir l'escletxa salarial.

174. Afavorir la conciliació personal, laboral i familiar, així com la corresponsabilitat en la criança.
175. Millorar l'ocupabilitat de tota la població en edat laboral.
176. Prioritzar les actuacions en els col·lectius més vulnerables (dones, aturats de llarga durada, joves, discapacitats i persones en risc d'exclusió social).

177. Solucions.

178. Primera mesura: El diàleg social, una eina eficaç que cal impulsar.

179. El PSIB continuarà intervenint en tots els conflictes laborals que es produeixin a les illes, a diferència de la inactivitat que proposen els partits neoliberals. Els conflictes laborals ens afecten a tota la població i, per tant, cal involucrar-s'hi més.

180. El PSIB proposa revertir la reforma laboral que el PP va imposar en un intent d'eliminar els necessaris equilibris entre treballadors i empresaris. Negociar en condicions d'igualtat és essencial per redistribuir la riquesa. Els fets avalen aquesta política socialista. Per això, continuarem utilitzant tots els instruments al nostre abast per ajudar els sindicats i les patronals a pactar millors condicions laborals en cada sector.

181. El salari mitjà de les illes s'ha situat a finals de 2018 per primera vegada per sobre de la mitjana estatal: 2.054 euros bruts mensuals, enfront dels 2.029 euros nacionals. Hem de continuar, per tant, impulsant el diàleg social i la negociació col·lectiva, perquè dona resultats. De fet, les organitzacions sindicals i empresarials han donat suport per unanimitat, entre d'altres, al Pacte per la Competitivitat, l'Ocupació i la Cohesió Social, als Plans de Lluita contra la Precarietat Laboral, al Pla d'Ocupació de Qualitat, l'Estratègia de Salut Laboral, al Pla d'Autoocupació i al Pla Director Director d'Economia Social).

182. Impulsar el diàleg social en tots els seus fronts, tal com s'ha fet en aquests quatre anys, mantenint la participació dels agents socials i econòmics a les taules de diàleg social.

183. Facilitar la negociació entre treballadors i empresaris en condicions d'igualtat.

184. SEGONA MESURA: LLUITA CONTRA LA PRECARIETAT LABORAL, CONTROLANT ESPECIALMENT EL TEMPS DE FEINA
185. Des d'agost de 2015, el Govern ha posat en marxa 4 Plans de Lluita contra la Precarietat Laboral, amb un reforç de 32 inspectors de Treball per combatre la temporalitat i parcialitat fraudulentas, així com la lluita contra l'economia irregular. Més de 24.000 treballadors han vist millorades les seves condicions de treball a les nostres illes. La coordinació amb el Ministeri i amb Inspecció de Treball ha estat clau per l'èxit d'aquesta mesura, que continuarà reforçant-se.
186. La principal novetat de les futures campanyes contra la precarietat són el control de les jornades i hores treballades. Les llargues jornades de treball tenen repercussions evidents en la precarització de la feina. Això afecta a àmbits tan diferents com la prevenció de riscos laborals o la situació de les dones, que moltes vegades es veuen expulsades del mercat laboral, com observem en l'evolució de les taxes d'activitat i ocupació femenines. Segons càlculs de les organitzacions sindicals, les hores realitzades sobre la jornada ordinària legal o pactada podrien equivaler a més de 6.000 llocs de treball a temps complet.
187. Manteniment dels Plans de Lluita contra la Precarietat Laboral durant els mesos d'estiu, inclosos al Pla Director per un Treball Digne.
188. Posada en marxa d'un Pla contra les jornades superiors a les legalment establertes, mitjançant campanyes específiques d'Inspecció de Treball.
189. Modificar l'article 34 de l'Estatut dels Treballadors, per incloure l'obligació de registrar a diari, concretant l'horari d'entrada i sortida de cada persona treballadora.
190. Reforçar les actuacions de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, a través de la planificació anual d'objectius i de campanyes específiques, en control del temps de treball i descansos; actuacions que es reforçaran després de l'aprovació de la reforma de l'ET plantejada pels socialistes en relació amb l'obligació de registres dels treballadors.
191. Reforçar la col·laboració amb Inspecció de Treball, quant a la planificació, centrant la seva activitat principalment en la millora de les relacions laborals i en la prevenció de riscos.

192. TERCERA MESURA: REDUCCIÓ DE LA BRETXA SALARIAL DE GÈNERE

193. A final de 2016, el salari mitjà d'una dona suposava el 84,6% del d'un home a les Balears. Aquest fet, continua essent inadmissible, ja que homes i dones han d'obtenir el mateix salari per la mateixa feina. És necessari que es compleixi la legislació d'igualtat retributiva, contemplada a la legislació de la UE, fomentant mesures que promoguin la igualtat de gènere pel que fa a la retribució salarial.
194. El Reial Decret Llei 6/2019, publicat al BOE el passat 7 de març, estableix la necessitat urgent que tots els poders públics combatin la bretxa salarial, ja que la meitat de la població està patint una forta discriminació, veient-se afectats els seus drets fonamentals.
195. Posada en marxa d'un Pla contra la bretxa salarial mitjançant campanyes d'Inspecció de Treball, per detectar discriminacions per raó de sexe, amb especial atenció a les noves obligacions establertes pel RD Llei 6/2019.
196. Realitzar campanyes de sensibilització per donar a conèixer la nova normativa que regula la transparència salarial i combat la bretxa salarial.
197. QUARTA MESURA: AFAVORIR LA CONCILIACIÓ PERSONAL, LABORAL I FAMILIAR, I LA CORRESPONSABILITAT
198. La implantació de mesures de conciliació familiar afavoreix la corresponsabilitat entre homes i dones. És important aconseguir que tant el teixit empresarial com els homes treballadors siguin actors facilitadors de la conciliació. La realitat ens diu que són les dones les que redueixen la seva jornada laboral per poder tenir cura dels infants, fet que no facilita la corresponsabilitat i fa que el salari de la dona continuï sent inferior que el de l'home, amb les conseqüències socials i de dependència econòmica que això implica. Cal promoure la igualtat en la gestió dels horaris laborals.
199. Els plans d'igualtat a les empreses, amb independència del número de treballadors, són un instrument essencial per aconseguir la igualtat real entre homes i dones. Per això, el RD Llei 6/2019 obliga a les empreses de més de 50 treballadors a negociar un Pla d'igualtat, quan abans només es referia a les empreses de més de 250, això entre d'altres aspectes que afavoreixen la conciliació.

200. Atorgar ajudes a les empreses de menys de 50 treballadors que fomentin mesures dirigides a millorar la conciliació personal, familiar y laboral. En especial el teletreball, que afavoreix la racionalització, reordenació o flexibilització horària o de jornada.
201. Controlar que les empreses de més de 50 persones treballadores adoptin Plans d'igualtat, tal i com s'estableix al RD Llei 6/2019.
202. Subvencionar una bossa d'hores anual perquè els pares i mares treballadores puguin atendre els seus fills en cas que per una malaltia lleu no puguin assistir a l'escola.

203. CINQUENA MESURA: DOTACIÓ ADEQUADA A UN SERVEI D'OCUPACIÓ MODERN

204. Al 2019, el SOIB ha assolit un màxim històric a nivell de recursos econòmics, on la inversió en polítiques d'ocupació ha passat de 600 euros per desocupat en la legislatura del PP, a més de 2.100 euros en 2019. Malgrat els bons resultats, cal continuar augmentant-los per arribar a estàndards de qualitat europeus.

205. Desplegament de la xarxa d'oficines, per acostar-nos als ciutadans i a les empreses, a la vegada que s'adapten a les noves tecnologies. Per tal de millorar la qualitat del servei, un dels compromisos és el d'anar transformant la plantilla del SOIB en estructural.

206. SISENA MESURA: LA INTERMEDIACIÓ LABORAL COM A GARANT DE LA QUALITAT DE L'OCUPACIÓ I EN IGUALTAT DE CONDICIONS.

207. Tot servei públic d'ocupació té la doble missió de millorar l'ocupabilitat dels ciutadans i cobrir les vacants ofertes per les empreses. El SOIB s'ha de convertir en un servei que garanteixi un procés transparent, gratuït i en igualtat d'oportunitats. Al mateix temps, ha de conèixer els perfils demandats pel mercat laboral, la qual cosa li permetrà un millor disseny de les seves polítiques.

208. Arribar a gestionar 15.000 ofertes anuals a la propera legislatura, un 200% més de les gestionades a 2015.

209. Crear una xarxa d'oficines sectorials d'intermediació, moderna i enfocada a ajudar els sectors estratègics i emergents de l'economia balear.
210. SETENA MESURA: SUPORT LABORAL ACTIU A LES DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA
211. En aquesta legislatura s'ha avançat molt en la visualització de la violència masclista com a xacra social i en l'establiment de mesures per ajudar a aquestes dones en el seu apoderament i autonomia. Aquest avanç es concreta en fites tals com la creació, per primera vegada, d'una xarxa d'orientació específica amb cobertura a totes les Balears per a dones víctimes de violència masclista, facilitant programes de formació que permetin la conciliació, i posant en marxa ajudes econòmiques perquè les dones víctimes de violència masclista, enregistrades com a desocupades, puguin disposar d'una aportació econòmica durant el procés de formació.
212. Oferir oportunitats d'inserció laboral a totes les DVVM, bé en el sector privat o en les administracions públiques, per a un període mínim d'un any i ajustada al seu currículum, atesa la importància que suposa una independència econòmica a l'hora de refer la seva vida.
213. VUITENA MESURA: PRIORITZAR LA INSERCIÓ LABORAL DE LES PERSONES EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT
214. Les persones amb discapacitat i aquelles en situació de risc d'exclusió social han patit especialment els efectes de la crisi econòmica. Malgrat la millora d'oportunitats actual, continuen patint dificultats d'inserció laboral, ja que necessiten una atenció més individualitzada en la formació i un procés d'acompanyament específic per a cada cas.
215. En aquesta legislatura s'han aprovat les lleis del Tercer sector i la de Concertació social, ambdues pioneres en el seu àmbit d'actuació. Així mateix, s'han aprovat programes específics de tipus integrals, consensuadament amb el sector, que incorporen tant l'orientació com la formació adaptades a cada col·lectiu.

216. *Establir la concertació social com a fórmula de contractació administrativa dels serveis de l'àmbit laboral amb el 3er sector, una mesura pionera a tot l'Estat.*

217. *Incrementar les ajudes a les empreses per potenciar la contractació de les persones discapacitades o en risc d'exclusió.*

218. NOVENA MESURA: ACTIVACIÓ DELS ATURATS DE LLARGA DURADA I DELS MAJORS DE 45 ANYS

219. Les persones en situació d'atur majors de 45 anys, representen un gran percentatge dels aturats de llarga durada. Malgrat que en els darrers quatre anys, s'ha avançant en la reducció del problema, l'atur en els majors de 45 anys mereix una atenció prioritària pel drama social, econòmic i humà que suposa.

220. Ampliar l'equip d'orientadors específics per a aturats de llarga durada per reforçar el programa específic d'orientació laboral propi d'aquestes persones, i afavorir-ne la seva inserció al mercat laboral.

221. Incrementar els recursos de tots els programes de contractació directe, les beques per aprofitament de cursos de formació i els incentius a la contractació per a les empreses en el mercat ordinari.

222. *Incentivar la inclusió laboral d'aquelles persones, especialment les dones, que fa temps que abandonaren el mercat de treball.*

223. DESENA MESURA: LA FORMACIÓ I OCUPACIÓ DELS NOSTRES JOVES COM A MOTOR DE FUTUR

224. Al llarg d'aquests darrers quatre anys s'ha implantat un programa integral específic aprofitant els fons de Garantia Juvenil, els quals no s'havien utilitzat gens durant la legislatura del Partit Popular, que va apostar per fórmules de precarietat laboral i devaluació salarial.

225. Per a la propera legislatura ens comprometem a seguir avançant en aquestes polítiques, ampliant la cobertura territorial i els recursos amb programes específics per als joves.

226. Ampliar els serveis d'orientació específics, tant per a joves que no estudien ni treballen, com per a joves amb estudis superiors.

227. Augmentar els recursos de programes mixtes de formació i aprenentatge perquè aquells joves que abandonen prematurament l'educació i que no tenen l'ESO puguin seguir formació professionalitzadora. Volem que aquesta mesura beneficiï fins a 2.000 joves en la propera legislatura.
228. Endegar un pla específic entre les administracions educatives i laborals perquè aquells joves majors de 16 anys, sense l'ESO i que no volen seguir estudiant, siguin derivats pels serveis d'orientació educatiu, quan així ho considerin adient, a programes del SOIB per seguir programes de certificats de professionalitat.
229. Establir programes de segona oportunitat perquè aquelles persones desocupades sense l'ESO o que vulguin seguir estudis d'FP reglada, puguin retornar al sistema educatiu.
230. Garantir una primera experiència laboral, adequada a la formació obtinguda, a totes les persones amb estudis superiors, bé sigui en el mercat ordinari o a través de les administracions públiques.
231. Mantenir el programa de Retorn del Talent, de manera que tant aquelles persones que partiren amb la crisi, com aquells altres que en aquests anys han volgut agafar una experiència professionalitzadora, disposaran de facilitats per tornar així com d'ajuts econòmics per a les empreses que els contractin.
232. ONZENA MESURA: LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ COM A EINA DE MILLORA DEL MODEL ECONÒMIC I COM A MESURA DE SEGONA OPORTUNITAT EDUCATIVA/FORMATIVA
233. Balears presenta les taxes d'abandonament escolar prematur més altes d'entre totes les comunitats autònomes, amb un 26,5% al 2018. La conseqüència és que al voltant del 75% dels desocupats només ha superat l'ESO. D'altra banda, les empreses demanen perfils cada vegada més tècnics, per la qual cosa és necessari fomentar la formació professional, com a clau d'accés al mercat de treball.
234. *Impulsar la formació professional per a l'ocupació com garant d'inserció laboral.*
235. *Arribar a les 20.000 places per a FP (tant inicial com ocupacional), en la propera legislatura.*

236. *Estendre la xarxa de centres integrats i centres propis del SOIB arreu de les Illes Balears amb especial esment d'aquelles sectors econòmics estratègics i emergents.*
237. *Augmentar l'oferta pública de formació professional per a l'ocupació i formació DUAL a tots els sectors i illes, especialment en aquells àmbits on l'oferta privada no hi arriba.*
238. *Impulsar la formació per a treballadors ocupats, amb especial incidència en els centres integrats.*
239. *Oferir programes de segona oportunitat, especialment per a joves que no estudien ni treballen.*
240. *Posar en marxa un pla específic de lluita contra l'abandonament escolar.*

241. DOTZENA MESURA: L' IBASSAL, UN INSTITUT PER REDUIR LA SINISTRALITAT.

242. Balears presenta una molt alta sinistralitat, que cal reduir. Amb aquest objectiu cal un canvi d'enfocament, per prioritzar la prevenció front a la reparació del dany ja causat.

243. La salut laboral és un dret dels treballadors i reduir la sinistralitat, una obligació de tots. La sinistralitat mostra un comportament de tendències, i revertir-la requereix un esforç continu i la participació de tots els implicats.

244. En un mercat laboral com el nostre, amb una elevada estacionalitat condicionada per l'activitat turística, molts treballadors es veuen sotmesos a elevats ritmes de treball i a sobrecàrregues que acaben perjudiquen la seva salut.

245. Una fita per aquesta comunitat va ser l'aprovació en el 2018 de la Llei de promoció de la salut laboral a les Illes Balears, primer text legal aprovat a les Illes, que crea l'IBASSAL amb dos objectius fonamentals: la reducció de la sinistralitat laboral i la millor detecció de les malalties professionals.

246. Desenvolupar l'IBASSAL per prevenir accidents de treball i malalties professionals, dotant-lo de recursos econòmics i tècnics per a aconseguir la seva comesa. L'objectiu és aconseguir un rati d'un tècnic per cada 10.000 persones treballadores.

247. Posar en marxa de la Unitat de Malaltia Professionals, per detectar-les de manera *eficaç*. La Unitat estudiarà de quina manera el *gènere* afecta a les malalties que pot patir una persona treballadora.

248. TRETZENA MESURA: L'ECONOMIA SOCIAL, CLAU DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC.

249. L'Economia Social és un agent clau en el desenvolupament social i econòmic de la UE i compta amb gairebé 3 milions d'empreses, gairebé 14 milions de llocs de treball i representa el 8% del PIB Europeu.

250. Són empreses que situen a la persona al centre, fomentant la inclusió, la participació i el creixement sostenible i la reducció de les desigualtats. A més, és un agent generador de riquesa econòmica i ocupació que promou llocs de treball de qualitat. En aquest sentit es planteja:

251. Augmentar la representativitat institucional dels agents de l'Economia Social, amb major presència i interlocució en els àmbits de consulta i decisió econòmiques i socials de la Comunitat, tal i com es recull a l'art. 7.4 de la Llei 5/2011 d'economia social.

252. Implementar el Pla Director d'Economia Social de les Illes Balears 2018-2022, per augmentar la representació del sector fins el 5% del PIB en lloc del 1,5% actual.

253. Incloure l'Economia social en el Fons Estructurals de la UE.

254. Fomentar l'ocupació i l'emprenedoria en l'àmbit de l'Economia Social.

255. Potenciar les clàusules socials i de reserves de contracte en la contractació pública.

256. Afavorir la intercooperació i la consolidació de les empreses d'Economia Social existents per tal d'incrementar la dimensió empresarial i la seva competitivitat i el desenvolupament de la digitalització de l'economia.

257. Donar suport a la formació permanent i a la incorporació del model d'empresa d'Economia Social en el currículum escolar.

258. Desenvolupar els valors i principis de l'economia social, donant suport i fomentant la RSE, l'elaboració de balanços i memòries de sostenibilitat, l'extensió d'experiències i bones pràctiques cooperatives i, en definitiva, el desenvolupament de la cultura d'economia social com a element generador de cohesió social.

259. CATORZENA MESURA: POTENCIACIÓ DE CENTRES D'OCUPACIÓ IMPRESCINDIBILITAT SOCIAL

260. El Tercer sector promou la inclusió de persones en situació de vulnerabilitat. Una de les eines indispensable per aquesta inclusió social, és la inserció laboral. És per això, continuarem implementant mesures per a millorar la inserció laboral mitjançant els Centres Especials d'Ocupació imprescindible social, figura creada es la Llei 3/2018 i única a tot l'Estat espanyol. Aquests centres especials d'ocupació, sense ànim de lucre, posen precisament l'accent en els treballadors amb discapacitat i, concretament, en aquells amb major dificultats d'inserció en mercat laboral: les persones amb paràlisi cerebral, malaltia mental o discapacitat intel·lectual amb grau igual o superior al 33% i les persones amb discapacitats físics o sensorials amb grau igual o superior al 65%.

261. Potenciar els centres especials d'ocupació imprescindible social per tal de proporcionar als treballadors amb discapacitat la realització d'un treball productiu i que faciliti la seva integració laboral en el mercat ordinari de treball.

262. Reservar contractes públics als centres especials d'imprescindibilitat social.

263. 1.4 SOSTENIBILITAT I TRANSICIÓ ECOLÒGICA

264. CANVI CLIMATIC

265. L'alteració de les dinàmiques ambientals del planeta ha donat lloc al canvi climàtic antropogènic, que ja està afectant globalment a la terra, i, també, a les Illes Balears. Les conseqüències ja son visibles. El canvi climàtic està produint un augment de la temperatura, que, a més té efectes sobre el règim de pluja, el nivell de la mar, la presència de gel i neu, etc. A escala planetària, des del començament de l'era industrial fins ara, la temperatura ja ha pujat, globalment, prop de 1°C, a un ritme que, a les darreres dècades, és un poc inferior a 0,2°C/dècada.

266. A les Balears l'escalfament és major que en el conjunt del planeta, amb un ritme anual de devers 0,3°C/dècada o un poc més, afectant especialment a la primavera i a la tardor. Les pluges a la llarga tindran una disminució, tot i que de moment no s'ha manifestat clarament i el

nivell de la mar ja ha augmentat. Tot això és un procés que s'anirà accelerant a les properes dècades, amb risc d'un escalfament desorbitat i amb probables conseqüències perilloses, especialment per la major presència de fenòmens meteorològics extrems.

267. L'acord de Paris del 2015 planteja que tots els països del món s'han de comprometre a fer el necessari per a mantenir l'augment de temperatura planetària per sota dels 2°C i, desitjablement, de 1,5°C. Això suposa que l'emissió de GEH s'ha de reduir significativament abans de 2030 i s'ha d'arribar a emissions pràcticament zero cap a 2050/2070.

268. El canvi climàtic ja no es pot aturar, però la mitigació de les emissions pot moderar la seva magnitud. Així en paral·lel a les mesures de mitigació s'hi han d'afegir accions d'adaptació. Aquestes accions d'adaptació s'han d'identificar, s'han de planificar i s'han de proveir fons per a dur-les a terme.

269. TRANSICIÓ ENERGÈTICA

270. És del tot necessari canviar el model energètic actual per un nou model que redueixi al màxim les emissions de CO₂ i així mitigar el canvi climàtic.

271. La Llei de Canvi Climàtic i Transició energètica de les Illes Balears, aprovada en aquesta legislatura, ens defineix el camí. És una Llei amb un contingut capdavanter i que situa les Illes Balears a l'avantguarda, amb mesures valentes per fer possible un canvi de model amb l'horitzó d'unes illes 100 % netes el 2050.

272. Les mesures i els objectius que determina la Llei s'han pensat a mitjà i llarg termini i assolir-los requereix esforços públics i privats, així com la implicació de tota la societat. Les mesures principals de la Llei són les següents:

273. Potenciar les Energies renovables amb tot un seguit de reptes i obligacions calendaritzats.

274. Tancament progressiu de les centrals contaminants.

275. Foment d'una mobilitat sostenible, ja que el 35 % de les emissions de CO₂ a les Illes Balears prové del trànsit rodat.

276. Mesures d'eficiència energètica a nivell urbanístic i d'edificació.

277. El principal repte d'aquesta transició es la falta de conscienciació i la inèrcia al canvi de la població en general. Es necessari un gran pacte social sobre aquest tema cabdal.

278. EL CICLE DE L'AIGUA

279. La minva de recursos hídrics és un altre aspecte clau dels efectes del canvi climàtic i mes en unes illes en que els aqüífers estan ja sobre explotats i amb mal estat.

280. A Mallorca un 53% de les masses estan en mal estat, a Menorca un 67%, a Eivissa un 69% i a Formentera un 100%. A nivell d'exemple, a Mallorca el 35,9% de les masses estan sobreexplotades i el 37,5% salinitzades, 18 de les 64 masses d'aigua de l'illa tenen un nivell d'extracció per sobre del 90%. Per altre banda moltes xarxes municipals d'abastiment tenen pèrdues que en alguns casos superen el 50 %.

281. Tot i això, la capacitat hídrica, en el cas de la illa de Mallorca, si els recursos estiguessin ben gestionats, seria suficient per abastir a tots els habitants i visitants.

282. Amb el pla hidrològic i la seva revisió i també amb els Plans de Gestió d'Ús Sostenible de l'Aigua Municipal, en alguns municipis ja s'estan prenent mesures importants de contenció de la sobreexplotació i recuperació de les masses d'aigua així com de les pèrdues de les xarxes.

283. Però això no es suficient, es necessari executar una xarxa supramunicipal d'aigua potable (xarxa en alta) que connecti tots els sectors de cada illa amb les dessaladores i els aqüífers amb excedents, a la vegada que es milloren les xarxes d'aigua de tots els municipis reduint les pèrdues que en aquests moments son totalment insostenibles.

284. En quant al sanejament de les aigües residuals, els dèficits son importants: hi ha depuradores tècnicament antiquades o que presenten problemes de manca de suficiència especialment durant la temporada alta. És per tant imprescindible, si volem seguir creixent de manera sostenible, ampliar, modernitzar i millorar la nostra xarxa de depuradores.

285. EL CICLE DELS RESIDUS

286. Un dels pilars bàsics de la Transició ecològica és el tractament dels residus. En l'actualitat generem molts de residus i el tant per cent de reciclatge és molt diferent d'unes poblacions a altres i en conjunt per sota de la mitja europea. Encara tenim abocadors a on es duen residus sense tractar.

287. Hi ha que iniciar un canvi de model de consum basat en la prevenció i el foment de l'economia circular, que requerirà la col·laboració de les administracions, les empreses i els ciutadans. I així ho planteja la Llei de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, normativa pionera a Europa que ens mostra el camí a seguir.

288. Aquesta és una llei per a la gestió sostenible de residus, així com una eina jurídica per fer un gir cap al nou paradigma europeu, i mundial, de l'economia circular. La generació de residus ha de disminuir ja que "el millor residu és el que no es produeix", i els que es generin han de deixar de ser un residu per ser un recurs. La Llei defineix tot un calendari amb objectius concrets tant en matèria de reducció de residus com de reutilització que hi ha que anar assolint. A més, també estableix que no es pot incinerar ni abocar cap tipus de residus de fora de les illes o sense que abans no hi hagi hagut un pretractament. Així podríem dir que tenim el camí definit i el que cal és anar seguint-lo per assolir els objectius assenyalats.

289. LA MAR I EL LITORAL

290. Tal com s'ha comentat abans, un dels efectes del canvi climàtic és la pujada del nivell del mar. La gran inèrcia de la mar fa que la pujada del seu nivell, per escalfament i/o dilatació - per fusió de gels continentals - sigui més lenta que l'augment de la temperatura de l'aire, però és inexorable i de llarg recorregut, de manera que, encara que fins ara hagi estat poc apreciable als nostres indrets, aquest anirà a més. Encara que l'escalfament global de l'aire es mantingui per sota dels 1,5 o 2°C, cap a final de segle tindrem la mar prop de mig metre per sobre el nivell actual.

291. S'ha de preveure com contenir els retrocessos de platges, els efectes sobre estructures portuàries i costaneres o la penetració d'aigua salada al subsòl de zones humides baixes.
292. La posidònia oceànica és una espècie molt amenaçada per l'escalfament de les aigües. S'ha de tenir en compte que contribueix a mantenir la biodiversitat marina, a mantenir l'aigua clara i atractiva, a protegir les platges i a generar arena. Així és cabdal el seu manteniment i evitar qualsevol causa que pugui contribuir al seu retrocés i és per això que és vital l'acompliment de les mesures de salvaguarda proposades en el Decret sobre la conservació de la Posidònia oceànica de les Illes Balears, aprovat en aquesta legislatura.
293. La Pesca sovint no ha estat considerada com a activitat prou important, però si la considerem de manera global i ens fixem en les aproximadament 50.000 llicències de pesca recreativa, ja donen compte de la seva dimensió i de tots els llocs de treball associats i el volum de negoci que representa, així com en la conservació de les tradicions marineres, sense oblidar la seva contribució a l'oferta turística.
294. En aquesta legislatura hem lluitat per la sostenibilitat de la pesca, fent d'ella una activitat rendible, estable i amb futur, sempre tenint en compte la conservació del Medi Marí. S'han creat marques, etiquetatge, promoció i comercialització del producte i s'han creat 4 noves reserves marines: Dragonera, a Mallorca., Sa Punta de sa Creu, a Formentera., Tagomago, a Eivissa i la de l'Illa de l'Aire, a Menorca.
295. S'ha de seguir treballant per tal d'estabilitzar aquesta activitat cabdal en un territori insular.
296. EL TERRITORI I EL PAISATGE
297. El canvi climàtic també tindrà incidència sobre la salut i el benestar humà. Les ones de calor – que augmentaran d'intensitat i de freqüència- són una amenaça important. El problema s'accentua al centre de les ciutats, particularment a Palma, on l'efecte d'illa de calor urbana se suma al del canvi climàtic. Les nits d'ona de calor al centre urbà poden ser molt adverses. La reforestació urbana és fonamental per mitigar-les. També la disminució i desconcentració de focus humans de calor, etc.

298. El turisme es pot veure afectat pel canvi climàtic. Les temperatures molt altes a l'estiu i, en canvi, menys baixes en època primaveral i/o tardorena poden generar canvis en l'atracció turística de les illes. S'han d'intensificar estudis en aquest camp per veure d'adaptar l'oferta segons convingui.

299. AGRICULTURA.

300. L'activitat agrària és estratègica per a la societat i l'economia de les Illes Balears des de les perspectives social, ambiental i econòmica. No hem d'oblidar que del manteniment d'aquesta activitat depèn bona part del nostre paisatge i que aquest és un dels principals actius del nostre territori. Les illes són territoris especialment vulnerables davant la dependència externa d'aliments, per això, l'aposta per la seguretat i la sobirania alimentàries també és imprescindible

301. Els problemes que es detecten bàsicament son:

302. Abandonament de la terra.

303. Disminució progressiva del nombre de treballadors agrícoles i envelliment de la pagesia.

304. Manca de preparació dels treballadors front als nous reptes.

305. Manca de visibilitat real del paper de la dona en el món agrícola.

306. Incipient incorporació de la innovació i de les noves tecnologies.

307. Manca de la consideració social que aquest sector requereix.

308. A més, les rendes agràries no resulten atractives pels joves.

309. Per tant és necessari una intervenció de calat, que també contribueixi a un canvi global de pensament de tota la societat cap al món rural que eviti el deteriorament progressiu del paisatge agrícola, especialment als espais periurbans i redueixi la forta pressió dels interessos especulatius sobre el sòl rústic.

310. En aquest sentit la Llei Agrària 3/2019, introdueix tot un seguit de mesures per impulsar l'agricultura. Malgrat totes aquestes consideracions, la realitat és que el sector agrari passa per moments difícils i encara que s'albiren noves perspectives, serà necessari que els poders públics actuïn amb eficàcia per fer possible dur endavant tots els canvis necessaris.

311. ELS SECTORS PRODUCTIUS I DE SERVEIS

312. Tota activitat econòmica té una incidència sobre el territori. Sens dubte l'activitat econòmica principal de la nostra comunitat es el Turisme. Aquesta activitat fins ara es concentrava a les anomenades zones turístiques, però en l'actualitat aquesta ja n'és present en tot el territori i, per tant, hi ha que considerar-la per tal que els seus efectes es conciliïn amb la resta d'activitats.
313. En referència a les zones Turístiques, en els darrers anys s'ha renovat en gran part la planta hotelera, però encara ens queda pendent la reforma urbana d'aquestes zones, acció fonamental si volem seguir sent una destinació competitiva.
314. Les Illes tinguérem un passat industrial important que a poc a poc s'ha anat desmantellant i que hem de procurar revertir. Tot i això les illes son capdavanteres en temes relacionats amb la nàutica, energies renovables i el coneixement.
315. En referència al sector nàutic aquest es desenvolupa d'una manera poc ordenada dins els ports i, en ocasions, dins del sòl rústic. Cal habilitar espais als ports i polígons per potenciar aquesta activitat de futur.
316. En referència al coneixement, a Mallorca tenim tres pols fonamentals que son el polígon de tecnologies ambientals, el Parc Bit-UIB i Son Espases. La seva estructuració com a gran polígon del coneixement pot ser seria un referent capaç d'atreure mes activitat. A Menorca sens dubte hi ha que fomentar el parc bit d'Alaior.
317. PLANIFICANT I GESTIONANT EL TERRITORI
318. Després de la darrera crisi econòmica, estem reparant alguns dels mals que aquesta va generar. Una de les seves conseqüències va ser el desplegament de polítiques ultraliberals que van desmuntar tots els instruments urbanístics i territorials que vetllaven pel interès general.
319. S'ha tingut que fer molta feina per revertir totes aquestes polítiques i així en aquesta legislatura s'ha aprovat la Llei d'urbanisme de les Illes balears, a partir de l'objectiu global de comptar amb una llei progressista i avançada dins el marc de la sostenibilitat, que ens marca el camí a seguir per planificar i gestionar el nostre territori.

320. Una planificació basada en la sostenibilitat s'ha de sustentar clarament en la capacitat de càrrega del territori. Així és precís tenir dades exactes de la capacitat de població i de visitants, les prognosis d'evolució, capacitat de càrrega dels recursos, del trànsit etc. Malauradament avui en dia les dades que manegem es troben disperses i mal estructurades, pel que és molt difícil prendre decisions justificades i ben sustentades.
321. La Llei Estadística de les Illes Balears ha permès fer algunes millores en aquest sentit, però manca fer de forma immediata una Llei que reguli també tot el sistema cartogràfic de les Illes Balears i crear uns bancs de dades accessibles i ben dotats
322. L'any 1999 es van aprovar les Directrius d'ordenació del territori que van definir els grans trets de la nostra ordenació territorial: preservació dels trams de costa que encara es mantenien sense urbanitzar, prohibició de creació de nous nuclis urbans aïllats i uns límits de nous creixements residencials per illes. A partir d'aquestes directrius es redactaren els diferents plans territorials de cada illa. Vint anys després i deu del període que es va calcular la seva vigència, tots els plans territorials necessiten una revisió ja que el context social i territorial ha canviat substancialment.
323. El canvi climàtic, la transició energètica, la pèrdua progressiva de l'activitat agrària, el retrocés industrial de la nostra economia, la nova economia circular i la importància del paisatge fan que ens tinguem que replantejar aquestes directrius. No es sostenible seguir mantenint la possibilitat d'un creixement sobredimensionat, tal com al seu moment se varen definir. Així, per exemple a Mallorca les directrius permetien un creixement de fins un 10% més de sòl urbà sobre l'existent l'any 1999. El PTI decidí només permetre fins un 6,5%, encara que realment s'ha consumit un 2%. D'altra banda, les prognosis de creixement de població d'aquell moment han estat totalment sobrepassades.
324. EL PAISATGE
325. El Conveni Europeu del Paisatge ratificat per Espanya l'any 2008 ens parla del dret que tenim tots els ciutadans a gaudir d'un paisatge de

qualitat i això ho hem d'aconseguir mitjançant la seva protecció, gestió i ordenació.

326. En una comunitat centrada en l'activitat turística, el Paisatge és el seu principal actiu i per tant adquireix una importància estratègica. Fins ara la principal política de paisatge que s'ha dut a terme en aquestes Illes ha estat la de la protecció dels principals espais amb alt valor natural, així, gràcies a Lleis com la d'espais Naturals (LEN) protegirem una gran part del territori.
327. Ara també cal actuar en els espais urbans i periurbans. Moltes urbanitzacions costaneres amb forts pendents s'estan completant i estan transformant la imatge que fins ara havien tingut de molts de trams de la nostra costa. Si seguim amb el ritme de construcció actual sense prendre mesures correctores canviarem radicalment la fisonomia del nostre litoral, fent més palès el fenomen que malauradament es va generar a les nostres illes, conegut com a *balearització*.
328. D'altra banda, els nostres pobles i ciutats han anat creixent, envoltant-se de polígons i grans infraestructures que han alterat totalment la seva fisonomia. Així els accessos a les nostres poblacions cada cop estan més distorsionats per tot tipus d'edificacions i desfiguren el nostre paisatge tradicional mediterrani.
329. Amb la transició energètica, tot i que l'ideal seria que les plaques fotovoltaïques o altres instal·lacions s'implantessin majoritàriament al sol urbà, la demanda energètica requerirà ocupar alguns espais rústics i és fonamental articular mecanismes perquè aquestes instal·lacions s'integrin el màxim possible i, fins i tot, siguin capaços de generar nous paisatges de qualitat.
330. Una figura important a considerar són els paisatges culturals, com ara la Serra de Tramuntana. Hi ha que fomentar aquesta figura que ha resultat ser una bona eina de preservació i gestió d'aquests espais de manera interinstitucional. S'ha d'estudiar la identificació de nous paisatges culturals, com ara pot ser el Prat de Sant Jordi o les Feixes d'Eivissa.

331. OBJECTIUS POLÍTIQS

332. PRINCIPIIS GENERALS

333. El canvi climàtic i la transició ecològica son un dels grans reptes als quals ens enfrontem com a societat en els pròxims anys i que marcaran el nostre desenvolupament durant dècades.

334. La sostenibilitat és el camí, i s'ha de veure no només com un objectiu, sinó com una oportunitat, com a element de transformació i creació de riquesa a través del desenvolupament i recerca. Impulsant noves formes d'aprofitament energètic. Mantenint una adequada política de protecció de l'entorn natural i territorial.

335. Per continuar endavant hem de tenir clar que la sostenibilitat no es pot trossejar. No podem ser sostenibles amb un aspecte i amb un l'altre no. Per tant hem de fer propostes transversals i globals .

336. També cal recordar que sovint els problemes globals requereixen solucions locals. Comencem per nosaltres mateixos i el que ens envolta. De ca nostra al barri, al municipi, a l'illa, al món.

337. Es tracta d'implementar una nova economia basada en el principi de tancar el cicle de vida dels productes, energia, aigua, residus, materials etc.

338. Hem de caminar cap a l'autosuficiència en tots els sentits i ser innovadors, capdavanters, pioners en protecció del medi ambient ja que al viure en un territori insular som més vulnerables i per tant estem obligats a ser capdavanters.

339. TRANSICIÓ ENERGÈTICA

340. Una aposta clara per un nou model energètic basat majoritàriament en les Renovables amb l'horitzó d'unes illes 100% netes el 2050, que suposi una major independència energètica de l'exterior, un major control públic de l'energia, més eficiència econòmica i més qualitat ambiental. Per això és necessari arribar a un gran pacte Social, tal com s'està fent a Menorca, a on tots siguem conscients de la necessitat de la transició energètica i pactem els tipus d'instal·lacions i els llocs a on implantar-les de manera exemplar i que això repercuteix positivament en les comunitats locals.

341. Tancarem de manera progressiva les centrals contaminants com es Murterar a partir del 2020 i seguirem un pla per després actuar també sobre les centrals de Mao, Eivissa i Formentera.
342. Instal·larem punts de recàrrega de vehicles elèctrics amb un horitzó de 1.000 punts per l'any 2025 per tenir el parc mòbil descarbonitzat a l'any 2050
343. Renovarem tot l'enllumenat públic perquè tot aquest sigui de baix consum a l'any 2025
344. Treballarem en l'àmbit de la recerca amb els agents i universitats per a impulsar noves experiències en l'àmbit de les renovables com l'ús de la biomassa de forma coordinada amb les polítiques forestals i de lluita contra els incendis forestals, l'eòlica amb especial esment a les micrò eòliques, les ones de la mar i l'hidrogen com a vector energètic.

345. CICLE DE L'AIGUA

346. Promourem i desenvoluparem una nova cultura de l'aigua que asseguri el seu accés i el seu ús sostenible en un entorn climàtic cada vegada més desfavorable. Reduint la demanda mitjançant la informació i conscienciació social per a un ús conservatiu modificant pautes i conductes inadequades.
347. Avançarem en la implementació d'una economia circular que potenciï la regeneració i reutilització de les aigües residuals produïdes. Assegurant la connexió a sistemes públics d'abastament i de sanejament i depuració d'aigües residuals de la totalitat de sòls urbans. Fent les inversions necessàries per aconseguir la Depuració i reutilització de la totalitat de les aigües residuals.
348. Avançarem en la construcció de xarxes separatives d'aigües pluvials i residuals que facilitin un adequat tractament d'aquestes en tota època de l'any i es promogui la infiltració de les aigües de pluja en el terreny. Promovent la permeabilitat d'aigües pluvials en mitjans urbans per a la seva infiltració al terreny i la seva recollida per a diferents usos possibles.
349. Lluitarem per la recuperació de les masses d'aigua subterrània, evitant la sobreexplotació o empitjorament de la qualitat mitjançant la racionalització de la demanda, la recàrrega de l'aqüífer i la seva

substitució per aigües dessalades, regenerades o procedents d'altres masses d'aigua en bon estat.

350. Promourem la utilització d'aigües procedents de dessaladores com a prioritat enfront de l'ús d'aigües subterrànies sobreexplotades, harmonitzant el preu de l'aigua indistintament segons el seu origen per a ús diferent de l'agrari.
351. Promourem la interconnexió dels sistemes de proveïment a nivell insular que permetin atendre situacions excepcionals que dificultin l'accés al recurs hídric en zones d'alt risc i assegurin el proveïment a la població en qualsevol circumstància.
352. Reduirem les pèrdues en xarxes d'abastament mitjançant la millora i condicionament de les conduccions existents i la instal·lació de sistemes de detecció immediata de fuites, fins arribar a uns valors inferiors al 20% de l'aigua subministrada.
353. Promourem que la totalitat del canon de sanejament reverteixi en actuacions de manteniment, gestió i millora de les infraestructures de sanejament i depuració i que els Consell insulars assumeixin les competències en matèria de planificació i gestió de recursos hídrics.
354. -Tots els ajuntaments de les Illes han de tenir un pla de Gestió d'ús sostenible de l'aigua. També s'elaboraran plans hidrològics insulars com a desenvolupament del PHIB, considerant cada illa com una Demarcació Hidrogràfica d'acord amb el significat definit en la Directiva Marc de l'Aigua.

355. CICLE DELS RESIDUS

356. Apostem pel paradigma de l'economia circular. La generació de residus ha de disminuir i el que es generin han de deixar de ser un residu per ser un recurs. L'objectiu final del tractament de residus es el de la reducció, reutilització i reciclatge, apostant a mig i llarg termini per reduir al mínim la incineració com a eina de tractament del rebuig.
357. Fomentarem el reciclatge per assolir un 50% en matèria de paper, metalls, vidre, plàstic i bioresidus domèstics al any 2021 i arribar al 75 % l'any 2030. Fent una aposta molt forta per la reducció dels plàstics complint el definit per la llei de residus.
358. Fomentarem el compostatge, començant pel domèstic, passant pel del barri, i del municipi acabant per l'insular. Això a més, no només ha de ser a nivell dels ciutadans, també ho han de fer les Empreses .

359. Desenvolupament de la llei de residus i promoció de mesures d'augment del reciclatge.

360. LA MAR I EL LITORAL

361. Evitarem els grans projectes portuaris que podrien amenaçar el litoral de les nostres illes, amb especial esment al del Port de Palma. S'ha d'entendre que els ports són infraestructures que condicionen les ciutats, de manera que les decisions a prendre a l'hora d'escometre la seva ampliació han d'estar en consonància amb el model urbà que cada ciutat i poble ha decidit. En el cas de Palma la solució passa per reordenar els usos portuaris de manera que es faci més eficient l'ús de tot el seu espai, convertint-se en un pol d'activitat de la indústria del sector Nàutic.

362. Impulsarem el pla General dels Ports de competència Autònoma que fomentarà la reordenació i optimització d'espais en front de noves ampliacions i que haurà de respectar el paisatge propi i els espais destinats a la pesca professional.

363. Reclamar a l'Estat la transferència de les competències sobre la gestió del litoral i l'espai marítim-terrestre de les Illes Balears.

364. Establirem mesures de regulació dels fondejos amb punts d'amarrament ecològics i gestionats des de l'administració pública, eliminant els fondejos incontrolats sobre ecosistemes fràgils com els de la Posidònia oceànica, cartografiant-los i incloent-los a les cartes nàutiques.

365. Continuarem la feina per mantenir l'activitat pesquera tradicional de les nostres illes, creant un inventari/fulletó/mapa amb els accessos i rutes de la Pesca pel Turisme.

366. Ajudarem al sector per que es segueixi modernitzant tan pel que fa a les barques i ormejos com en la part social: renovació generacional, formació professional, millora de l'entorn laboral, garanties contractuals, igualtat de gènere.

367. Impulsarem la creació de Reserves Marines d'àmbit estatal. Sobre tot en zones tan sensibles com la serra de Tramuntana, s'Albufera des Grau, els illots de ponent o es Baix fondo.

368. Al mateix temps consolidarem el seguiment científic, tant a les àrees protegides com a la resta de zones de pesca per entre d'altres conèixer el volum de captures. Mentre Continuarem amb la promoció dels plans de gestió de pesca.

369. EL TERRITORI I EL PAISATGE

370. Agricultura

371. Defensem una agricultura basada en principis i pràctiques de gestió sostenible del sòl, l'aigua i la biodiversitat apostant per la producció local i ecològica i per la protecció del patrimoni genètic i edafològic de les Illes Balears, prioritzant l'ús agrari del sòl per sobre dels usos atípics.

372. Promourem la millora de la qualitat de vida en el món Rural, defensant la seva professionalització i el cooperativisme, el mantenint de la població vinculada, el paper de la dona i el relleu generacional.

373. Fomentarem la producció local, els canals curts de comercialització i la venda directa avançant cap a una major sobirania alimentària. S'ha d'impulsar l'agricultura periurbana amb eines per garantir l'estabilitat dels espais agraris periurbans.

374. Impulsarem la millora del coneixement, la recerca i la innovació tecnològiques en l'àmbit agrari i el foment de les bones pràctiques agràries.

375. Els sectors Productius i de Serveis

376. Impulsarem la reconversió de les zones turístiques per mantenir-les com a destinacions competitives amb projectes realistes i planificats amb una visió estratègica i a llarg termini amb les que la sostenibilitat i el paisatge siguin els seus principis rector.

377. Prendrem les mesures necessàries per a conservar el teixit industrial existent i fomentarem els sectors nàutics, energètics i del coneixement com elements dinamitzadors de la nostra economia. Ordenant les activitats existents en llocs adequats que es converteixin en pols d'atracció. Crearem un gran sector del coneixement al triangle format per son Espasses, Parc Bit – UIB i el polígon de tecnologies ambientals capaç d'atreure i exportar talent.

378. Planificant i gestionant el territori

379. Apostem per actuar en la ciutat construïda, i per tant ens hem d'adreçar amb tota rotunditat a la reutilització i rehabilitació dels teixits urbans existents, prioritzant la compactació dels nuclis urbans enfront del creixement extensiu i consum del sòl rústic.

380. Defensem el sòl rústic d'actuacions urbanístiques i amb especial esment el rústic protegit, amb una forta defensa dels espais naturals que han de ser ben gestionats.
381. Apostem per un Urbanisme lliure de l'especulació i la corrupció urbanística amb instruments de gestió transparents i una disciplina urbanística executiva i eficient.
382. El nou model de societat en el que ens estem encaminant fa que ens tinguem que plantejar una nova manera de actuar sobre el nostre territori, pel que hem de definir unes noves Directrius d'Ordenació del Territori.
383. Aquest nou marc ha de definir a partir de les capacitats de càrrega entre d'altres les mesures adients a nivell territorial i urbanístic per mitigar els efectes del canvi climàtic, permetre la transició ecològica i fomentar un nou urbanisme més sostenible i respectuós amb el Paisatge. Així, es promourà el redisseny de passejos marítims per ampliar les platges cap a l'interior, permeabilització de les ciutats amb plantacions massives d'arbres per així baixar temperatures, projectes globals a les conques hidràuliques amb més perill d'inundació, etc.
384. El paisatge és el nostre principal actiu pel que desenvoluparem una política molt més activa en defensa del Paisatge, fonamentada en el conveni europeu del Paisatge mitjançant la protecció, gestió i planificació, que actuï en els paisatges rurals com urbans, amb especial incidència en els litorals. Desenvoluparem també les figures del Paisatge Cultural com instrument de preservació i gestió del territori, mitjançant una Llei de Paisatge ambiciosa i de caràcter transversal.

385. DECALEG DE SOLUCIONS

386. Assumim com a propis els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides per a 2030 i els Acords de París de 2015. Implantarem les energies renovables a les illes tal i com disposa la llei sobre el canvi climàtic i transició energètica per aconseguir unes illes 100% netes el 2050 mitjançant un pacte social per l'Energia i el Territori a on tots siguem conscients de la necessitat de la transició energètica i pactem els tipus d'instal·lacions i els llocs a on implantar-les de manera exemplar i de manera que repercuteix positivament en les comunitats locals.

387. Assegurarem aigua de qualitat a totes les poblacions mitjançant plans hidrològics insulars de desenvolupament del PHIB que definiran la interconnexió dels sistemes de proveïment a nivell insular: dessaladores i aqüífers en bon estat, aconseguint així la recuperació de les masses d'aigua subterrànies sobreexposades. Al mateix temps, també Promourem que els Consells Insulars assumeixin les competències en matèria de planificació i gestió de recursos hídrics i que els municipis redactin i executin plans de Gestió d'ús sostenible de l'aigua per racionalitzar les pèrdues.
388. Aconseguirem la Depuració i reutilització de la totalitat de les aigües residuals fent les inversions necessàries a les plantes depuradores, actualitzant-les i millorant-les per així poder reutilitzar la majoria d'aigua tractada i evitar els abocaments marins.
389. Implantarem l'economia circular, com eina de sostenibilitat ambiental i generació de llocs de feina, seguint el definit a la llei de residus de les Illes Balears. Reduint la generació de residus al màxim, i els existents reutilitzant-los per així minimitzar la incineració.
390. Evitarem els grans projectes portuaris que podrien amenaçar el litoral de les nostres illes. Entenent a l'hora que les reformes que en ells s'executin han d'estar en consonància amb el model urbà de cada ciutat i poble que el conte. Impulsarem el pla General dels Ports de competència Autònoma que fomentarà la reordenació i optimització d'espais en front de noves ampliacions i també regularà els fondejos amb punts d'amarrament ecològics.
391. Ajudarem al sector de la pesca per que es segueixi modernitzant, fomentant la renovació generacional, Formació Professional, millora de l'entorn laboral, garanties contractuals, igualtat de gènere. També impulsarem la creació de Reserves Marines d'àmbit estatal. Sobre tot en zones tan sensibles com la serra de Tramuntana, s'Albufera des Grau, els illots de ponent o es Baix fondo.
392. Promourem la millora de la qualitat de vida en el món Rural, defensant la seva professionalització i el cooperativisme, el mantenint de la població

vinculada, el paper de la dona i el relleu generacional. Fomentarem la producció local, els canals curts de comercialització i la venda directa avançant cap a una major sobirania alimentària. Impulsarem l'agricultura periurbana amb eines i mecanismes per garantir la seva estabilitat, creant parcs agraris com poden ser el del Nord de Palma i el del Prat de Sant Jordi

393. Impulsarem la reconversió de les zones turístiques per mantenir-les com a destinacions competitives amb projectes realistes i planificats amb una visió estratègica i a llarg termini amb les que la sostenibilitat i el paisatge siguin els seus principis rectors. També prendrem les mesures necessàries per a conservar el teixit industrial existent i fomentarem els sectors nàutics, energètics i del coneixement com elements dinamitzadors de la nostra economia. Crearem un gran sector del coneixement al triangle format per son Espasses, Parc Bit – UIB i el polígon de tecnologies Ambientals capaç d'atreure i exportar talent.

394. Definirem unes noves Directrius d'Ordenació del Territori. L'objectiu és que a partir de les capacitats de càrrega i altres variables defineixin un nou model d'ocupació del Territori amb menys creixement sobre el sòl rústic. Promourem un model que sigui capaç de mitigar els efectes del canvi climàtic amb tot un desplegament de mesures innovadores, que permeti la transició ecològica i fomenti un urbanisme més sostenible i respectuós amb el Paisatge.

395. Defensarem el nostre Paisatge, com a principal recurs de la nostra comunitat, aprovant una Llei del Paisatge fonamentada en el conveni europeu del Paisatge que mitjançant la protecció, gestió i planificació, actuï tant en els paisatges rurals com urbans, amb especial incidència en els litorals i que desenvolupi la figura del Paisatge Cultural com instrument transversal de protecció i gestió del territori.

396. Eix 2: Igualtat d'oportunitats i qualitat de vida.

397. 2.1 EDUCACIÓ, FORMACIÓ PROFESSIONAL I ESPORTS

398. a) Introducció: el valor de l'educació

399. La feina dels mestres, docents i/o professors és una de les més complexes i transformadores que existeixen. Poques professions estan tan carregades de responsabilitat i tenen tant impacte en la vida de la gent com la dels educadors. Persones que fan de la seva professió una vocació, tallant amb artesania el futur de lo que serem.
400. Durant molt anys, dècades, l'accés a l'educació ha estat una de les revolucions silencioses més importants i significatives de la nostra història. No obstant això, hem de ser conscients que avui el món ha canviat i amb ell els reptes i exigències de la seva missió social. Les fonts d'informació s'han multiplicat. Les relacions es redueixen interaccions per xarxes socials. La tecnologia projecta incerteses sobre les professions de l'endemà. La societat pateix falta de reflexió. Cada vegada hi ha més diversitat de cultures, llengües, cultures, capacitats i actituds dins les aules. I moltes vegades, massa vegades, el desinterès dins la classe sembla generacional.
401. En aquest context de canvis profunds en el que transitem d'un model de societat a un altra, l'educació no pot estar d'esquenes al món. Tant les institucions com els centres educatius s'han de repensar per donar resposta a les necessitats de l'alumnat i complir amb la seva funció originària: preparar al jovent perquè pugui desenvolupar-se en els temps en els que creixeran.
402. Aquests canvis els han de liderar els professionals del sector però cal que hi hagi un compromís de tothom, col·lectiu. L'educació no es limita als centres i horaris escolars ni la societat ha de convertir als professionals educatius en el remei a tots els seus mals.
403. Per aquest motiu, és necessari nodrir una cultura educativa que impliqui a tots els actors de la nostra societat. Passa perquè educadors, mares, pares, institucions, empreses, sindicats i mitjans de comunicació construïm consensos i remem en la mateixa direcció. I passa per dibuixar un projecte educatiu comú que defineixi metes i concreti el tipus de persona que volem formar.
404. I en aquesta empresa, el deure de les administracions ha de ser posar les condicions perquè els mestres i centres comptin amb les

eines necessàries per elevar la qualitat educativa en totes les seves expressions, com s'ha fet aquesta legislatura: 1) aportant estabilitat laboral als professors, treient més places d'oposicions que mai i ampliant i planificant nous centres educatius per donar resposta a l'augment del nombre d'alumnes; 2) fent pedagogia sobre l'aprenentatge i ensenyant que la formació és un continu que es perllonga durant tota la vida; 3) demostrant voluntat i compromís posant més recursos que mai per a combatre l'abandonament i el fracàs escolar i reforçar totes les etapes formatives; 4) i sumant sempre qualitat i equitat, ajudant als alumnes dins i fora de les aules amb beques menjador, programes de llibres i ajuts per a classes de reforç i activitats extraescolars.

405. Perquè l'èxit de cada estudiant sigui el de tota la societat, cal mantenir l'equitat en el cor de les polítiques educatives. L'educació és un bé públic i cada estudiant ha de tenir els mitjans i el suport suficient per desenvolupar al màxim el seu potencial. Només així qualitat pot associar-se a progrés i cohesió social.
406. D'altra banda, l'educació és fonamental per reforçar els valors democràtics. Sense democràcia pot haver-hi educació, però sense educació no pot haver-hi democràcia. Sense ciutadans crítics, desperts i conscient no millorarem la nostra convivència.
407. Educar és fonamental per ser competitius i tenir una bona feina. Educar és essencial per formar bones persones. Educar és vital per comptar amb gent que pensi, reflexioni i qüestioni el que sabem. I educar és bàsic per garantir la transmissió de valors entre generacions i fomentar la solidaritat, el diàleg i el respecte a la diversitat.
408. Aquest esperit és més necessari que mai en una societat on es parla molt i es diu poc. On hi ha qui alimenta la divisió i abandona el seny. I a on fins i tot hi ha qui amenaça amb recentralitzar l'educació i allunyar les decisions dels professors i les famílies, que són qui millor coneixen les necessitats de l'educació.

409. En temps convulsos, la única resposta possible a aquesta crisi de valors i als canvis vertiginosos que vivim la trobarem en més i millor educació. De qualitat i per a tots i totes, sense etiquetes ni distincions.

410. b) Educació: cap a la millora contínua.

411. Tots els estudis apunten que hi ha clara relació entre el nivell formatiu i les possibilitats de desenvolupament dels que disfruta una persona al llarg de la seva vida, tant a nivell personal com professional. Un fet que no només afecta als propis ciutadans sinó al conjunt de la nostra economia, minvant les nostres opcions per innovar, crear coneixement i elevar la nostra competitivitat. Conseqüències que tenen implicacions en el futur i que afecten al sistema productiu en el seu conjunt.

412. Sense educació no hi ha oportunitats. I sense oportunitats no hi ha progrés. Per aquest motiu, és deure de tots abordar una problemàtica estructural que limita el nostre creixement i la nostra prosperitat. I és missió de tots que aquesta no només sigui de qualitat, sinó que sigui accessible, gratuïta, inclusiva, diversa, equitativa i garant d'igualtat d'oportunitats. Assolir aquestes metes, per tant, requereix de la implicació, participació i consens de tots els actors implicats.

413. Aquest diàleg i treball conjunt han fet que aquesta legislatura sigui la de la recuperació dels drets laborals del professors, la de la pau educativa, la de la igualtat d'oportunitats de les famílies i infants, la de les reformes i posada en marxa de noves infraestructures, la de l'aposta per les escoles i la FP i la dels majors pressupostos i oposicions en l'àmbit educatiu de la història.

414. En 4 anys s'hauran contractat 1.300 professionals educatius, s'han convocat 2.000 places per a reforçar l'ensenyament i comptam amb més professors que mai. Les beques menjador s'han multiplicat per 3 i els ajuts per a fons de llibre per 7. S'ha creat noves subvencions perquè les famílies puguin pagar cuidadors/es, escoles i apuntar els seus fills a classes de reforç i activitats extraescolars. S'han multiplicat els recursos per a escoles 0-3 anys i comptam amb el primer Pla Integral de Formació Professional. El Pla d'Infraestructures Educatives

ha invertit i millorat més coses en un sol estiu que en tota la legislatura anterior: ha desplegat més de 700 actuacions en el 80% del centres de les illes i ha permès incrementar 6.220 places escolars gràcies a una inversió de 60 milions d'euros (14.145 places amb les accions previstes fins al 2023).

415. No obstant això, sabem que encara queda molt camí per recórrer per assolir l'educació que volem. Que cal fer més coses i fer-les millor. Per aquest motiu, ara el que toca és donar continuïtat a les iniciatives que s'han anat executant i seguir implementant polítiques que millorin el nostre sistema educatiu, marcant-nos com a objectiu prioritari la reducció dels índex de fracàs i d'abandonament escolar prematur a les nostres illes.
416. Sabem que únicament des de l'àmbit educatiu no es poden erradicar aquestes qüestions ja que hi ha factors socials i econòmics que només poden abordats des d'altres Conselleries. Per això creiem que cal l'esforç i la coordinació de tot el Govern.
417. Sí tenim detectats alguns dels factors i les mesures amb les que, des de l'àmbit educatiu, podríem reduir les xifres actuals.
418. *Cal una educació més inclusiva, equitativa, amb una real i garantida igualtat d'oportunitats, i que treballi àmpliament la diversitat.*
419. *Millorar la situació laboral dels docents: la seva estabilitat, els recursos a la seva disposició i la seva formació (Inicial i permanent)*
420. *L'orientació laboral i acadèmica que reben els alumnes i les famílies com a element determinant.*
421. *Treballar per reduir l'impacte en els canvis d'etapes educatives i el sistema de promoció.*
422. Avançar en aquesta direcció requereix de consensos, cap mesura pot ser imposada. La societat necessita consensos bàsics per fer front a necessitats bàsiques. Fer el contrari és fracassar i retrocedir, revivint un passat al qual no volem tornar. Per això cal continuar negociant, dialogant i arribant a acords que permetin les modificacions normatives i organitzatives que facin realitat els objectius que ens proposem.

423. En la persecució d'aquest consens no pot faltar ningú. Docents, famílies i la resta d'entitats implicades en els processos educatius han de caminar junts perquè el nostre sistema educatiu contribueixi, com ha fet sempre, a la cohesió, èxit, inserció i inclusió social de tothom. Amb aquest esperit, proposam i defensam:
424. La derogació de la LOMCE. És la principal culpable de la segregació social que patim, i la seva derogació és un pas necessari per establir i desplegar les normatives que la nostra comunitat autònoma necessita per millorar la nostra educació.
425. Plans específics i coordinats amb altres Conselleries i administracions contra el fracàs i l'abandonament.
426. L'aprenentatge i l'ús del Català als centres educatius com a instrument per a la cohesió social: El PSIB, com no pot ser d'altra manera, defensa l'Estatut d'Autonomia i la normativa actual sobre normalització que es desprèn de la mateixa. És garantia de convivència el correcte aprenentatge i ús de les dues llengües cooficials de les nostres Illes.
427. Acords d'estabilitat i equiparació salarial.
428. Acords d'escolarització municipals per a la distribució equitativa i equilibrada de l'alumnat.
429. Acord per a la millora de la formació inicial i permanent dels docents.
430. Plans d'infraestructures 0-18.
431. A banda d'aquestes qüestions, també consideram necessari avançar en les següents línies de feina:
432. Inversió.
433. Continuar amb l'increment progressiu de la inversió per tal d'arribar a la mitjana estatal i en consonància amb els increments de la població escolar, més tenint en compte que Balears és una de les Comunitats que cada any experimenta un major augment del nombre d'alumnes.
434. Estabilitat laboral dels professionals.

435. Un sistema educatiu que aspiri a avançar, innovar i millorar necessita un treball docent estable i de qualitat. L'estabilitat de les plantilles, la seva qualificació i formació permanent, són i han de continuar formant part de les prioritats de la política educativa. Cal perseverar en iniciatives que caminin en aquesta direcció, com s'està fent en les successives convocatòries d'oposicions docents, així com potenciar una seguretat normativa que afavoreixi la creació de llocs de feina estables i de qualitat per als professionals educatius.
436. En aquest sentit, necessitem una Educació que generi espais inclusivament on tots els agents educatius puguin desenvolupar la seva feina de manera coordinada i satisfactòria. En aquesta línia, és necessari articular un Acord d'estabilitat 2019-23 que garanteixi una suficient oferta pública d'ocupació al temps que garanteixi l'estabilitat del sistema educatiu.
437. L'autonomia educativa
438. L'autonomia organitzativa i pedagògica dels centres s'ha de continuar potenciant per tal de garantir la igualtat d'oportunitats. Cada comunitat educativa parteix d'una realitat social i econòmica diferent que condiona els recursos pedagògics i didàctics a aplicar així com les seves formes d'organitzar-se. No obstant, tot i les diferències, totes elles han de perseguir els mateixos objectius en termes d'inclusió, equitat, diversitat, gratuïtat i universalitat. Per aquesta raó, cal promoure els centres que persegueixin aquestes finalitats i acompanyar els que compten amb menys recursos o tenen més necessitats per ajudar-los a assolir-los. El compromís és enfortir el sistema educatiu i el Govern ha de posar a disposició dels centres els recursos que facin falta per dur-ho a la pràctica.
439. Equilibri entre les xarxes educatives sostingudes amb fons públics: la pública i la concertada.
440. El repartiment equitatiu de la població escolar és clau per fer possibles tots i cadascun dels objectius que ens plantejem. I una de les formes que l'administració té a la seva disposició és la de garantir-

ho per mitjà dels processos d'escolarització. Cal també continuar garantint la transparència en les contractacions del personal docent i revisar els concerts de les etapes no obligatòries.

441. Estendre centres d'especialització curricular diversificant l'oferta acadèmica a zones de risc d'exclusió social.

442. Fomentar de manera conjunta amb els consistoris i els consells insulars l'obertura dels centres públics fora de l'horari lectiu.

443. L'objectiu és poder ofertar activitats complementàries que contribueixin a la formació no formal dels alumnes. Així mateix, cal afavorir la conciliació familiar via les activitats extraescolars, especialment d'aquelles famílies amb menors recursos econòmics. Per això, es proposa subvencionar les activitats extraescolars d'aquelles famílies amb una renda conjunta de menys de 40.000 euros.

444. Reforçar el Centres d'Educació d'Adults.

445. Fomentar el paper dels Centres d'educació d'adults com a eix vertebrador per a la inclusió en l'àmbit educatiu, econòmic i laboral d'aquelles persones amb dificultats per accedir a una formació ja sigui per motius socials i/o culturals. Per això cal potenciar la tasca que realitzen i garantir la coordinació en xarxa amb altres entitats públiques (ajuntaments, centres culturals...).

446. c) L'educació 0-3 anys, una prioritat que beneficia a tothom

447. Una de les iniciatives més importants i de més impacte dels governs socialistes ha estat l'aposta per l'educació 0-3 anys. Un cicle que continuem reivindicant com a educatiu ja que està demostrat que una escolarització primerenca és també una garantia contra el fracàs i l'abandonament escolar i una eina útil per afavorir la mobilitat social. Una qüestió que repercuteix positivament sobre el desenvolupament personal i professional, així com sobre les famílies, les dones, l'economia i la societat en el seu conjunt.

448. Per aquest motiu, considerem necessari acabar amb la vella visió assistencial de la guarderia i reconèixer la important labor educativa dels professionals amb els nostres petits i petites. Educadors i educadores que s'afanen per programar i dissenyar activitats per aconseguir un desenvolupament integral dels infants. Que planifiquen continguts, objectius, eixos transversals, integren el desenvolupament de les intel·ligències múltiples i, el més important, escolten i ajuden a comprendre el món que els envolta als nostres petits.
449. Professionals, en definitiva, que eduquen als nostres fills ensenyant-los uns hàbits, unes rutines i unes normes de convivència que els ajudaran a afrontar la vida de manera més independent, amb autonomia. Ho fan mentre aprenen a menjar, a posar-se la jaqueta, a esperar a la fila el seu torn, a compartir experiències amb nins i nines de la seva edat, a recollir i a ordenar, a reconèixer els errors i a pensar per ells mateixos.
450. Unes qüestions a les quals s'han d'afegir els beneficis que aquesta etapa educativa té a nivell acadèmic, personal, familiar i social, atenent als nombrosos estudis existents sobre la matèria.
451. Alguns d'aquests demostren que els primers anys de vida són fonamentals per al desenvolupament físic, social, emocional i cognitiu i que el major desenvolupament del cervell ocorre durant els tres primers anys de vida: quan desenvolupen les habilitats per a pensar, parlar, aprendre i raonar. Unes capacitats que estan influenciades per l'entorn en el que creixen i pels estímuls externs que reben durant aquesta etapa primerenca, tenint finalment un gran impacte sobre el comportament present i futur.
452. En aquest sentit, tant els estudis de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) com d'UNICEF, assenyalen que aquells infants que han passat per estructures educatives entre els 0 i els 3 anys obtenen millors resultats escolars posteriors i això redunda positivament en la seva vida professional. A tall d'exemple, les persones que han passat per aquest nivell educatiu obtenen més punts en les proves de PISA als 15-16 anys.

453. D'altra banda, els estudis també apunten que invertir en aquesta etapa educativa té un major retorn respecte a temps posteriors en termes d'equitat, ja que és un instrument que equilibra les oportunitats educatives, redueix les desigualtats socials i afavoreix la conciliació de les famílies i, en particular, de les dones.

454. Cal recordar que qui pateix més l'absència de la gratuïtat i universalitat de l'educació 0-3 anys són les famílies amb menys ingressos. Aquestes disposen de menys recursos per apuntar als seus fills a una escola primerenca o per contractar una persona que cuidi de l'infant a casa. Quan això passa, qui demana l'excedència a la feina o redueix la seva jornada laboral per a fer-se'n càrrec, en la majoria de casos, és la dona.

455. Com ho fem?

456. Els beneficis socials i educatius que ha proporcionat la gratuïtat i la universalitat del segon cicle d'infantil ha de poder estendre-se al primer. Aquesta és una de les fórmules que contribuiran de forma clara amb la igualtat d'oportunitats, no només dels nostres alumnes, fills i filles, sinó també de les seves famílies.

457. Per tots aquests motius, considerem necessari posar en marxa més mesures que vagin dirigides a estendre la universalitat i la gratuïtat d'aquest primer cicle de l'etapa d'infantil, tal com ja ho és en el segon cicle (3-6). En aquest sentit, cal ampliar l'oferta educativa dotant-la dels recursos i dels docents necessaris, desenvolupant la normativa adient.

458. Tampoc podem oblidar totes aquelles polítiques socials que han de continuar a garantir la inclusió i la igualtat: les ajudes, les beques i les subvencions que necessita aquest cicle que, sí o sí, és ha de ser educatiu. Quina ha de ser la primera passa que hem d donar?

459. En primer lloc, la implantació de la gratuïtat i universalitat del primer cicle hauria de ser gradual. En una primera fase s'hauria de començar establint la gratuïtat de les places del nivell de 2 anys,

baixant les quotes en els nivells d'1 any i de nadons. En una segona fase, s'ampliaria la gratuïtat a les places d'1 any i finalment als nadons.

460. D'altra banda, fer-ho possible requereix un augment dels intervals de renda de les famílies per calcular la quota, partint d'una quota 0; tornar a establir un percentatge en funció de la renda familiar; i finalment, s'hauria d'implantar al programa de beques de menjador, abandonant l'actual sistema de "ajudes" segons marca la llei llei de suport a les famílies de les Illes Balears.

461. En la mateixa línia, és necessari que al llarg de la propera legislatura s'impulsi la creació de centres públics 0-6 . Aquest hauria de contemplar, a mode de pla pilot:

462. Prioritzar l'accés a les places públiques del alumnes en risc de pobresa i exclusió social.

463. Creació de centres públics de referència 0-6 de titularitat i gestió pública. (pressupost uns 20 milions per construir 6 centres. Un centre per ciutat).

464. Facilitar als Consells i corporacions locals que puguin destinar el seu superàvit a finançar als centres assistencials 0-3 que gestionen (d'oferta pública i gestió directa o indirecta). En aquest sentit, caldria derogar o modificar la Llei Montoro.

465. Facilitar l'accés a línies de crèdit per finançar l'adequació al decret 60/2008 dels centres 0-3 assistencials.

466. Fomentar i facilitar que en un termini de 3 anys els centres privats 0-3 no regulats s'adeqüin a l'actual decret 60/2008 de requisits mínims.

467. d)FP: La peça clau de l'èxit social per a la millora del model productiu, la inserció laboral, la inclusió formativa i contra l'abandonament prematur

468. Avui dia, la revolució tecnològica està provocant que la demanda de les empreses tendeixi a concentrar-se en aquelles ocupacions de qualificació mitjana i alta, mentre que les més rutinàries poc a poc van essent assumides per mitjans tecnològics. A aquesta tendència mundial cal afegir-hi a les nostres illes dos elements propis: (1) un enorme dèficit en la capacitat de donar resposta a la demanda de llocs

de feina tècnics propis de la formació professional i (2) les encara elevades taxes d'abandonament escolar prematur que generen la necessitat de resposta (coordinada) des dels dos àmbits d'FP: el reglat i l'ocupacional.

469. Tot plegat suposa que la capacitat de les nostres empreses de cobrir les seves necessitats depengui críticament de la capacitat de la formació professional d'adequar la seva oferta a les demandes de les empreses, tant des d'una perspectiva quantitativa com qualitativa. Així, l'aposta per una economia balear més competitiva passa per una aposta estratègica per la formació professional. De fet, l'evidència estadística mostra que la taxa d'ocupació dels titulats d'FP és pràcticament la mateixa que la dels universitaris, a la vegada que la precarietat laboral és inferior que la d'aquelles persones amb estudis de fins a ESO o de batxillerat, i els salaris mitjans superiors.

470. D'entrada i malgrat l'important impuls esmerçat al llarg d'aquesta passada legislatura, partim encara de dèficits. El primer, és que l'oferta actual de cicles de grau mitjà i superior d'FP, així com també d'FP per a l'ocupació, és manifestament insuficient. Aquestes mancances seran encara més evident en les properes dècades a mesura que la jubilació del baby boom es materialitzi. Per tant, cal augmentar l'oferta d'FP, de manera que poguem assolir una capacitat d'oferta de 23.000 persones en el conjunt del sistema de formació professional. Aquest fet passa ineludiblement per augmentar l'actual xarxa de centres integrats d'FP en el conjunt de totes les illes, que en la propera legislatura s'ha de situar, com a mínim, en 10 centres. A més, cal seguir avançant en l'objectiu d'autosuficiència de la formació per a desocupats des de la xarxa pública (àmbit educatiu més els centres propis del SOIB).

471. A més, no es pot perdre de vista el caràcter inclusiu de l'FP, especialment la de l'àmbit ocupacional, la qual ha de seguir posant esment en dissenyar programes dirigits a aquells col·lectius més vulnerables i aquells altres en risc d'exclusió social.

472. Però a més d'una estratègia quantitativa, també n'hi ha d'haver una altra de qualitativa. Des d'aquesta perspectiva, qualsevol estratègia de

millora/canvi del model productiu ha de passar per una aposta formativa d'FP que li doni suport. En efecte, cal posar l'èmfasi prioritari en l'oferta formativa (i en la creació de centres integrats) en aquells sectors econòmics amb major potencial de creixement i de creació de valor afegit. Cal confegir, així, un full de ruta per potenciar l'oferta formativa d'FP en els sectors principals, com ara l'hoteleria, la nàutica, les TIC, els serveis a les persones, tot el relacionat amb les energies renovables, i els serveis de lleure, entre d'altres. Cal combinar, d'una manera intel·ligent, els dos subsistemes d'FP (inicial i per a l'ocupació), per donar suport des de l'àmbit formatiu al conjunt del nostre sector industrial i aquelles altres activitats, com les TIC, per resoldre amb èxit els seus processos de relleu generacional i d'insuficiència de personal. Al respecte, aquests són camps on la implantació de la formació dual estan tinguent més èxit i en els quals cal perseverar. Seguint en la línia de millora del model productiu, cal desenvolupar una línia potent de formació específica per a treballadors ocupats que permeti la seva requalificació contínua.

473. Tanmateix, el suport a la millora/canvi del model productiu requereix també un canvi en el paradigma del posicionament de l'FP envers el món productiu. El món educatiu/formatiu no pot limitar-se a ser un generador de persones amb les competències i aptituds necessàries (que és la seva principal funció), sinó que també s'ha d'implicar d'una manera encara més intensa amb els sectors productius. Per això, cal repensar les funcions i enfocaments dels centres integrats, els quals ara mateix tenen un funcionament efectiu no massa allunyat dels IES. En aquesta repensada de les seves funcions, cal posar les eines perquè siguin pols d'innovació pedagògica i difusors d'innovacions de processos i de productes de cara a les empreses. En definitiva, cal una major interacció entre centres integrats i teixit productiu.

474. Des d'una altra perspectiva, un dels principals problemes estructurals de la societat i economia de Balears és el de l'abandonament escolar prematur. Si bé les raons d'aquest fet són múltiples, el que és evident és que l'acció també necessàriament ha de ser múltiple i transversal i, per això mateix, cal establir eines que permetin atacar d'una manera coordinada entre les administracions

educatives i laborals el problema de l'abandonament escolar prematur. Des de l'àmbit de l'FP, cal aprofundir en la possibilitat d'estendre l'oferta de FP bàsica. A més, és imprescindible entendre que els ciutadans no poden quedar sense atenció una vegada que abandonen el sistema educatiu. Per aconseguir aquesta atenció resulta imprescindible establir llaços sistèmics entre l'administració educativa i la laboral, de manera que quan els nostres joves abandonen prematurament el sistema educatiu (amb o sense títol d'ESO) continuen amb una atenció pública, en aquest cas a través del sistema d'orientació laboral del Servei d'Ocupació de les Illes Balears-SOIB). Aquest trànsit permetrà establir en alguns casos polítiques de segona oportunitat de retorn al sistema educatiu o adoptar programes formatius de l'àmbit ocupacional per oferir una qualificació professional. Cal tenir en compte que els programes del SOIB, com ara la formació dual per a joves desocupats, els programes mixtes d'ocupació i formació o els mateixos certificats de professionalitat presenten taxes d'inserció laboral posteriors molt altes. Es tracta que a cada moment el ciutadà rebi un servei d'orientació ajustat al seu moment vital i pensat per incentivar la seva participació educativo-formativa.

475. Per tots aquests motius, proposem:

476. Establir una millor connexió entre l'FPB i els graus mitjans.

477. Més oferta d'FP inicial, especialment de cicles de grau mig, i de formació per a treballadors ocupats.

478. Ampliació de la xarxa de Centres Integrats d'FP i dels centres propis del SOIB en el conjunt de les illes.

479. Coordinació de les dues xarxes (laboral i educacional) en els àmbits d'orientació i d'oferta pública d'FP per a l'ocupació.

480. Establiment d'un full de ruta combinat entre les dues xarxes d'FP per reduir les actuals taxes d'abandonament escolar prematur.

481. Establiment d'una oferta ambiciosa d'FP dual en l'àmbit educatiu i ocupacional, ajustat als nostres sectors estratègics i industrials.

482. Compromís de les administracions públiques i les empreses per posar en valor les titulacions d'FP incorporant-les als convenis col·lectius que afecten al seu personal laboral.

483. f) L'esport com a motor social

484. La pràctica, el foment i la promoció de l'esport són qüestions cabdals per a qualsevol societat avançada. Des de les institucions és imprescindible que posem les eines necessàries per tal d'oferir propostes que assumeixin tot un catàleg d'opcions que puguin ser adaptades a cada tipus de ciutadà amb l'objectiu d'abraçar tots els segments poblacionals de les Illes Balears.

485. Les Illes Balears tenen un elevat nombre d'esportistes i clubs que al llarg dels darrers anys han treballat l'èxit des d'una dimensió mundial. Aquest fet ha suposat, sense dubtes, que cada vegada més nins i nines somiïn a voler imitar l'èxit d'aquests esportistes.

486. Futbol, bàsquet, tenis, motociclisme o ciclisme són alguns dels esports de masses en que més nins i nines hi estan federats però també és cert, que els èxits assolits en disciplines sovint menys reconegudes, com la natació, la lluita, la gimnàstica, el vòlei, l'handbol, l'hoquei o la vela han contribuït amb escreix a l'auge de la pràctica esportiva.

487. Entenem que l'esport es viu des de facetes diverses i per això assumim i plantejem quatre eixos claus sobre els quals desenvolupar política esportiva:

488. L'esport com a vehicle educatiu i de salut física i mental

489. L'edat escolar es la principal i primera presa de contacte dels nins i nines amb la pràctica de l'esport. Els jocs escolars i la pràctica que desenvolupen els alumnes a les escoles fomenten l'esperit formatiu, lúdic i competitiu a través dels valors del joc net, la companyonia, el respecte o la integració entre d'altres. En aquest sentit, l'esport també és molt útil per afavorir la inclusió de persones i col·lectius vulnerables amb risc d'exclusió social.

490. L'esport des de l'associacionisme i la pràctica federada

491. Es tracta d'una passa que sol anar en paral·lel al primer eix. L'aposta per potenciar federacions i clubs amb una política pública d'ajuts més enllà de la part purament econòmica possibilitarà un acompanyament

continuat que enfortirà els projectes de les federacions i clubs en cadascuna de les modalitats esportives. Tant en aquest eix com a l'anterior, la participació dels pares i mares a través de les associacions o a títol individual, representen una de les potes més solvents per refermar els valors dels quals parlem.

492. L'esport professional com a mirall i creació de referents

493. La política esportiva en l'àmbit professional dóna sortida als anhels de bona part de ciutadans que a través dels seus respectius equips o esportistes individuals assumeixen referents i emocions que suposen també una manera de viure l'esport i transmetre els valors a través de la competició al més alt nivell.

494. L'esport com element de promoció turística

495. Arreu de les Illes Balears comptem amb instal·lacions de primer nivell que són òptimes per a la realització de proves esportives que més enllà de ser reconegudes internacionalment, poden ser susceptibles de generar un impacte considerable en la promoció turística. Algun dels exemples més evidents i que ja estan consolidats són la Challenge Mallorca, la prova de l'Ironman o el cicloturisme durant la temporada baixa que atreuen a milers d'esportistes. Els esports de vela o el golf són també esports en que poder continuar treballant des d'una perspectiva de promoció turística.

496. Així mateix, la nostra política esportiva té una clara visió feminista i integra la perspectiva de gènere a cadascuna de les decisions polítiques. Els avanços assolits en la legislatura 2015-2019 ens han de dur a consolidar projectes que afavoreixin una discriminació positiva en l'àmbit esportiu i possibilitin l'assoliment d'una igualtat real d'oportunitats entre nins i nines, homes i dones, equips masculins i equips femenins, etc.

497. La posada en marxa de línies d'ajuts específics per equips femenins, la creació de la distinció femenina del *Cornelius Atticus* o l'impuls del Pla d'Igualtat a l'Esport són només algunes de les polítiques dutes a terme en la legislatura 2015-2019 i que reflecteixen el tarannà d'un projecte polític que té per davant un full de ruta clarament feminista.

498. La feina feta en els darrers anys dins el conjunt de la comunitat esportiva: esportistes, tècnics, clubs, federacions i administració, ha suposat un potent punt de partida sobre el qual s'han fonamentat aspectes imprescindibles i bàsics com l'augment de fins a un 100% en els ajuts a esportistes, clubs i federacions, l'inici del projecte "Posam Valors a l'Esport", el protocol contra l'assetjament en l'àmbit esportiu o la línia d'ajuts específics per a subvencionar la participació dels esportistes en edats escolars en campionats estatals.

499. No obstant això, els reptes a assolir són encara molts i en som ben conscients. A continuació plantejarem algunes de les propostes que drem a terme la propera legislatura i que aniran de la mà dels agents esportius implicats.

500. Per totes aquestes qüestions:

501. **Regulació de les professions esportives:** promourem la regulació estatal de l'exercici de les professions de l'esport i farem feina per desenvolupar la normativa en el marc de les competències autonòmiques, amb l'objectiu de protegir la salut i la seguretat de les persones que practiquen activitat física i esportiva, així com a garantir la seva qualitat.

502. **Esport, salut i obesitat:** establirem vincles de treball i de col·laboració amb les conselleries d'Educació i de Salut per tal de minvar els efectes de l'obesitat infantil posant en valor l'assignatura d'Educació Física en els centres educatius.

503. **Trobades esportives de centres educatius:** és necessari incentivar les trobades esportives a educació primària, secundària i universitària, integrant l'activitat física en els centres educatius, facilitant i fomentant la continuïtat de l'activitat física i esportiva, com a complement de la formació educativa. Així com també fomentarem les activitats físiques mixtes.

504. **Obertura dels centres educatius:** obrirem els centres educatius en horari extraescolar per promoure les activitats esportives, en la mesura de si és possible, fomentant projectes esportius de centre.

505. **Educador esportiu:** impulsarem la incorporació de l'educador físic esportiu en l'àmbit de la salut, treballant conjuntament amb els

professionals sanitaris. L'activitat física i l'esport s'han d'incorporar en la prevenció primària i secundària del sistema públic de salut.

506. **Titulacions esportives:** revisarem i actualitzarem les titulacions esportives. El Govern de les Illes Balears és competent per homologar, autoritzar i crear les titulacions esportives en l'àmbit Balear, així com ordenar i organitzar els ensenyaments esportius en aquest àmbit i expedir els corresponents títols que els acreditin, en aquests moments trobam:
507. Formació No Reglada que la imparteixin les Federacions Esportives.
508. Formació en Període Transitori que són les Federacions que no estan dins la Formació en Règim Especial. A les Illes Balears les imparteixen; Bloc comú (Fundació Balear de l'esport), Bloc específic (Federacions) i les pràctiques (Federacions).
509. Formació en Règim Especial són titulacions esportives que passen a ser educatives i que a través d'un decret que ens ve del Consejo Superior de Deportes (CSD), es contemplen 13 modalitats esportives.
510. **Esports i natura:** fomentarem la participació de l'activitat física i esportiva al medi natural, aprofitant el marc incomparable que tenim a les nostres illes i conscienciant que s'ha de tenir cura a aquests espais. Un altre pic seria important mantenir la coordinació amb la Conselleria de Medi Ambient. Tenint en compte el turisme actiu, l'oci i la salut, habilitant espais amb instal·lacions a l'aire lliure per poder fer diversos tipus d'exercicis, que compleixin en temes d'accessibilitat, de manera que també els puguin utilitzar les persones amb mobilitat reduïda, també tenint en compte els principis de l'eficiència energètica i sostenibilitat, zones tipus ; espais biosaludables, workout, cal·listènia... per tal de facilitar la pràctica d'exercicis i afavorir les condicions físiques de les persones, contribuint així, a augmentar l'autonomia personal i el benestar. En aquest sentit, seguirem fent feina per obtenir un accés real a l'activitat física amb les màximes garanties i seguretat.
511. **Inclusió social:** fomentarem programes i/o iniciatives que utilitzin l'esport com a vehicle de cohesió i com a eina d'inclusió i integració de persones i col·lectius vulnerables o amb risc d'exclusió social.
512. **Igualtat a l'esport:** S'ha de cercar una igualtat efectiva i real en la pràctica esportiva de les dones, igualment en les funcions professionals i directives de les organitzacions esportives. També cal promoure i impulsar l'accés de la dona a llocs de responsabilitat i decisió en l'esport, especialment a òrgans directius de les federacions

esportives, ha de ser una realitat. En la mateixa línia, és necessari impulsar iniciatives que donin visibilitat i reconeguin el paper, els èxits i la importància de les dones al món de l'esport.

513. **Enfortiment del teixit esportiu:** donarem suport al teixit esportiu de les Illes Balears amb ajudes esportives a la promoció i a la iniciació, al perfeccionament i a la competició. També per a la millora i reforma de les instal·lacions esportives i a l'aire lliure amb el principi de l'eficiència energètica i sostenibilitat. En la mateixa línia, els nous que s'hagin de crear també hauran de ser referents en aquest concepte, impulsant i conscienciant que a través de la pràctica esportiva també es pot tenir cura del medi ambient.
514. **Patrocini d'esdeveniments:** ajudes pel patrocini d'esdeveniments de diferents nivells: locals, autonòmics, nacionals i internacionals, amb diferents perfils i finalitats.
515. **Compatibilitat d'esports i estudis:** fomentar beques a aquells esportistes d'elit perquè puguin seguir amb els estudis a la vegada que amb la disciplina esportiva.
516. **Millora d'instal·lacions esportives:** treballarem amb un Pla director sectorial d'instal·lacions esportives. Establint uns criteris necessaris per tal que els equipaments esportius compleixen amb els principis de la política esportiva de les Illes Balears, tal com ho contempla la llei de l'esport 14/2006 a l'article 108 i 109.
517. **Posicionament com a destí turístic:** fomentarem l'organització de curses, certàmens i esdeveniments esportius (en coordinació amb la Conselleria de Medi Ambient) i donarem visibilitat als existents. També difondrem la imatge de les illes com a un territori idoni per a practicar (a nivell professional o recreatiu) gran diversitat d'esports, tant a les infraestructures que tenim com a l'aire lliure. Cal posicionar-nos millor en aquest àmbit com a destí turístic per diversificar l'oferta i atreure visitants durant la temporada d'hivern.

518. 2.2 UNIVERSITAT, RECERCA I CULTURA

519. **Introducció. La Universitat en la Societat.**
520. **Universitat. Recursos Humans.** Estabilitat a la tasca docent i investigadora.

521. **Universitat. Excel·lència i equitat.** Rebaixa de taxes universitàries, reforç del sistema de beques i ampliació de l'oferta formativa.
522. **Universitat. Finançament.** Model de finançament estable i clarament definit de caràcter plurianual que permeti planificació i reconegui l'assoliment d'objectius.
523. **Universitat. Societat.** Creació d'una Unitat de Cultura Científica i de la Innovació (UCC+i).
524. **Recerca. Política científica.** Dotar el sistema d'estructures legals amb una Llei de la Ciència i assegurar un finançament amb un Pacte per la Ciència que permeti tendir a les mitjanes en inversió del nostre entorn.
525. **Recerca. Grups de recerca.** Estabilització de la carrera científica mitjançant l'extensió del decret de carrera investigadora. Foment de la col·laboració.
526. **Recerca. Burocràcia.** Aposta per un finançament base per a grups competitius eliminant la necessitat de redacció de projectes i millores en la gestió financera dels projectes de recerca.
527. **Recerca. Fons Europeus.** Suport i ampliació de recursos humans per a la gestió de projectes europeus.
528. **Recerca. Empresa.** Fiscalitat i compra pública innovadora a sectors estratègics.
529. **Cultura. Ciutadania.** Foment de la lectura. Pla Autonòmic de suport a les unitats bàsiques de difusió de cultura i creació de ràdio cultural. Suport als ajuntaments petits. Promoció de nova Llei d'Estudis Superiors Artístics estatal i Llei Educativa autonòmica.
530. **Cultura. Creació.** Cultura per a la inclusió social. Pla de millora dels equipaments. Llei d'Indústries Culturals i desenvolupament de l'ICIB. Complir les bones pràctiques en cultura. Consell de la Cultura.
531. **Cultura. Interpretació.** Impuls a la imatge de Balears com a destí cultural a través de l'Institut d'Estudis Baleàrics i amb la creació d'un Observatori de la Cultura i la seva interacció amb organismes de

recerca ja existents. Desenvolupament del pla estratègic de cultura i memòria democràtica. Desenvolupament del Pla Estratègic de Patrimoni Cultural recuperant i adequant els jaciments arqueològics. Reforma de la Llei de Museus.

532. a)Cap a una Universitat millor

533. INTRODUCCIÓ. LA UNIVERSITAT EN LA SOCIETAT.

534. Fa quatre dècades la Universitat de les Illes Balears (UIB) naixia com a una gesta col·lectiva, suma de moltes voluntats, fins i tot abans que el nostre Estatut d'Autonomia. Un dels seus majors èxits és que va ser fruit de la voluntat popular i de la capacitat d'enteniment. Ningú pot atribuir-se-la ni apropiar-se-la: és de tothom. Representa un dels màxims exponents del que podem aconseguir junts, mitjançant el diàleg, per sobre de les nostres legítimes diferències i opinions.

535. Avui, passats els anys, podem comprovar amb satisfacció els fruits d'aquesta entesa. La UIB és motor d'innovació, ciència, llengua i cultura; és part important del nostre progrés econòmic i social; i és decisiva a l'hora de dibuixar les fronteres individuals i col·lectives de la nostra Comunitat.

536. I és que la nostra, és una universitat nascuda a i per a Balears, en plena sintonia amb el bategar de la nostra societat. Dóna resposta a les seves preguntes des d'una constant actitud reflexiva; atén a les seves necessitats des d'una permanent activitat investigadora; forma ciutadans responsables, compromesos i amb valors; i transforma el nostre arxipèlag a través de la generació de talent i la transferència de coneixement. Incrementa, en definitiva, la competitivitat de les nostres empreses, multiplica les oportunitats professionals, reforça la convivència i la cultura democràtica i aporta solucions als reptes que compartim.

537. La digitalització, la robòtica, les professions del futur i les derivades de la Quarta Revolució Industrial trobaran resposta en la Universitat. Plantar cara a desafiaments com el canvi climàtic i la sostenibilitat energètica requeriran de la implicació dels nostres científics. Reforçar el nostre Estat del Benestar per afrontar qüestions com la cronicitat i l'envelliment de la població necessitarà del consell dels nostres investigadors. Guanyar competitivitat dependrà de la nostra capacitat per a innovar i traslladar-ho a les empreses. I millorar la qualitat de vida dels nostres ciutadans i ciutadanes dependrà de la integració de nous coneixements en les polítiques públiques. De compartir els avanços de la ciència amb tots els actors de la societat per prosperar col·lectivament.

538. A Balears tenim clar que sense recerca no hi ha progrés. Que sense coneixement no hi ha valor. Que sense ciència no hi ha futur. I que sense inversió no hi ha retorn ni econòmic ni social. Les respostes als reptes de la nostra societat es troben en els centres de recerca i en la universitat. No hi ha ningú millor preparat per a interpretar realitats cada vegada més diverses, complexes i interdependents que aquelles institucions que són exemple de raó i casa de reflexió.
539. Per tant, si volem arribar més lluny i aconseguir noves metes en el futur, cal assentar unes bases sòlides que ens permetin créixer i aconseguir millors resultats el dia de demà.
540. Al nostre país això implica canvis ràpids i necessaris. Requereix fer molta pedagogia social sobre el valor de la formació, la ciència i la universitat per a caminar cap a una veritable cultura del coneixement i la recerca. Suposa abandonar els curt terminis i les conjuntures per a aconseguir un Pacte d'Estat per la Ciència i la Universitat. Implica potenciar l'educació bàsica perquè els joves comptin amb una base robusta de coneixements, actituds i capacitats. Demanda el consens d'una Llei d'Universitats que permeti als centres modernitzar-se, ser més flexibles, treballar amb major estabilitat i recuperar el talent exiliat. I també implica dotar la institució de més recursos perquè continuï formant professionals i que la ciència bàsica segueixi obrint pas a la ciència aplicada. Perquè la recerca millori la docència a les aules i derivi en innovació fora d'elles, transformant-se en patents, medicaments, tecnologies, major eficiència productiva i millors serveis públics.
541. En aquest sentit, quan es parla d'universitat sovint es fa referència a la seva triple missió: docència, recerca i transferència de coneixement. En la majoria d'ocasions, la transferència se centra en les empreses i en la seva importància per al desenvolupament econòmic, l'avanç científic-tecnològic i l'increment de la competitivitat i productivitat. No obstant, la recerca universitària també ha d'obeir a la seva missió social. El seu valor no pot reduir-se a criteris editorials ni mercantils, ja que si convertim aquesta inèrcia en tendència les grans multinacionals faran de la universitat una empresa més dins del sistema productiu. Perdre les arrels de la seva raó de ser: el seu esperit lliure de pensament. I correm el risc de relegar a un segon pla la resta d'activitat docent i investigadora.
542. A les universitats també els pressuposem la cerca del bé comú. Els atorguem la formació de ciutadans amb valors i la preparació de professionals amb talent. I els conferim protagonisme a l'hora de trobar solucions a les necessitats de la societat. Les seves aportacions poden no ser

publicades a nivell internacional ni estar monetitzades per les empreses, però sens cap dubte són útils per a la gent i el territori al qual pertanyen.

543. No podem eludir la responsabilitat social que recau en la institució universitària, encara més quan és pública, en un moment històric de realitats convulses de el contrast de sistemes de valors radicalment distints. El concepte d'excel·lència de la Universitat passa també per una excel·lència ètica, per una forma de fer basada en en principis morals en els què no poden faltar la igualtat entre homes i dones, la promoció dels valors democràtics, l'humanisme filosòfic, la conducta ètica a la recerca o el principi d'igualtat d'accés a la Universitat de totes les persones intel·lectualment preparades, sense que els condicionaments econòmics o d'un altre tipus dificultin o directament no permetin aquest accés. En aquest sentit, la recerca promou el cultiu de consciències crítiques, difon una metodologia, la científica, que desconfia dels arguments basats en la contundència verbal. La recerca és per tant aliada d'una Universitat basada en valors ètics, crítica amb la realitat constituïda i favorable a un progrés basat en una metodologia sòlida i, sense cap dubte, reticent a l'ús de la imposició com a instrument de transformació.
544. La nostra universitat va tenir el privilegi de formar part de l'equip que va donar amb les ones gravitacionals, guardonat amb un Nobel. Tenim instituts universitaris com l'IFISC, recentment acreditat amb el Maria de Maeztu, que fa anys que fan una gran labor de recerca. Però també comptem amb investigadors que s'afanen per recuperar la memòria de les víctimes del franquisme; per transitar cap a una economia sostenible i de coneixement; per preservar el nostre patrimoni natural protegint espècies com la posidònia, vital per a la salut del nostre mar; o per cultivar els costums, la llengua i la cultura d'aquesta terra, enriquint les arrels de la nostra identitat com a poble.
545. La missió de tots nosaltres ha de ser buscar un equilibri entre totes aquestes qüestions. Enfortir la universitat. Potenciar-la com a ascensor social. Estrènyer la col·laboració. Crear coneixement. Garantir la igualtat d'oportunitats. I trobar un punt mig que millori l'ensenyament, doni facilitats a la recerca, elevi la competitivitat i augmenti la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes.
546. Com ho podem fer? Ho explicam a continuació.

547. ESTABILITAT A LA TASCA DOCENT I INVESTIGADORA

548. Malgrat les universitats són una de les institucions més reconegudes i millor valorades per la majoria de ciutadans, en els pitjors moments de crisi econòmica aquesta institució va ser víctima de les retallades i es va haver d'estrènyer el cinturó. Això va afectar tant a estudiants com a personal universitari. D'un costat, els alumnes comptaven amb menys eines i ajuts per a formar-se. I d'altra, els membres de la comunitat universitària (professors, investigadors, Consell Social, Personal d'Administració i Serveis) van haver d'aguantar sobre les seves esquenes la mancança de recursos per seguir prestant una atenció i formació de qualitat als seus alumnes.

549. Per aquest motiu, aquesta legislatura el Govern de les Illes Balears ha treballat intensament per revertir la situació i millorar les condicions laborals del Personal Docent i Investigador (PDI) de la UIB. Així, s'han equiparat els complements retributius del personal laboral als professors funcionaris; s'han garantit les promocions del personal acreditat; s'han creat noves places de professorat als departaments on hi havia més càrrega docent; i el conjunt del professorat ha recuperat el complement retributiu d'excel·lència investigadora i transferència del coneixement, suspès l'anterior legislatura. Són mesures que han permès donar estabilitat i garanties als docents i afavorir el relleu generacional, fent que la Universitat incorpori sàvia nova, es renovi amb nou talent i avanci cap a l'excel·lència.

550. Malgrat les passes endavant, encara resten assignatures pendents. Calen mesures per consolidar els llocs de feina i reconèixer els complements retributius del personal docent i investigador quan s'acreditin en les mateixes condicions que el personal funcionari. També és necessari introduir criteris per reconèixer les múltiples aportacions del personal de la Universitat, tant per valorar la distribució de càrrega docent i complements retributius, com per promocionar l'activitat investigadora i la gestió dels departaments.

551. Aquesta problemàtica és comuna a tot el sistema universitari espanyol i es deu a que no hi ha un marc per accedir a la carrera investigadora. A les Illes Balears s'ha donat una primera passa amb un decret de carrera investigadora en l'àmbit sanitari. Ara cal estendre els avantatges d'aquest decret a la resta d'àmbits d'investigació perquè totes les branques de coneixement comptin amb un marc per accedir a la carrera investigadora, aportar garanties i estabilitat laboral per exercir la professió al territori i comptar amb mesures que afavoreixen la conciliació i la igualtat de gènere en la tasca investigadora.

552. No obstant això, cal acompanyar l'estabilitat laboral dels científics d'una actuació paral·lela i necessària, com és la introducció de mecanismes que permetin la interacció amb la UIB dels investigadors que s'acullin a aquest decret, oferint-lis la possibilitat de participar en tasques docents dins la seva carrera investigadora i facilitant que s'apropin a un alumnat que en el futur podria formar part dels seus equips de recerca. Es tracta d'incentivar i fer compatibles la docència i la recerca perquè creixem en coneixement. Això beneficiaria els estudiants, que aprendrien les darreres novetats de l'àmbit de la mà d'investigadors. Ajudaria als professors universitaris, que podrien destinar més temps a fer recerca o gestionar els seus departaments. Milloraria la Universitat, que guanyaria en docència, recerca i transferència de coneixement mentre eleva la seva qualitat i prestigi i s'internacionalitza. I finalment seria molt positiu per a la Comunitat, que seria un territori més atractiu per desenvolupar una carrera com a investigador i/o docent, augmentant la qualitat universitària en totes les seves dimensions.

553. Per últim, cal reforçar també el funcionament de les oficines de transferència de resultats de recerca així com les que donen suport a la gestió de la recerca.

554. NO HI HA EXCEL·LÈNCIA SENSE EQUITAT

555. Les Illes Balears són una de les comunitats espanyoles amb menor percentatge de titulats universitaris i estam per davall la mitjana estatal en formació permanent. No obstant això, som un dels territoris on els universitaris presenten majors taxes d'ocupació. Això significa que formar-se val la pena i té recompensa. Que estudiar i preparar-se de forma contínua és valorat molt positivament per les empreses i que assegura un lloc de feina de major qualitat i millor remunerat.

556. La competitivitat d'un territori és la suma del talent que atresora. Sense talent no hi ha prosperitat sinó passes enrere. Per aquest motiu és fonamental posar en marxa mesures que millorin la formació en totes les etapes educatives i en particular, la universitària, donant facilitats per accedir-hi i ampliant l'oferta acadèmica. Tan important és oferir formació diversa i de qualitat, com que tothom pugui accedir als estudis que li agradaria per desenvolupar-se personal i professionalment.

557. A Balears, durant els tres primers anys de legislatura, es varen congelar les taxes universitàries. Al curs 2018-2019 es varen rebaixar un 10% els preus de la primera matrícula de graus i màsters oficials i un 15% els màsters oficials habilitants. La Conselleria d'Educació va assumir el descompte perquè

tothom pugui accedir a una carrera universitària i afavorir la igualtat d'oportunitats, amb independència de les circumstàncies econòmiques i socials de cadascú.

558. La davallada de taxes s'ha complementat d'altres ajuts per acompanyar als estudiants en l'aprenentatge universitari: les subvencions de desplaçament per estudiar fora de les illes s'han incrementat un 143%, s'ha posat en marxa un programa d'ajuts per a aquelles persones que estudien a altres països de la UE, s'ha creat un ajut específic per afavorir la incorporació de la dona a carreres tècniques i per primera vegada, es premia l'excel·lència acadèmica dels millors estudiants amb beques de fins a 1.500 euros.
559. També s'ha ampliat l'oferta acadèmica amb dues noves titulacions oficials. D'una banda, s'ha fet realitat una reivindicació històrica com és la Facultat de Medicina i cada dia estam més a prop de tenir la primera generació de metges i metgesses. D'altra, el títol propi de Direcció Hotelera ha passat a ser grau oficial, reduint-se un 67% el preu de la matrícula.
560. La línia de feina iniciada aquesta legislatura ha de tenir continuïtat i s'ha de reforçar en el futur. Cal seguir obrint els estudis universitaris a tota la societat facilitant el seu accés per cultivar talent i que tothom es pugui desenvolupar en lo professional i personal. Cal continuar apostant per una política de beques que doni facilitats als estudiants que participen a programes de mobilitat internacional o que s'han desplaçar fora de l'illa per a cursar els seus estudis. Cal consolidar la rebaixa de taxes universitàries i potenciar el reconeixement d'aquells alumnes que destaquen pel seu compromís amb la formació i l'excel·lència dels seus resultats acadèmics. D'altra banda, és necessari seguir sumant esforços per multiplicar l'oferta acadèmica. Després dels estudis de Medicina i de Direcció Hotelera, i amb el màxim respecte a l'autonomia universitària, la pròxima passa és la implantació d'estudis com Farmàcia, Ciències de l'Activitat Física i l'Esport, Tecnologia i Turisme o Belles Arts.
561. Per últim, amb l'objectiu d'apropar la universitat a tota la societat, augmentar el nombre d'universitaris i fer pedagogia sobre la importància de millorar la formació al llarg de tota la vida, és adient potenciar les activitats realitzades a través del Programa d'Orientació i Transició a la Universitat (Port-UIB) i despertar vocacions i divulgar, des de l'educació primària, els beneficis de la Universitat entre els més petits, sigui durant el curs o en les activitats que s'organitzen a l'estiu.

562. MILLORA DEL FINANÇAMENT

563. Perquè la Universitat pugui funcionar i prestar el millor servei necessita comptar amb un finançament adequat. Des de l'inici de legislatura l'aportació a la UIB s'ha incrementat un 33% (19 milions) i la inversió per alumne ha augmentat un 29% (1.681 euros). També s'han pressupostat 6,9 milions d'euros per construir un nou edifici interdepartamental a la universitat que acollirà els estudis de Ciències de la Salut.

564. No obstant això, per dotar d'estabilitat la feina d'aquesta entitat i permetre una millor planificació de les seves activitats, proposem un contracte-programa 2019-2021 amb finançament plurianual que separi despeses corrents (de personal i inversions) del finançament per resultats i/o objectius estratègics. L'any 2019 ja es destinen de 300.000 euros de finançament addicional en funció d'objectius o resultats docents i per recerca, transferència de coneixement i gestió de la UIB. Tot això contribuirà a un model de finançament estable i clarament definit que contribueixi a l'estabilitat del personal docent i investigador mentre eleva els reus resultats.

565. UNIVERSITAT I DIVULGACIÓ CIENTÍFICA

566. La UIB és una de les poques universitats de l'Estat que no compta amb una Unitat de Cultura Científica i de la Innovació (UCC+i). Aquestes unitats són un servei clau per millorar i augmentar la formació, la cultura i els coneixements científics dels ciutadans. Les UCC+i han adquirit un paper fonamental en la transmissió social del coneixement generat als centres de recerca, universitats i altres institucions. Així mateix, constitueixen un dels principals agents d'organització d'activitats, difusió i divulgació de la cultura científica i de la innovació. També contribueixen a impulsar la transferència del coneixement al teixit empresarial, mitjans de comunicació, entitats, administracions públiques, educant a la nostra societat sobre el valor de la ciència i afavorint un model productiu més competitiu.

567. És necessari apropar els experts i la investigació a l'activitat legislativa i a les administracions per disposar de dades més rigoroses i actualitzades i integrar les darreres novetats en les polítiques públiques amb l'objectiu de millorar-ne els resultats. Això també pot servir per posar en marxa noves col·laboracions i reforçar projectes comuns.

568. Per aquest motiu proposam la creació d'una Unitat de Cultura Científica i de la Innovació (UCC+i) a través d'un conveni de col·laboració entre la UIB i el

Govern, de tal manera que la futura xarxa passi a formar part de la xarxa estatal d'UCC+i.

569. b) Recerca

570. Invertir i apostar en educació i coneixement no és una opció sinó una necessitat. Vivim a unes illes amb recursos limitats i tenim una economia amb un pes important del sector serveis. Per tant, si volem créixer en el llarg termini, de forma sòlida i sostenible, ho hem de fer des de la intel·ligència, la recerca, el valor afegit, la diversificació i el coneixement.

571. El coneixement i les seves múltiples aplicacions són elements centrals per al progrés econòmic i social de les societats contemporànies. La diferència entre els països industrialitzats i en desenvolupament radica en les capacitats científiques i tecnològiques i el valor afegit i diferencial que se'n deriva d'aquestes. Fomentar la recerca i la innovació permetrà augmentar el capital tecnològic, immaterial i la productivitat. Afavorir el desenvolupament d'un ecosistema d'startups permetrà aprofitar les oportunitats de la revolució digital, reduir la fractura digital, crear nous serveis i ocupacions i generar llocs de feina de qualitat.

572. Donar passes endavant en ciència, recerca i coneixement és essencial no només per a diversificar i desestacionalitzar el model productiu, sinó per a garantir unes bases sòlides que permetin mantenir i augmentar la competitivitat i productivitat de la nostra economia en el futur.

573. En aquest sentit, cal establir un full de ruta que reforci la igualtat d'oportunitats en l'accés a la universitat i estrenyi els vincles entre la UIB, la recerca i la transferència del coneixement a les empreses, amb la finalitat de caminar cap a una vertadera economia del coneixement.

574. AGENDA PER A UNA VERTADERA POLÍTICA CIENTÍFICA

575. Perquè la creació de coneixement sigui efectiva, cal definir una política científica que aporti estabilitat i agilitzi els terminis. Els objectius d'aquesta política científica han de contemplar que tot coneixement,

independentment del seu nivell de maduresa tecnològica, és important. Els avanços tecnològics provenen de la recerca bàsica i a mitjà i llarg termini introduir tecnologia importada no és la solució per a modernitzar el teixit productiu. D'altra banda, el valor de la recerca aplicada és indubtable.

576. L'objectiu bàsic es pot condensar en què cal aprofitar el que som i construir el que volem ser. Actualment existeixen àmbits de recerca en els quals ja existeix una concentració notable de talent i trajectòria consolidada. I també hi ha àmbits que presenten una oportunitat emergent i/o de servei a la comunitat, com poden ser el turisme, l'economia blava, la medicina personalitzada o la intel·ligència artificial. Cal apostar per les dues vies, independentment de l'àrea de coneixement, sempre i quan siguin de primer nivell i acreditables a nivell internacional.

577. És per això que les Illes Balears han d'augmentar substancialment la seva inversió en recerca. Sigui per mantenir el seu nivell d'excel·lència, sigui per aportar estabilitat pressupostària, sigui per millorar les condicions de feina del personal qualificat, sigui per fomentar la seva activitat de transferència al teixit productiu.

578. Es tracta doncs, d'aprofitar la situació econòmica favorable per establir un patró de creixement sostenible de la inversió que ens apropi a regions més pròsperes i avançades en nivell de benestar. Un finançament adequat als recursos humans, que són els que duen a terme i donen suport la recerca. Un finançament que permeti la captació de talent en un entorn internacional extremadament competitiu entre institucions de recerca, que ofereixen salaris elevats per retenir i captar capital humà. I un finançament adreçat a convocatòries de projectes competitius, amb programes que incentivin la participació d'empreses. En aquest sentit, proposem la creació d'un Pacte per la Ciència amb el mateix esperit del signat a Aragó el 2016, fent tendir el pressupost autonòmic d'I+D a la mitjana nacional en el curt termini, i a la mitjana europea a mitjà termini.

579. D'altra banda, cal crear i definir estructures. Posar un marc que agilitzi els tràmits, aportí estabilitat i doni garanties de finançament a llarg termini independentment de conjuntures. El rendiment de

comptes es pot agilitzar, tal com ho demostra el paquet de mesures urgents aprovat pel Consell de Ministeri, que elimina bona part de les traves burocràtiques.

580. De la mateixa manera, també és necessari un context legal que doni seguretat jurídica. Una Llei de la Ciència de les Illes Balears que asseguri aquest finançament amb la creació d'una agència investigadora que gestioni les convocatòries en matèria de recerca i les resolgui amb absoluta transparència. Una norma que contempli la creació d'una oficina de suport a la recerca i mecanismes de captació de talent investigador. Una llei, en definitiva, que encoratgi el mecenatge, la inversió privada i incentivi la participació de les empreses.

581. GRUPS DE RECERCA. ESTABILITZACIÓ I COL·LABORACIÓ.

582. A més del finançament, un dels principals problemes del sistema de ciència i tecnologies de les Illes Balears és la fragmentació dels grups de recerca. Això ve donat en bona mesura pels incentius que tenen els investigadors de crear grups propis, en comptes d'integrar-se en grups més grans.

583. Amb el marc actual, la carrera científica força els investigadors a pujar contínuament escalons o a abandonar. No existeix un estrat d'investigadors competents que tinguin estabilitat laboral sense necessitat d'arribar a ser caps de grup de recerca. I això és un problema, pels investigadors i per a la ciència. En aquest sentit l'aprovació del decret de carrera investigadora en l'àmbit de la recerca en ciències de la salut és una gran passa endavant, que ha d'obrir el camí per a poder estabilitzar també els investigadors d'altres àmbits, a través de l'Institut de Recerca de les Illes Balears (IRIB) amb una estreta col·laboració amb la UIB, com s'ha esmentat amb anterioritat.

584. Això no vol dir que no s'hagi de finançar la recerca que duen a terme els grups petits. Estudis recents mostren que els grups petits són precisament responsables de descobriments més disruptors: recuperen idees antigues i assumeixen més riscos, ja que no pateixen la pressió d'haver de mantenir un grup gran i no estan condicionats per la necessitat de garantir resultats. D'altra banda, els grups grans

ajuden a desenvolupar aquestes idees disruptives, són eficients en la gestió de la recerca i aconseguen captar finançament de programes nacionals, animant als grups a col·laborar i unir-se en estructures més grans.

585. A les Illes, cal dirigir els esforços a mantenir un ecosistema de grups grans i petits, en equilibri, sense que establir-se com a grup petit sigui una necessitat per a l'estabilitat laboral i ajudant a la captació de finançament extern sempre que sigui possible. En aquest sentit, el foment de la col·laboració entre grups de recerca pot contribuir a la captació de major finançament amb projectes més grans i més ambiciosos, grups amb experiència complementària i o interdisciplinaris, que permetin abordar preguntes o problemes des de diferents àmbits de coneixement i per tant generar coneixement que cap dels grups pot abordar si ho fa individualment.

586. AGILITZACIÓ ADMINISTRATIVA I DISMINUCIÓ DE COSTOS EN EL FINANÇAMENT DE LA RECERCA

587. Un dels problemes dels investigadors és la dispersió de convocatòries i l'esforç que suposa entendre, preparar i gestionar les bases i convocatòries de diferents administracions i projectes. Amb la finalitat d'alleugerir aquest problema, i en el cas d'investigadors que ja han demostrat de forma evident la seva capacitat, part del finançament s'hauria d'atorgar en base a objectius ja complerts.

588. Un exemple seria assignar al pressupost de la Direcció General de Recerca una partida fixa, directa i no afectada (no lligada al compliment de cap objectiu) per a grups competitius. Una altra opció seria complementar els projectes competitius d'altres administracions per no penalitzar els grups més joves. Es tractaria, en definitiva, d'afegir una subvenció directa i no afectada per als grups que aconseguen projectes europeus o nacionals. Això, a més reduir la burocràcia i donar facilitats als investigadors, també reduiria la despesa de la Direcció General de Recerca en la gestió d'aquest tipus de convocatòries.

589. Un altre element clau per reduir els tràmits administratius resideix en la gestió dels projectes de recerca. No pot ser més complicat

gestionar un projecte autonòmic que un europeu. Les convocatòries haurien de tenir pressuposts amb anualitats recuperables de tal manera que no es perdin els romanents i es puguin aprofitar l'any següent.

590. FOMENT DE L'ACCÉS A FINANÇAMENT EUROPEU DE LA RECERCA I LA INNOVACIÓ

591. El finançament europeu de la recerca és de gran qualitat. No obstant, accedir aquests recursos i gestionar i executar aquests projectes és complex. Requereix tenir unes estructures administratives tècniques i professionalitzades que, en el cas de les Illes Balears, cal reforçar, perquè puguin prestar assessorament a més projectes i, alhora, donar a n'aquests tot el suport que necessiten.

592. Una manera de facilitar l'accés a aquest finançament seria establir una convocatòria per a col·laboracions entre empreses consultores en R+D+i i grups de recerca. Es tractaria de pagar un fix a empreses consultores que hagin ajudat a redactar una sol·licitud a un grup de recerca, sempre que el projecte passi un tall mínim elevat. Això faria que els grups puguin comptar amb consultors especialitzats a l'hora de presentar ofertes i augmentar les opcions d'obtenir finançament, mentre alimentem un sector pràcticament inexistent i imprescindible per a un ecosistema d'R+D+i a Illes Balears, com és la consultoria en R+D+i.

593. Eliminada la barrera d'accés als fons, també és important comptar amb professionals que sàpiguin gestionar, executar i justificar aquests projectes. És fonamental que a Balears hi hagi un conjunt de tècnics (funcionaris de la CAIB, tècnics de la Fundació Bit o places específiques a grans organismes de recerca) que assessorin i vagin rotant entre els projectes que es vagin aconseguint. Això eliminaria una de les preocupacions dels investigadors, com és no trobar gent per gestionar els projectes, i animaria a molta més gent i entitats a presentar-se a aquestes convocatòries.

594. LA RECERCA I INNOVACIÓ AL SECTOR PRIVAT

595. Les Illes Balears podrien competir en igualtat de condicions en la producció de béns immaterials (com tecnologies de la informació) o de béns materials d'alt valor relatiu (com productes biotecnològics), donat que són sectors als quals no afecta la insularitat. Per tant, la inversió al sector privat té més opcions d'èxit si es centra en aquest tipus d'àmbits (notablement TIC i biotech). Sectors que a més a més ja estan identificats a l'estratègia RIS3 de les Illes Balears i als successius plans de ciència, innovació i emprenedoria del Govern.

596. Ara bé, aquests sectors són petits i estan formats, en la seva majoria, per *startups*. Perquè aquest ecosistema empresarial innovador en TIC i biotech creixi i guanyi en dimensió, és necessari acompanyar aquestes empreses amb una estratègia que posi les condicions adequades i sigui capaç de captar grans empreses i capital de risc, ara mateix quasi inexistent a l'arxipèlag.

597. El sector públic té dos grans eines per atreure aquest tipus d'actors: la fiscalitat i la compra pública innovadora. Quant a fiscalitat, es tractaria d'estudiar un règim fiscal especial per a empreses TIC i biotech que instal·lin laboratoris a les Illes Balears (Labolife). Això ha funcionat molt bé a Irlanda i caldria coordinar-ho amb el Govern espanyol per maximitzar-ne l'impacte.

598. Quant a compra pública innovadora (l'ús estratègic de la licitació pública per afavorir la innovació), caldria estudiar una fórmula perquè part de la compra pública en medicina i farmàcia es faci a empreses locals subministradores i lligades a les innovació. Un model exportable a les TIC, que tot i tenir un volum de compra menor, també pot ser important per a atraure grans empreses del sector.

599. c) Cultura.

600. ACCÉS UNIVERSAL A LA CULTURA.

601. La cultura és àmplia, rica i diversa. Impregna tota la nostra societat. Cultura som tots i aquesta defineix qui som. És la roba que vestim, la poesia que llegim, el menjar que consumim, la pel·lícula que veiem, la

música que ballam, la pintura que observam i el patrimoni arquitectònic que ens envolta. Tots nosaltres som resultat de la cultura i aquesta té un gran poder de transformació econòmica i social.

602. Les nostres illes tenen referents artístics i creatius a tots els àmbits i disciplines i un patrimoni cultural i natural únic al món. Poder accedir al món cultural, preservar-lo i divulgar-lo, és essencial per mantenir les arrels de la nostra identitat com a poble: per ser conscients d'on venim, on estem i cap a on volem anar.
603. La cultura també és un espai de trobada. Un espai de diàleg que ens ajuda a raonar, imaginar, sentir i interpel·lar la realitat que vivim. La cultura també és vital per al nostre progrés personal ja que ens ajuda a interpretar els canvis del món que vivim mentre desperta en nosaltres una consciència crítica i reflexiva. La cultura, com a bé públic, ha d'estar a l'abast de tothom. Quants més ciutadans hi tinguin accés i s'impregnin de cultura, més sòlida serà la nostra democràcia, més competitiva serà la nostra economia i més cohesionada i pròspera serà la nostra societat.
604. Per aquest motiu, la cultura no pot ser la primera víctima de les retallades quan l'economia vagi a contravent. I per aquest motiu, no podem acotar la divulgació cultural única i exclusivament a les aules dels centres educatius ni als museus. Cultura és tot i hem de posar en marxa mesures a tots els àmbits perquè aquesta neixi cada dia i ens enriqueixi arreu i a tothom.
605. El Pla de Cultura de les Illes Balears suposa una un abans i un després per al món artístic i cultural de les nostres illes. S'ha dialogat, dissenyat i implementat amb la pluralitat d'actors culturals de les illes i suposa un 50% d'increment dels ajuts als nostres creadors i la pròpia indústria. Dóna passes importants, com és avançar la meitat dels recursos de les subvencions, facilitar la informació a creadors i agents culturals amb una Finestreta Única, crear l'Institut d'Indústries Culturals, lluitar contra la precarietat del sector garantint les bones pràctiques, conservar el patrimoni cultural que tenim i ampliar-lo amb aquell que vàrem perdre i que resta fora de les illes. No obstant això, encara queden coses per fer.

606. És per això que proposem, d'una banda, la recuperació de la Fira de la Ciència (amb activitats totes les illes) per apropar el coneixement i donar l'oportunitat de participar amb els seus projectes als alumnes dels centres escolars. També proposem crear una nova Fira de les Arts (a imatge i semblança de l'anterior) aprofitant les possibles sinergies existents entre ciència i art que ajudin a compartir experiències divulgatives entre els participants. Proposam que aquestes activitats divulgatives es vehiculin a través de la UIB i la proposada UCC+i i apostam també per desenvolupar el protocol ja establert per a la creació d'un Museu de la Ciència i de la Tècnica a Palma així com el foment de la lectura, especialment entre els més petits (com ja s'ha iniciat aquesta legislatura amb el programa "Petits Lectors, Grans Històries"). En aquest sentit, és primordial acostar el coneixement a través d'activitats divulgatives a edats primerenques com l'educació primària i despertar vocacions i la seva creativitat. En el cas de la lectura, és cabdal fomentar-la a totes les edats, ja que és una pràctica social essencial per fomentar les competències cognitives d'alfabetització, aritmètica i tecnologies de la informació a llarg termini.
607. A nivell de difusió, crearem un Pla Autonòmic de suport a les unitats bàsiques de difusió de cultura: centres culturals, llibreries, biblioteques, sales expositives, cinemes, teatres, sales de música i assaig o museus. S'elaborarà amb el sector i els ajuntaments. Es crearà també una ràdio cultural, ja que actualment la difusió cultural als mitjans de comunicació públics només compta amb microespais.
608. En el cas dels ajuntaments amb menys capacitat, per tal que puguin dur a terme una programació, durant aquesta legislatura s'ha dissenyat un nou sistema de circuits culturals a l'illa de Mallorca com són Cultura en Xarxa i el Circuit d'Arts Escèniques. El repte es fer més corresponsables als ajuntaments i els grans programadors de la cultura pública en el finançament de les activitats, per a possibilitar l'ampliació dels recursos públics i ampliar l'oferta.
609. A nivell formatiu, promourem una nova Llei d'Estudis Superiors Artístics a nivell estatal i una Llei Educativa a nivell autonòmic, mitjançant la qual l'alumnat obtingui un títol de grau al finalitzar els

estudis, evitant la percepció de devaluació acadèmica i les dificultats per a obtenir beques i/o accés a residències i centres estrangers.

610. D'altra banda, regularem la promoció de programes de recerca en aquests centres, destacant que l'ESADIB és l'única Escola Superior d'Art Dramàtic de l'Estat espanyol que ha enllestit projectes de recerca competitius de forma autònoma. Una reforma que possibilitaria que l'alumnat pugui cursar postgraus a centres superiors públics. Pel que fa al professorat i al centre, cal seguir en el camí ja iniciat cap a l'equiparació universitària, abordant les possibilitats de què els centres puguin oferir títols de grau o màster oficials a través de la seva adscripció a la UIB.

611. ENFORTIMENT DEL TEIXIT CULTURAL. DIGNIFICACIÓ PROFESSIONAL I INDÚSTRIES CULTURALS.

612. El dinamisme cultural i la participació de la societat civil en espais públics i ciutats juga un paper clau per a promoure la cohesió social i un desenvolupament urbà creatiu, amb l'objectiu d'atreure talent i afavorir el desenvolupament econòmic. En aquest sentit, és necessària l'existència d'una planificació urbanística estratègica a llarg termini dels usos culturals del nostre territori que respecti el patrimoni, context sociocultural i memòria col·lectiva.

613. Cal apostar per espais (físics o virtuals), híbrids i centres de creació compartits, que no només fomentin la inclusió social de tots els col·lectius, sinó també la interacció entre artistes, agents culturals i sectors privats i, en particular, entre les indústries creatives o culturals i el govern local.

614. Es fa necessari desenvolupar un marc cultural interdisciplinari destinat a programar activitats en espais compartits que permetin l'intercanvi de cultures i disciplines i possibilitin l'enriquiment mutu fent ús de la llengua pròpia com a element d'acollida, integració i cohesió social mitjançant l'impuls del programa de Cultura per a la Inclusió Social. També cal afavorir l'existència d'espais que consolidin els nostres referents en cadascuna de les disciplines artístiques. Per a assolir aquest objectiu, aprovarem i desenvoluparem un Pla de millora dels equipaments que depenen del Govern de les Illes Balears, a fi de

dotar-los progressivament dels recursos adequats per pal·liar els seus dèficits i satisfer les seves necessitats actuals. De la mateixa manera, reforçarem totes les interseccions de col·laboració en que Govern, Consells Insulars i ajuntaments poguem col·laborar per a difondre, mantenir i impulsar el nostre patrimoni i creació cultural.

615. Perquè la creació sigui possible no només són necessaris espais, sinó també una estructura organitzativa als nivells dels artistes de la indústria cultural. Respecte a això, proposam la creació d'una Llei d'Indústries Culturals que serveixi de marc normatiu i estableixi unes bases estables i sòlides, més enllà de conjuntures polítiques. Potenciarem també l'Institut d'Indústries Culturals (ICIB) donant suport a la comunitat en matèria de consultoria, per ajudar-los en l'obtenció de finançament quan es presentin a convocatòries competitives de projectes artístics. També ens comprometem a impulsar la formació per afavorir el creixement professional de la indústria i elevar la seva competitivitat. A nivell de recursos, a més del necessari increment de convocatòries a fons perdut, s'impulsarà el mecenatge i el finançament a crèdits.
616. D'altra banda, les necessitats d'enfortiment del teixit cultural no acaben en els espais i la indústria. Cal afavorir l'estabilitat, les garanties i les condicions de feina dels creadors i assegurar el compliment de bones pràctiques en cultura (consensuat entre tots els actors del sistema cultural i l'administració). Des del punt de vista de l'administració, no només vetllarem pel seu compliment, sinó que en donarem exemple.
617. Finalment, impulsarem el recentment constituït Consell de la Cultura de les Illes Balears perquè sigui una eina essencial per garantir l'autonomia, centralitat i transversalitat de la cultura a totes les polítiques públiques. Cal assegurar la col·laboració entre administracions, vetllar pel prestigi de la cultura, assegurar les bones pràctiques i reconèixer i promoure el paper rellevant de tots els nostres creadors/es.

618. INTERPRETACIÓ, PATRIMONI I ECONOMIA.
619. La cultura no només ens enriqueix com a societat sinó que ens significa com a poble, com a comunitat. Això també és un valor afegit per a totes aquelles persones que ens visiten i volen tornar a la terra en qualsevol moment de l'any. Comptar amb patrimoni arquitectònic i natural (més enllà del sol i platja), amb una gastronomia rica, tradicional i arrelada, amb esdeveniments artístics i culturals, amb una xarxa de museus rica en quantitat i qualitat, i amb infraestructures punteres per organitzar tot tipus de trobades i jornades (com el Palau de Congressos de Palma i altres instal·lacions), milloren l'atractiu i posicionament turístic del nostre territori. La cultura, doncs, juga un paper fonamental si volem allargar la temporada, impulsar la temporada d'hivern, afavorir una contractació i activitat econòmica durant tot l'any i internacionalitzar els nostres creadors, productes i empreses.
620. El camí iniciat aquesta legislatura ha de tenir continuïtat reforçant esdeveniments culturals com Art Jove i la Nit de la Cultura, potenciant les illes com a destí cultural, acollint esdeveniments culturals nacionals i internacionals (com la candidatura de les Illes com a seu dels Premis Goya) i donant suport a tots els creatius que participin a concursos i certàmens internacionals. És vital afavorir la projecció exterior dels nostres creadors a través de l'Institut d'Estudis Baleàrics, fent especial èmfasi en les agrupacions folklòriques, i també a través de la creació de l'Observatori de la Cultura, destinat a avaluar l'impacte de la cultura a nivell social, territorial, econòmic o com a espai d'innovació. Un observatori obert a la col·laboració amb altres organismes de recerca que, de forma conjunta, orientin en l'elaboració d'una estratègia òptima de projecció cultural a l'exterior.
621. Cal treballar també perquè la següent legislatura faci realitat dos projectes culturals estratègics que atorgaran valor afegit a les illes i que s'han iniciat aquests anys, com són el Centre Internacional de Fotografia Toni Catany de Lluçmajor i el Sindicat de Felanitx. El primer conservarà l'arxiu i la col·lecció de l'autor i vol esdevenir centre de referència per a la fotografia. El segon permetrà la recuperació d'un edifici emblemàtic, catalogat com a Bé d'Interès Cultural Històric, que

es convertirà en un centre dinàmic de formació per a joves artistes i que exposarà part de l'obra de Miquel Barceló.

622. D'altra banda, no podem parlar d'una cultura que dignifica sense fer menció a la cultura democràtica. Tenim l'objectiu de posar en valor la contribució a l'assoliment d'una societat més democràtica i igualitària. Per a tal objectiu desenvoluparem el Pla estratègic de Memòria i Cultura Democràtica aprovat aquesta legislatura.

623. Així mateix, la creació contemporània contribueix a desenvolupar la nostra imatge cultural però aquesta es basa, sense cap dubte, en tota la herència cultural rebuda com a societat: el nostre patrimoni. Amb aquesta intenció, desenvoluparem el Pla Estratègic de Patrimoni Cultural del Govern difonent a l'exterior els nostres museus i artistes i impulsant actuacions per a la recollida, la documentació i l'accessibilitat del patrimoni dispers a plataformes (físiques o virtuals) de divulgació. En aquest sentit, és especialment urgent la recuperació i adequació de nombrosos jaciments arqueològics, ja que són una característica única i diferenciadora de la nostra cultura enfront altres països de l'entorn.

624. La immensa majoria d'aquest patrimoni es troba exposat a museus. Això fa necessària una actualització de la Llei de museus de les Illes Balears que assegurï que la direcció artística dels museus o sales d'Art de l'Administració Pública sigui conduïda per professionals del sector. Els museus amb ajudes públiques han de destinar un percentatge mínim del seu pressupost a la compra d'obres d'artistes femenines, assegurant-se que no existeixen discriminacions de gènere. És imprescindible que els patronats dels museus comptin no només amb membres de l'administració pública, sinó també amb experts i patrons de la societat civil que han fet una aportació significativa al museu, garantint també la paritat.

625. 2.3 SALUT, POLÍTIQUES SOCIALS I ENVELLIMENT ACTIU

626. Els sistemes sanitari i social es trobaven l'any 2015 en el pitjor moment de la seva història. Anys de retallades ideològiques del PP havien provocat que el sistema de protecció social i sanitària deixés

d'exercir com a motor d'igualtat econòmica i social, per a accentuar la desigualtat i perjudicar especialment les persones més vulnerables. Els ciutadans i ciutadanes van ser doblement castigats. D'una banda, se'ls van negar drets com la sanitat pública i universal mentre es retiraven serveis clau com l'atenció en centres de salut a les tardes, i es condemnava a tots els pacients a una deterioració de la qualitat del servei com a conseqüència de l'abandonament del manteniment de les infraestructures socials i sanitàries, la falta d'inversió en tecnologia i sistemes d'informació, i els acomiadaments de centenars de professionals sanitaris. Tot això va desembocar en un augment insostenible de les llistes d'espera.

627. D'altra banda, es va exigir a una població copejada per la crisi econòmica que pagués més per menys, que afrontés copagaments com el que va afectar als medicaments, que tirés endavant sense mecanismes per a aturar els desnonaments i combatre una pobresa que afectava ja a una de cada tres persones, i que sofrís les conseqüències d'anys sense inversió en dependència o en residències, centres de dia o serveis d'atenció domiciliària.

628. Les conseqüències d'aquell càstig ideològic a la sanitat de tots s'han revertit en quatre anys. Els governs progressistes liderats pel PSIB-PSOE van donar la volta a la situació des del primer instant. Primer, retornant la targeta sanitària a tots els ciutadans. Després tornant a obrir els centres de salut a les tardes, contractant a més professionals dels que s'havien acomiadat, augmentant un 20% la despesa social i sanitària, reduint així les llistes d'espera, invertint en dependència fins a xifres màximes, destinant més recursos que mai a renovació i modernització d'infraestructures, serveis i tecnologia, o activant

polítiques pioneres com la renda social garantida, que evita que els ciutadans i ciutadanes es quedin sense ingressos en els seus pitjors moments.

629. La volta a la senda del progrés inclusiu i els drets ens permet ara plantejar nous objectius per a fer del sistema de protecció social i sanitària l'eina clau per a combatre la desigualtat i elevar la qualitat de vida de tots. El Partit Socialista, que en els últims anys ha augmentat un 20,4% el pressupost sanitari, aposta per continuar dotant el sistema de recursos per a garantir una sanitat pública, universal, gratuïta, eficient i sostenible. Proposem, a més, l'elaboració d'una única cartera de serveis comú per a tot l'estat, sense distinció de barreres d'accés, que haurà d'actualitzar-se en funció de criteris d'innovació, evidència científica i equitat.

630. Els i les socialistes entenen els serveis socials com una inversió rendible per a tota la societat: són imprescindibles per a oferir una vida digna independentment de les circumstàncies i contribueixen a una cohesió social i econòmica que reverteix en creixement econòmic i justícia distributiva. A nivell autonòmic, seguirem per això millorant les prestacions econòmiques bàsiques i els recursos existents del sistema de Serveis Socials de les quatre illes, i promourem una Llei estatal que garanteixi uns mínims d'igualtat a tots els ciutadans de l'estat espanyol.

631. Al mateix temps, hem de seguir oferint solucions des de la proximitat: el Govern continuarà sent l'entitat legisladora, coordinadora i integradora dels serveis socials, i transferirà totes les competències de provisió de serveis socials als diferents Consells

Insulars. Ells, des del coneixement que dóna la proximitat, seran els proveïdors especialitzats de serveis socials supramunicipals als ciutadans.

632. Els esforços es continuaran centrant a més en un dels reptes clau de les pròximes dècades: l'envelliment de la població i l'augment de l'esperança de vida, que al costat de les malalties cròniques i sumats als canvis estructurals familiars i socials, exigeixen un increment constant dels recursos sanitaris i socials i inversions estratègiques per a garantir una atenció de qualitat en totes les etapes de la vida.

633. Aquest desafiament, que és alhora social i sanitari, exigeix un nou enfocament públic que consideri les polítiques sanitàries i socials com dos eixos d'una mateixa estratègia. Tenim la responsabilitat d'establir una atenció integral i coordinada, que es centri en les necessitats socials i sanitàries i garanteixi la resolució dels problemes de manera equitativa i justa, a un cost assumible per als ciutadans.

634. SALUT UNIVERSAL, EQUITATIVA, ACCESIBLE I EFICIENT PER A TOTES LES PERSONES

635. a) LA PERSONA EN EL CENTRE DEL SISTEMA SANITARI

636. Els i les socialistes estem orgullosos d'haver complert els compromisos del nostre programa electoral en 2015 recuperant la cobertura universal, eliminant copagaments, disminuint la llistes d'espera i millorant la transparència amb la publicació del decret de garantia de demora, avenços que han estat possibles gràcies a l'augment del pressupost en 300 milions d'euros des del 2015.

637. S'ha definit un pla d'infraestructures lligat al pla d'atenció a la cronicitat, al pla de modernització d'hospitals i al d'Atenció Primària,

per a aconseguir espais segurs i confortables, concordes a les necessitats reals de la població.

638. D'altra banda, les noves tecnologies han marcat una nova manera de viure a la nostra societat, i la població ens reclama millorar l'accessibilitat des de les tecnològiques de la informació i la comunicació (TIC), i augmentar la seva participació en els processos de salut.

639. **Reptes:**

640. Continuar elevant el pressupost sanitari a un ritme similar al dels últims anys, per a donar una atenció de qualitat en tots els àmbits amb els recursos adequats a les necessitats reals de la població.

641. Continuar amb el desenvolupament del pla d'infraestructures que assegura la construcció i adequació d'hospitals i centres de salut que garanteixin.

642. Reduir les llistes d'espera i aconseguir una atenció en temps i qualitat adequada.

643. Millorar l'accessibilitat a través de les Tics: consultes telemàtiques especialment en perfils de pacients implicats en el seu procés de salut.

644. b.) INNOVACIÓ I DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGIC EN SALUT

645. Aquests 4 anys hem invertit més de 40 milions en renovació tecnològica i en actualització dels sistemes d'informació, i s'han impulsat 7 grans projectes estratègics en xarxa per a oferir qualitat en el diagnòstic i atenció als ciutadans en tots els hospitals i en Atenció Primària. És important continuar treballant per a implementar definitivament una xarxa informàtica integrada per a professionals i pacients.

646. **reptes**

647. Continuar impulsant el desenvolupament tecnològic en tots els hospitals, en atenció primària i en salut pública, per millorar la qualitat del servei.
648. Executar els plans directors iniciats a Son Llátzer, Manacor i la Unitat d'hemodinàmica de Can Misses.
649. Implantar una base de dades assistencials i clíniques corporativa que permeti tenir la informació del pacient en el moment en el qual es necessiti, i que connecti a tots els professionals, i als professionals amb els pacients.
650. c) PROMOCIÓ DE LA SALUT i PREVENCIÓ DE LA MALALTIA
651. La promoció de la salut és el procés que permet a les persones controlar i millorar la seva salut. S'ha publicat l'estratègia social de promoció de la salut, que indica el camí per a mantenir-se sa, i fomenta l'autonomia i els hàbits de vida saludables.
652. Tenim un compromís decidit en el desenvolupament de l'Estratègia de promoció de la salut i prevenció de la malaltia del SNS basat en cinc estils de vida: Alimentació, activitat física, alcohol, tabac i benestar social i emocional. Estem desenvolupant un Pla d'Acció per a combatre el sobrepès i l'obesitat en la població.
653. Hem contribuït al pacte contra la violència de gènere, formant als professionals, i publicant el protocol d'atenció a les dones que han sofert violència masclista en l'àmbit sanitari, que ara ha de ser implementat.
654. S'ha aconseguit un consens unànim en l'esborrany de la nova Llei d'Addiccions llesta per a ser aprovat en la pròxima legislatura.

655. En Atenció Primària s'ha prioritzat la línia estratègica de Promoció i educació per a la salut en tots els CS, en població adulta, en persones cuidadores i en escoles.

656. **reptes**

657. Desenvolupar la plataforma web d'entorns saludables amb una visió de participació ciutadana, comunitària, institucional i de pacient actiu.

658. Continuar amb l'aprovació de la Llei d'addiccions consensuada aquesta legislatura.

659. Posar en marxa el nou laboratori de salut pública.

660. Fomentar la participació ciutadana en els programes de garbellat de càncer.

661. Augmentar la població protegida amb vacunació infantil i vacunes d'adults.

662. Implantar un programa transversal d'alimentació saludable i vida activa per a disminuir l'obesitat infantil

663. d) ATENCIÓ SANITÀRIA

664. Durant els darrers quatre anys hem fet de l'atenció primària l'eix del sistema, aconseguint el 24% del total del pressupost sanitari. La reactivació ha arribat així a totes les àrees. En quatre anys s'han desplegat mesures assistencials clau com el reforç de l'atenció domiciliària a persones dependents i pacients que requereixen cures complexes o la inversió en formació i en renovació tecnològica d'hospitals i centres de salut, mentre es treballava per a impulsar accions innovadores i pioneres i s'implementava una estratègia de cronicitat que comença en els centres de salut i afecta a tot el sistema socio-sanitari.

665. La innovació i la millora de la qualitat i la cartera assistencial estan darrere d'accions com la creació d'una unitat de diagnòstic molecular i genètic (GENIB), el protocol per a disposar ja en 2019 d'un programa de trasplantament hepàtic, la creació de comissions per la incorporació de tecnologia en hospitals d'atenció primària, l'activació de la comissió de farmàcia del servei de salut per garantir l'ús de medicaments amb la màxima seguretat i eficiència. També el compromís amb la qualitat, l'extensió de serveis i la innovació està darrere de la posada en marxa d'un pla i una oficina de salut mental, l'activació d'un observatori del suïcidi pioner a Espanya, el desenvolupament de programes com el de patologia dual a Eivissa i la consulta de conductes addictives a Formentera, o el nou sistema de gestió del Banc de Sang, que arriba a més població i assegura major cobertura.

666. Tot això sense deixar de costat la formació contínua dels professionals i una aposta nova i d'èxit: el programa Pacient Actiu, que permet que siguin els propis pacients formin a altres pacients amb les mateixes patologies.

667. En paral·lel, l'atenció a la cronicitat s'ha convertit en eix clau. Per això es va publicar el pla d'atenció a persones amb malalties cròniques, es van reforçar tots els serveis de cures paliatives i hem avançat en l'escolarització normalitzada de nens amb patologies cròniques i en projectes com el que converteix a les infermeres i infermers en gestors de casos. Definim un model d'atenció a la cronicitat que busca una atenció integral i una coordinació eficient entre àmbits assistencials i amb altres institucions en pacients crònics complexos. Hem potenciat a més els hospitals d'atenció intermèdia, amb un elevat nivell d'eficiència per a atendre pacients amb malalties cròniques, i hem planificat aquest recurs per a cadascuna de les

comarques incloent a Eivissa i Menorca. S'obrirà Inca a l'estiu de 2019. També estan planificats Son Dureta i Felanitx a Mallorca, Verge del Toro a Menorca i Ca Misses a Eivissa.

668. Totes aquestes accions exigeixen continuïtat i plantegen nous objectius per a continuar millorant l'atenció als pacients en totes les àrees .

669. **reptes**

670. Impulsar un model innovador d'atenció especialitzada, centrat en les necessitats de la població i dotant-lo dels recursos necessaris.

671. Dotar a l'atenció primària dels recursos humans i tecnològics precisos per resoldre de manera accessible el 90% dels problemes de la població.

672. Continuar amb el procés d'internalització de serveis públics essencials, especialment el transport sanitari programat.

673. Consolidar el programa Pacient Actiu en totes les illes i sectors.

674. Consolidar el pla d'atenció a la cronicitat en hospitals, Atenció Primària, SUAPs i O61, per a assegurar una atenció i coordinació eficaç, especialment en zones de difícil accessibilitat com Formentera.

675. Establir itineraris específics en urgències per a persones amb malalties immunodeficients, neurodegeneratives i malalties poc freqüents.

676. Comptar amb hospitals d'atenció intermèdia en totes les comarques amb unitats de convallescència, neurorehabilitació, cures pal·liatives i hospital de dia.

677. Continuar acostant serveis a totes les illes establint sinergies entre els diferents hospitals.

678. Implementar el projecte de prevenció del suïcidi.

679. Assegurar a totes les persones amb problemes de salut mental una coordinació que permeti una inserció real en la societat, especialment en zones de pitjor accessibilitat com Formentera.

680. Connectar les històries de salut i socials, i implementar el mòdul de prescripció sociosanitari que permetrà accedir a la recepta electrònica a totes les residències de majors i de persones discapacitades.

681. e)ELS PROFESSIONALS: PRINCIPAL ACTIU

682. En aquesta legislatura els professionals han estat un dels eixos principals. El compromís amb ells queda patent amb la contractació de més de 1.100 treballadors sanitaris (molts acomiadats en l'anterior legislatura pel PP), un compromís que es reafirma amb la major convocatòria d'oferta pública de la història autonòmica (més de 5.000 places). En la mateixa línia s'explica l'aposta per la qualitat de l'ocupació, amb la recuperació de drets, i el reconeixement de nous (com l'eliminació de la discriminació econòmica per raó de gènere o la millora de retribucions de categories). Tot això lligat a una millora de l'eficiència que es plasma en fet com que, des d'abril de 2019, les infermeres podran prescriure en l'àmbit de les seves competències, una mesura que situa la sanitat balear a l'avantguarda de l'Estat.

683. **reptes**

684. Consolidar les plantilles en funció de les necessitats de la població.

685. Convocar oposicions públiques de manera periòdica per a assegurar l'estabilitat laboral i evitar la fugida de professionals competents.

686. Consolidar els drets dels treballadors.

687. Establir un sistema d'avaluació de la pràctica professional, per millorar els resultats en salut.

688. Professionalitzar la gestió dels directius dels serveis sanitaris.

689. f)DOCÈNCIA I INVESTIGACIÓ

690. L'aprovació del decret de carrera investigadora suposa una fita que posa a les illes al capdavant d'Espanya en la promoció de la recerca, creant un horitzó laboral estable i atractiu per als investigadors, que disposen així d'un pla de carrera amb el qual continuar millorant des de la innovació la sanitat balear.

691. En línia similar, s'ha desenvolupat el decret que garanteix la qualitat i continuïtat de la formació, que ha d'entrar en vigor durant el 2019. Amb tot, en aquest moment s'ofereix la xifra rècord de 157 places de formació després del descens sofert en 2011-2015.

692. **reptes**

693. Continuar augmentant el pressupost en recerca per a la salut, augmentar les sinergies amb la UIB per traslladar la investigació biomèdica a la pràctica, promoure convocatòries intramurales, afavorir mesures que suposin retenir i atreure talent, desenvolupar el decret de carrera investigadora.

694. ATENCIÓ SOCIOSANITÀRIA EN EL SERVEIS SANITARIS I SOCIALS

695. Els Sistemes Sanitaris i de Serveis Socials s'han vingut desenvolupant històricament en paral·lel, donant per això respostes limitades, i ineficaces a les persones en situació de dependència i/o discapacitat que a més tenen problemes crònics de salut. La coordinació entre els sectors social i sanitari és així un repte d'abordatge imprescindible, que exigeix crear òrgans i estructures per a una atenció integral i coordinada.

696. Les persones amb malalties cròniques que en la seva evolució desemboquen en dependència o discapacitat, precisen una atenció que implica ús constant de recursos sanitaris i socials. Les persones ingressades en residències en general són dependents, pateixen

diverses malalties que solen descompensar-se i requereixen ingressos hospitalaris. Malgrat tot això, no es comparteix la informació clínica i social d'aquests pacients, repercutint en la qualitat i seguretat de la seva atenció.

697. També sabem que l'atenció a pacients amb problemes de salut mental, ha d'oferir-se des d'equips socio-sanitaris multiprofessionals que assegurin tractaments personalitzats i dirigits a tractar els símptomes, millorar la funcionalitat i la integració de la persona.

698. Per tot això és necessari implementar nous recursos coordinats entre serveis socials i salut, amb l'objectiu d'oferir una atenció de major eficiència i qualitat, que repercuteixin alhora en una millor inserció social i laboral.

699. Devem així implementar un model que asseguri l'atenció integral de les persones més vulnerables en tres escenaris de gran consum de recursos sanitaris i socials:

700. Cronicitat associada a dependència en les persones majors

701. Cronicitat complexa associada a discapacitat en totes les etapes de la vida.

702. Persones amb problemes de salut mental en risc d'exclusió social i/o amb addiccions associades, o elevada discapacitat.

703. **reptes**

704. Definir i implementar un model públic d'atenció socio-sanitària centrat en la persona des d'uns serveis sanitaris i socials coordinats i eficients.

705. Definir el catàleg de recursos socio-sanitaris en la comunitat autònoma.

706. Definir una finestra única per a accedir als recursos, assegurant una atenció proactiva, segura, i en la intensitat adequada en el domicili de les persones.
707. Impulsar un model de gestió innovador a Son Dureta, Felanitx, Ca Misses i Verge del Toro entre salut i serveis socials, per a assegurar l'equitat i la sostenibilitat del sistema.
708. Impulsar la creació de serveis d'atenció integral a persones amb demència i trastorn de conducta, en coordinació amb Serveis Socials.
709. Impulsar unitats de patologia dual en coordinació amb els Serveis Socials, Treball i Habitatge.
710. Treballar de manera individualitzada amb les persones, partint de les seves capacitats i no de les seves deficiències, donant suport en aquells àmbits on la persona tingui més dificultats per a desembolicar-se o per a trobar una solució.

711. POLÍTIQUES SOCIALS

712. a) POLÍTIQUES DE PROMOCIÓ DE LA SALUT I DEL FOMENT DE LA AUTONOMIA PERSONAL. ENVELLIMENT ACTIU

713. Les persones majors són un col·lectiu heterogeni, que afronta situacions de desigualtat agreujada per problemàtiques com l'aïllament, l'abús, la pobresa o la discriminació social i sexual. Per això requereixen polítiques integrades de Salut i Serveis Socials, que fomentin la seva autonomia, inclusió i independència, i que posin l'accent en la resposta a amenaces d'impacte tan esteses (sobretot entre les dones) com la solitud, un dels majors riscos per a la deterioració de la qualitat de vida.

714. Perquè l'envelliment sigui una experiència positiva, ha d'anar acompanyat d'oportunitats contínues de salut, participació i seguretat. Són necessaris programes d'envelliment actiu, que permetin a les

persones continuar desenvolupant les seves capacitats i gaudint del seu projecte vital a mesura que envelleixen.

715. Tot això és clau perquè es pugui prevenir o retardar l'evolució de discapacitats i malalties cròniques, que són perjudicials per a les persones i les famílies i, a més, costoses per al sistema sanitari i social.
716. Les persones i les famílies necessiten per això planificar la seva vellesa i preparar-se per a ella. Requereixen contextos favorables que els permetin desenvolupar-se en l'entorn que triïn. Per a aconseguir-ho, cal fomentar la responsabilitat personal, treballar amb ells per a generar entorns adequats a cada situació i persona, i buscar escenaris de solidaritat intergeneracional.
717. És també imprescindible disposar de professionals especialitzats en atenció a persones majors, capaces de motivar i facilitar a les persones la presa de decisions adequades.
718. **reptes**
719. Desenvolupar una estratègia multidimensional per a combatre la discriminació per raons d'edat, que inclogui el foment de la seguretat econòmica, les cures al final de la vida i la lluita contra l'abús, l'exclusió social i la doble discriminació per raons de edat i de gènere o identitat sexual.
720. Realitzar accions informatives i formatives sobre autocuidado, alimentació saludable, activitat física i consum de fàrmacs.
721. Reduir la bretxa digital potenciant activitats d'educació en TICs.
722. Prevenir la dependència i fomentar el dret a decidir.
723. Promoure activitats intergeneracionals que potenciïn la relació entre diferents grups d'edat en diferents contextos i l'afectivitat en les relacions socials

724. Afavorir la millora de la qualitat de vida, fomentant programes de participació i activitats de voluntariat, formatives, de salut i d'oci cultural i educatiu.
725. Assegurar protecció jurídica en tots els nivells (testaments, incapacitació, maltractament, tutela, habitatge, pensions).
726. Garantir un allotjament i serveis adequats orientats a les persones majors.
727. Desenvolupar un pla estratègic per a prevenir la solitud.
728. Desenvolupar estratègies per a afavorir l'envelliment actiu amb formes alternatives d'habitatge per a aquelles persones volen viure en el seu entorn propi.
729. Fomentar el desenvolupament d'entorns amigables amb els majors en la comunitat.
730. Desenvolupar un pla de recomanacions en l'àmbit social i sanitari per a potenciar la inclusió de les persones majors orientades al col·lectiu LGTBI.
731. b) L'AUGMENT DE LA POBLACIÓ MAJOR I ATENCIÓ A PERSONES DEPENDENTS
732. Quatre anys amb el PSIB-PSOE al capdavant de les institucions han servit per a reactivar la Llei de Dependència i agilitzar les seves prestacions, que gairebé s'han duplicat (augment del 95%). El mateix compromís amb la xarxa sociosanitària ha portat a elevar un 21% el nombre de places residencials, un 18% el nombre de places de centres de dia, i un 54% el nombre de persones beneficiàries, respecte al 2015. D'aquesta manera, s'ha reduït el temps d'espera per a valoració de noves persones, i s'han ampliat els serveis d'ajuda a domicili i el de teleassistència, que han multiplicat la seva capacitat. No obstant això,

és imprescindible continuar treballant per a reduir encara més les llistes d'espera i els temps de resposta.

733. Des de la certesa que el domicili habitual és el millor lloc per a cuidar a les persones i preservar la seva qualitat de vida, és necessari impulsar un model comunitari que se centri en la prevenció i promogui l'autonomia de les persones per a evitar en la mesura que sigui possible la dependència.

734. **POLÍTIQUES D'ATENCIÓ A L'ENTORN DE LA PERSONA.**

735. Tradicionalment, l'atenció a les persones majors s'ha tractat des de la perspectiva dels models assistencials. Models dedicats a institucionalitzar persones en grans centres residencials i oferir-los serveis rígids, a l'espera que siguin les persones les que s'adaptin a ells i no al contrari.

736. Durant aquesta legislatura, els socialistes hem posat les bases per a generar un canvi de rumb en el model d'atenció a les persones majors, basat en una idea fonamental: els serveis públics et cuidaran a la teva casa o en l'entorn que triïs. L'atenció a les persones majors dependents i les seves famílies ha de produir-se fonamentalment en el seu entorn comunitari (al voltant del seu domicili) i els centres residencials han d'evolucionar cap a centres amb unitats més petites i més especialitzades en els diferents àmbits socio-sanitaris.

737. Per a aconseguir-ho, cal aprofitar les oportunitats que ofereix la tecnologia i reorganitzar els serveis per a respondre des de la proximitat i cuidar una gran majoria de persones e el seu entorn, amb més qualitat, millor atenció i a un menor cost que en un centre residencial.

738. **reptes**

739. Assegurar models d'atenció centrats en el domicili i entorn de la persona.
740. Acompanyar a les famílies cuidadores i millorar el seu benestar oferint informació, assessorament, formació, respir i suport.
741. Fomentar la coordinació dels nivells d'atenció (comunitària, especialitzada i sanitària) potenciant les intervencions conjuntes preventives i de promoció de la salut.
742. Crear places d'habitatges tutelats i supervisats per a persones amb problemes de salut mental, per a afavorir la independència i plantejar una integració real.
743. Donar suport als cuidadors no professionals, incloent el desenvolupament de programes de formació permanent.
744. POLÍTIQUES D'ATENCIÓ EN CENTRES SOCIALS ESPECIALITZATS.
745. Els centres residencials són i continuaran sent estratègics per a l'atenció de les persones majors dependents o per a persones amb gran discapacitat, en aquells casos d'una necessitat assistencial d'alta intensitat o quan les condicions familiars o d'habitatge no siguin les adequades. No obstant això, els centres residencials han d'anar evolucionant cap a serveis amb unitats més especialitzades, temporals, rehabilitadores i connectats amb la comunitat.
746. Existeix una manca històrica de places residencials a les Illes Balears, que deu ser abordada, sense que això signifiqui no desenvolupar ajudes en àmbit comunitari. Segons dades del 2017 existeixen a les illes 5.304 places residencials per a les 171.103 persones majors de 65 anys. Representa una ràtio de 3,1%, quan la mitjana nacional és del 4.2%.

747. **reptes**

748. Augmentar un 35% les places residencials, sumant gairebé 2.000, per aconseguir l'objectiu de situar-nos en la mitjana nacional (un 4,2% de cobertura de places residencials per al conjunt majors de 65 anys).
749. Centres residencials sociosanitaris integrats en l'entorn amb unitats especialitzades en: respir, rehabilitació, demències, trastorn de conducta, etc.
750. Centres connectats directament amb les necessitats hospitalàries del sistema de salut, creant un espai sociosanitari conjunt de salut i serveis socials.
751. Centres connectats amb els serveis comunitaris amb l'objectiu principal de la recuperació de la persona, el retorn al domicili i la cerca dels suports comunitaris necessaris perquè això sigui possible.
752. Optimitzar els serveis i crear recursos concordes a les necessitats existents amb recursos humans i residencials dignes i adequats a cada perfil de persona (evitant perfils sense cobrir, com les demències amb trastorn de conducta en menors de 55 anys).
753. EL REPTE D'ELIMINAR LA POBRESA I ASSEGURAR LA INCLUSIÓ SOCIAL DE LES PERSONES MÉS VULNERABLES DE LA NOSTRA SOCIETAT.
754. En l'Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'ONU per a 2030 es planteja el repte de reduir a la meitat les taxes de pobresa. En el cas de les Illes Balears, el risc de pobresa i/o exclusió social es troba en la mitjana de l'Estat (21,3%), superant en 3 punts la que teníem abans de la crisi, i havent-se incrementat més en dones. Des de 2007, s'ha duplicat la taxa de persones amb rendes més baixes (<5.546€) passant del 5,1% al 11,1% de la població; i les persones amb ingressos inferiors a 1.000 €/mes, ha passat del 34% al 39.2%.

755. Encara que durant l'última legislatura de retorn de drets, aposta pels serveis públics i programes d'estímul de l'ocupació de qualitat i de lluita contra la precarietat han reduït aquestes bosses de pobresa i mantenen a la comunitat en rècords d'ocupació i liderant les pujades de salaris a Espanya, el projecte del PSIB-PSOE no és compatible amb el conformisme i assumeix per això la necessitat de continuar combatent l'exclusió i la pobresa, marcant-se objectius en línia amb els de Desenvolupament Sostenible.

756. repte

757. Desenvolupar polítiques transversals de protecció que redueixin la pobresa a la meitat en 2030 i afavoreixin la integració social i laboral de les persones en risc d'exclusió.

758. Continuar amb la incorporació progressiva de nous perfils a la Renda Social Garantida, com a prestació de dret de les persones i famílies amb uns ingressos mínims, fins assolir la total cobertura de les persones sense ingressos.

759. Implementar plans integrals de desenvolupament comunitari que permetin avançar cap a la convivència, la interculturalitat i la plena ciutadania.

760. EL REPTE DE LA PROTECCIÓ DEL NUCLI FAMILIAR, LA INFÀNCIA I ELS JOVES

761. Continuarem avançant en el reconeixement dels drets de la infància i adolescència, avançarem per aconseguir els objectius de l'agenda 2030 marcats per l'assemblea general de l'ONU al setembre del 2015, fins assolir l'igualtat d'oportunitats i l'equitat en la infància. Més i millor inversió en infància és una condició imprescindible per a trencar el cercle de la desigualtat i combatre la pobresa infantil.

762. Amb el Decret 52/2016, s'ha recuperat la renda d'emancipació per a joves ex-tutelats entre 18-25 anys, i durant aquests quatre anys s'han activat beques que garanteixen la correcta alimentació dels nens i s'han posat en marxa nous programes que fomenten la formació i contractació de joves que no van concloure els estudis obligatoris. Cal continuar desenvolupant polítiques que generin oportunitats laborals i socials, facilitin l'accés a l'habitatge i redueixin el risc d'exclusió.

763. **reptes**

764. Dissenyar i aplicar un pacte autonòmic a favor de la infància i adolescència, prioritant una estratègia d'atenció a les situacions de pobresa en la infància.

765. Coordinar els serveis de diferents administracions, i establir estàndards de qualitat per a avaluar l'impacte de les polítiques en el benestar de la infància.

766. Enfortir les mesures preventives en matèria de justícia juvenil i les vies alternatives internament, fomentant la interacció entre família i comunitat.

767. Potenciar programes de protecció a la infància que busquin alternatives a l'acolliment residencial i programes preventius d'atenció a l'adolescència.

768. TERCER SECTOR SOCIAL

769. El paper del tercer sector és promoure la solidaritat social, mentre que el sector públic promou la justícia social. El tercer sector conforma una estructura solidària compromesa amb la societat, que ofereix serveis públics d'alta qualitat a la població i a la pròpia administració, convertint-se en aliats per a construir la societat de benestar.

770. Mitjançant l'aprovació de les lleis autonòmiques del Tercer Sector d'Acció Social i la Serveis a les persones en l'àmbit social s'ha creat un marc legal per a la prestació de serveis per part d'entitats socials que arriben on ningú més arriba, un marc que garanteix el seu finançament estable i suficient.

771. reptes

772. Desenvolupar la Llei de Tercer Sector i aprofitar-la per a fomentar la concertació i millorar els programes de suport a les polítiques socials.

773. INMIGRACIÓ I COOPERACIÓ

774. Els moviments migratoris s'han convertit en un dels grans desafiaments globals, tant pels reptes socioeconòmics que implica per societats d'acolliment com la nostra, com per la irrupció de moviments polítics populistes basats en plantejaments xenòfobs i racistes. La defensa dels drets humans i de la cooperació en el desenvolupament dels pobles està en l'essència del Partit Socialista, compromès amb la seva història i amb el futur de tots en la defensa de valors universals com l'igualtat en la diversitat i la justícia social.

775. Aquests valors estan darrere del progrés de la humanitat i formen part indissociable del projecte socialista. El PSIB-PSOE continuarà defensant la cooperació al desenvolupament, la gestió humanitària dels fluxos migratoris i les polítiques d'integració, que actuen com a única garantia de pau, prosperitat, cohesió social i convivència, com bé reflecteixen els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides.

776. Els i les socialistes continuarem promovent un societat acollidora i integradora, que generi oportunitats per a tots i enriqueixi el que som

des del compromís ètic de la ciutadania i des de la riquesa cultural que aporten els immigrants. També continuarà donant suport als moviments que donen resposta a la crisi humanitària que ha convertit el Mediterrani en un cementiri d'immigrants i refugiats.

777. Per a continuar contribuint a l'eradicació universal de la pobresa, el progrés humà, i la defensa de drets fonamentals de les persones proposem els següents reptes i accions:

778. Treballar activament per a complir amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'agenda 2030 de l'ONU.

779. Combatre la xenofòbia i el racisme des de l'educació en valors i el foment de la convivència en tots els àmbits de la nostra societat.

780. Establir mecanismes efectius per a la contractació estable i de temporada.

781. Millorar la contribució de la cooperació balear en el desenvolupament humà sostenible.

782. Aprofundir en l'educació per al desenvolupament i fomentar una ciutadania amb consciència crítica.

783. Reforçar els mecanismes d'integració dels immigrants, amb programes específics per a cada perfil i especial atenció a la infància.

784. OBJECTIUS POLÍTICS I ACCIONS

785. SALUT UNIVERSAL, EQUITATIVA, ACCESSIBLE I EFICIENT PER A TOTES LES PERSONES

786. Desenvolupar el Pla d'infraestructures que inclou a tots els hospitals i Atenció Primària, així com la construcció dels hospitals de Felanitx, Verge del Toro, Són Dureta i antic Can Misses, per a aconseguir espais adequats, eficaços i sostenibles per a l'atenció a persones majors i malalts crònics.

787. Desenvolupar un model en Atenció Primària centrat en la població que asseguri una atenció resolutiva i de qualitat.
788. Definir processos assistencials coordinats entre hospital i primària, que assegurin una atenció accessible i coordinada en casos de malalties cròniques.
789. Implementar unitats d'hospitalització de crònics complexos (el 90% d'ells, persones majors) en hospitals d'aguts i comptar amb hospitals d'atenció intermèdia en totes les comarques.
790. Accelerar cap a un servei de cures pal·liatives que estigui operatiu les 24 hores durant tot l'any i s'adapti a les necessitats vitals de cada persona, amb atenció en totes les àrees i reforç de la resposta a domicili.
791. Crear una unitat hospitalària de referència que treballi en xarxa, i que faciliti el diagnòstic, i l'atenció integral i coordinada, als nens, joves i adults amb malalties estranyes o molt complexes que afecten diversos sistemes.
792. Establir itineraris específics en urgències per a persones amb malalties immunodeficients, neurodegeneratives i poc freqüents (malalties estranyes).
793. Desenvolupar una història electrònica integrada i en xarxa que permeti l'explotació i l'anàlisi de les dades, i l'accés i registre dels pacients.
794. Desenvolupar una plataforma de participació i comunicació electrònica per a millorar l'accessibilitat dels pacients i la seva participació en el sistema sanitari.
795. Facilitar l'accessibilitat a les unitats de salut mental per a diagnosticar a les persones amb vulnerabilitat social que no poden accedir pel circuit habitual.

796. Implementar pla d'intervenció precoç a les persones amb conductes suïcides.
797. Continuar amb la convocatòria d'oposicions i el reforç de plantilla i drets laborals, i definir les competències dels professionals, per a avançar cap a models d'avaluació de la qualitat i de la pràctica.
798. Augmentar el pressupost en recerca per a la salut, per a retenir i atreure talent, i desenvolupar el decret de carrera investigadora.
799. ATENCIÓ SOCIOSANITÀRIA EN ELS SERVEIS SANITARIS I SOCIALS
800. Regular la coordinació entre salut i recursos socials per a donar respostes eficaces a les persones que necessiten cures de llarga durada.
801. Desenvolupar el treball en xarxa entre residències i centres hospitalaris, creant un espai de cooperació entre sanitat i serveis socials, imprescindible per a millorar la qualitat i l'eficiència.
802. Establir una cartera de serveis socio-sanitaris que reculli tant l'atenció en centres socio-sanitaris, com l'atenció en el propi domicili.
803. Impulsar una Història Clínica compartida que faciliti la comunicació entre professionals de salut i serveis socials, i inclogui la prescripció en RELE.
804. Definir un pla d'atenció integral a les persones majors entre Salut i Serveis socials, amb accions de promoció de l'autonomia i detecció de maltractament.
805. POLÍTIQUES SOCIALS
806. Impulsar programes i activitats de participació social i fomentar les activitats de voluntariat per a evitar l'aïllament i la solitud de les persones majors.
807. Impulsar una Llei d'Atenció Integral a Persones Majors, per a promoure l'autonomia i la independència en el seu entorn habitual.

808. Implementar el model atenció a domicili centrat en la persona, amb serveis presencials i no presencials en els domicilis, que asseguri a la persona la permanència en el seu domicili el màxim temps possible.
809. Impulsar plans d'habitatge per a persones majors en el seu entorn habitual.
810. Desenvolupar un pla de centres residencials socio-sanitaris integrats en l'entorn, amb unitats més petites i especialitzades en respir, rehabilitació, trastorns conductuals i demència.
811. Dotar la xarxa de residències d'un 35% més de places (2.000 més) per a aconseguir, en una primera fase, la mitjana nacional de cobertura.
812. Crear unitats residencials per a persones amb demència i trastorn de conducta sense límits d'edat quan ja no poden romandre en el seu domicili.
813. Incrementar la contractació amb el tercer sector, també per a facilitar un habitatge tutelat o supervisat a les persones amb discapacitat i TMG.
814. Assegurar la formació a persones amb discapacitat perquè siguin autònomes, i puguin integrar-se en el món laboral i en la societat.
815. Ampliar i consolidar els serveis i programes de formació, orientació i inserció laboral de col·lectius vulnerables, especialment de persones amb TMG o discapacitats.
816. Reforçar els esforços en matèria de cooperació internacional incorporant a la infància com a eix prioritari.

817. 2.4 Mobilitat com a dret de ciutadania

818. Un dels principals reptes que tenim al nostre planeta és la governança eficient i sostenible de les ciutats, les quals creixen any rere any, assolint cada vegada més població. En el cas de les nostres Illes, les àrees metropolitanes de cadascuna d'elles, prenent com a referència la seva capital, han crescut de tal manera que ja és difícil

mantenir aquest terme per referir-nos a la manera en que cal gestionar la mobilitat, per haver d'introduir ja el concepte de conurbació per cadascuna de les nostres illes, ja que cada àrea metropolitana ha crescut fins a "contagiar" als municipis limítrofs. Això ha generat un sistema complex de moviments que no només tenen per destí o origen la capital de l'illa, sinó també fluxos entre cadascun dels nuclis que la rodegen i que generen lògiques necessitats de mobilitat i provoquen congestió, si aquesta no se resol correctament. Aquest escenari exigeix explorar altres maneres de gestionar aquestes necessitats, implicant a totes les institucions.

819. Aquesta dispersió de les necessitats de mobilitat és hereva d'una errònia política urbanística impulsada any rere any i que, lligada als principis del desenvolupisme dels anys seixanta i setanta, se va fer fonamentada en l'ús de la mobilitat en cotxe privat com únic element connector. Això ha provocat una creixement del que s'anomena "la ciutat dispersa", fins a expandir-se la població gairebé a tots els racons de cadascuna de les nostres illes.
820. La generació de pols d'atracció de la mobilitat totalment desconnectats amb els mitjans de transport públic eficients o la xarxa ciclista, com puguin ser polígons industrials o concentracions de centres educatius, tampoc ha ajudat. Al contrari, ha agreujat la problemàtica notablement. Tot i les òptimes condicions geogràfiques i climatològiques a les Balears, que permetrien abundar en l'ús de mitjans de transport no motoritzats, s'ha preferit seguir creixent en les distàncies i forçant així un increment espectacular dels usos dels automòbils, ocupats per màxim dues persones en cada trajecte, per poder donar resposta a les necessitats de la mobilitat obligada únicament amb aquest mitjà de transport.
821. Afegit a aquesta situació de mala planificació, hem de sumar-hi un dèficit històric en inversió en mitjans de mobilitat sostenible. En totes les etapes en què els governs conservadors han tingut responsabilitat en la gestió municipal, insular o autonòmica, s'ha seguit abundant en el model de mobilitat abans esmentat: el basat en el cotxe privat, sense donar gairebé espai als modes de transport alternatius i sostenibles.

822. Això ha provocat que, per les seves mancances en qualitat, el transport públic no hagi arribat mai a ser una alternativa real i eficient per als ciutadans de la nostra Comunitat Autònoma que han seguit preferint l'automòbil, tot i els seus elevats costos econòmics que suposen per a les llars un important desgast, però també els costos socials que representen per al conjunt de la ciutadania: augment de la congestió, l'increment de la contaminació, proliferació de les desigualtats, desvertebració territorial, etc. A més, la construcció descontrolada d'infraestructures exclusivament pensades per al vehicle privat, a banda dels seus exorbitats costos de construcció i manteniment, suposen també perpetuar i donar validesa al model abans esmentat de ciutat estesa que és, en termes de gestió de la mobilitat, el pitjor dels escenaris possibles.

823. Les darreres resolucions polítiques del PSOE a tots els nivells, han posat l'accent precisament en que és necessari fer un gir en les polítiques de mobilitat per aconseguir capgirar la situació fins ara descrita.

824. La lluita contra el canvi climàtic s'ha de convertir en un objectiu transversal de les polítiques socialistes, ja que no sols serveix per capgirar una situació destructiva del nostre territori, sinó també per aconseguir una major equitat i enfortir l'estat social que volem construir amb les polítiques socialdemòcrates que defensam.

825. Els retards acumulats com a conseqüència de les diferents etapes de govern de la dreta a les institucions, o les dificultats provocades per el dèficit inversor que patim no han permès encara assolir l'objectiu final d'un transport públic plenament eficient. D'altra banda, les enormes dificultats de gestió de la mobilitat turística per l'increment espectacular del nombre de visitants viscut els darrers anys fan que haguem de redoblar esforços d'inversió i decisió política per recuperar i enfortir la connexió amb la ciutadania, sobretot els joves, que clamen per una major protecció del medi ambient, i que no han acabat de veure assolides o consolidades les seves expectatives a l'hora de donar-nos la seva confiança.

826. Tot i això, és també molt important destacar que lleis fonamentals per la gestió sostenible de les nostres Illes, com són la de Canvi Climàtic i Transició Energètica, la de Sostenibilitat mediambiental i Econòmica de Formentera, o la de Residus, que fins fa poc semblaven impossibles de materialitzar, han esdevingut referents, fins i tot a nivell internacional, i ens han demostrat a nosaltres mateixos i a la resta del món, que aquestes petites illes enmig de la mar son capaces d'apuntar solucions transformadores i valentes, per combatre els perills que ens amenacen i que podrien acabar no sols amb la manera en què vivim sinó també amb els principals recursos que serveixen per garantir la prosperitat dels nostres habitants.

827. És evident, doncs, que cal augmentar notablement els esforços que es dediquin al creixement d'alternatives de mobilitat, enteses com un servei integral i no una competició entre modes. Hem d'introduir així el concepte de "MaaS" (Mobility as a Service), que permet dotar a la població de cadascun dels municipis de les Illes Balears dels instruments necessaris per aconseguir una mobilitat plena, en equitat i sempre amb un respecte màxim al medi ambient, per combatre els perills que assoten les nostres illes, en extrem vulnerables a les futures conseqüències del canvi climàtic.

828. Cal, per tant, generar una nova cultura de la mobilitat on primin els modes de transport públic i col·lectius per damunt dels privats, i on se pugui aconseguir erradicar d'una vegada per totes l'individualisme i el lucre immediat que, des de sempre, ha marcat la dreta política de les nostres illes. No debades, la mobilitat ha esdevengut un dels principals reptes que consideren els nostres ciutadans que s'han de superar per aconseguir unes illes on la llibertat de moviment i una competitivitat i excel·lència econòmiques siguin possibles.

829. Per desgràcia, durant els principals anys de la crisi i on van patir els pitjors governs de dreta que han administrat les nostres illes, vam perdre una oportunitat fantàstica per, tot aprofitant la reducció de la mobilitat obligada en cotxe, introduir les alternatives sostenibles que haurien permès donar una solució solvent front la contaminació i la congestió i avançar en el repte de la democratització de la mobilitat.

Malauradament no fou així, i ara, que després de quatre anys de govern, hem demostrat que som capaços de impulsar iniciatives veritablement transformadores i de vocació pública que marcaran el que han de ser els propers quatre anys en termes d'un nou model de mobilitat, ens plantejem els objectius polítics següents:

830. Assolir una nova gestió de la mobilitat per tal de dotar-la d'una total democratització i que permeti que es pugui dur a terme el dret a desplaçar-se dels nostres residents i visitants de manera eficient i econòmica, tot contribuint a la lluita contra el canvi climàtic alhora que humanitzem els nostres municipis.
831. Lligar la mobilitat sostenible com un factor imprescindible per la construcció de la prosperitat a les nostres illes. Assolir una vertadera igualtat d'oportunitats entre els nostres habitants i convertir a la mobilitat, juntament amb altres pilars (com puguin ser l'educació, la sanitat, el dret d'accés a l'habitatge, el treball digne, la lluita per la igualtat entre homes i dones, etc.), també en un punt troncal del nostre estat del benestar i, alhora, de l'ideari i relat polític dels socialistes de les Illes Balears.
832. Generar una nova cultura de la mobilitat i esdevenir pioners en la implantació de solucions que ens ajudin a combatre els errors històrics del passat i la manca de voluntats polítiques per implantar una vertadera mobilitat alternativa. A més, dur a terme totes les accions necessàries per tal d'executar tots els plans de mobilitat dissenyats fins ara (entre ells, el més important el Pla Director Sectorial de Mobilitat de les Illes Balears), a més dels que s'hagin de planificar.

833. SOLUCIONS.

834. 1. IMPULS DEL TRANSPORT PÚBLIC

835. Considerem que l'eix vertebrador de tot aquest canvi de paradigma ha de ser la millora de la qualitat del transport públic a les nostres Illes. Sense aquest necessari avanç, no s'assoliran els objectius polítics desitjats, i la resta de mesures, que tenen un caràcter de complementarietat, quedaran coixes o no donaran resposta a les vertaderes necessitats de mobilitat de la ciutadania, podent arribar a ser contraproductes, impopulars i incomprensibles.

836. Per això, el desenvolupament del pla ferroviari de Mallorca és una fita irrenunciable per garantir els objectius que se presenten en aquest document. La conversió a mode tramviari del corredor de Llevant de la Badia de Palma fins arribar a connectar el centre de Palma amb S'Arenal de Lluçmajor, i posteriorment l'aeroport, permetrà alliberar recursos de bus urbà i destinar-los a reforçar la seva xarxa a l'interior del nucli de la ciutat de Palma, l'única de les Illes Balears que compta amb un servei de transport públic urbà gestionat de manera pública i municipal. Per altra banda, el creixement de la resta de la xarxa ferroviària a l'illa de Mallorca, tal i com se preveu al Pla Director Sectorial de Mobilitat de les Illes Balears, articularà, però sobretot donarà sortida, a les necessitats de desplaçament de la població dispersa arreu de l'illa.

837. Pel que fa a la xarxa de bus interurbà i urbà, els esforços no han d'aturar per tal que sigui vertaderament competitiu amb l'automòbil privat, no sols pel que fa a la seva política tarifària, sinó també amb els modes d'accés on s'han de destinar importants esforços per millorar les facilitats vers els usuaris, mitjançant mètodes de pagament àgils per a les maniobres d'embarcament. Tot recompensant, a més, als usuaris fidels, alhora que s'aprofitin les tecnologies per facilitar-ne les transaccions econòmiques (pagament amb targeta bancària, mòbil, empremta digital, etc.).

838. Dins aquesta millora de comoditat per a l'usuari, és imprescindible culminar tot el procés d'integració de tots els modes de transport a cada illa per tal que l'usuari pugui disposar, sense càrrecs addicionals i sense complicacions, accés a tota l'oferta d'alternatives de mobilitat sostenible: tren, metro, bus, bicicleta pública, vehicles compartits, taxi, etc. També s'han de reduir els intervals de pas i les connexions entre localitats i barris que no hagin de passar necessàriament per les estructures superades com són la radial, tant a la ciutat de Palma com a les illes.

839. D'igual manera, i per tal de potenciar l'estratègia de dissuasió de l'ús del cotxe privat per a la mobilitat obligada, sobretot la d'origen laboral, caldrà prestar especial atenció a les hores punta de tal manera

que les entrades i sortides dels pobles i ciutats no és col·lapsin per aquest motiu.

840. Aquestes fites s'hauran de combinar de manera planificada per tal d'evitar ineficiències o duplicitats, tot millorant la qualitat del servei a través de la viabilitat tècnica dels projectes. A més, juntament amb complementarietat de la resta de modes de servei públic motoritzat, s'ha d'assolir l'objectiu d'arribar al màxim de població per tal de dotar-la de transport públic per cobrir les seves necessitats de mobilitat obligada a la major de franges horàries, incloses nits, caps de setmana i festius.

841. La mobilitat escolar mereix també especial atenció, amb una necessària potenciació del transport públic escolar i ampliar-ho fora dels límits de l'educació obligatòria. Caldrà potenciar-ho amb diverses estratègies com puguin ser els transports específics, o compartir esforços amb el transport interurbà prestat mitjançant operadors discrecionals que permetin establir sinèrgies inversores, però també de qualitat del servei que es presta als usuaris.

842. Juntament amb la potenciació de la mobilitat a peu i ciclista per als escolars, el transport públic col·lectiu ha de ser també una eina més per tal que els estudiants, sigui quin sigui el nivell educatiu, guanyin autonomia i ajudin, en un futur, a assolir el canvi de paradigma en la mobilitat.

843. Finalment, la generació de carrils bus-taxi i també per a vehicles d'alta ocupació, ha de ser la part en què les infraestructures tant urbanes com intraurbanes, falquin aquest model de transport públic que pretenem que sigui la clau de volta del nou sistema de mobilitat de les Illes. Això, juntament amb una infraestructura urbana i interurbana adaptada a infants i a persones amb mobilitat reduïda, amb parades completament accessibles, acabarà de tancar el cercle de l'objectiu desitjat.

844. 2. MILLORA DE LES XARXES PER A VIANANTS, IMPLANTACIÓ DE MESURES DE CALMAT DEL TRÀNSIT I NOVES ALTERNATIVES DE MOBILITAT

845. És imprescindible que els pobles i ciutats segueixin creixent per millorar la mobilitat interna mitjançant l'extensió de xarxes segures i accessibles destinades als vianants. La mobilitat escolar a peu, a més, haurà de ser el centre dels esforços inversors i de planificació. Això ha de contribuir a reduir l'alt grau de sedentarisme que actualment pateix la població infantil alhora que se millora la gestió de la mobilitat en els nuclis de les nostres poblacions i que ocasionen, en major o menor mesura, congestions ingestionables a determinades hores del dia. Alhora, la planificació de les ciutats des del punt de vista de la infància, permetrà el creixement de les mesures d'accessibilitat arreu.
846. El creixement dels xarxes per a vianants i la construcció de nous eixos cívics, amb les seves ramificacions, han de ser una oportunitat de transformació de les barriades per generar un urbanisme més amable, però al mateix temps se'ls ha de preservar de convertir-se en monocultiu exclusiu de determinats negocis d'oci i restauració que puguin esborrar la vida de barriada i el comerç de proximitat,. És un eix a potenciar, notablement per damunt dels centres comercials als afores de les ciutats, que s'han de prohibir taxativament.
847. La reducció dels límits de velocitat, tant a les vies d'alta capacitat com a les interurbanes, és imprescindible per assolir una disminució de la gravetat dels accidents que puguin produir-s'hi alhora que genera entorns més amables per a les persones. A més, a l'interior dels nuclis urbans, caldrà adoptar l'ús genèric del límit de 30 km/h a tots aquest àmbits, podent donar major velocitat a determinats corredors on el transport públic en sigui el protagonista, però acotant també "zones 30" i altres zones amb limitacions de 20 km/h o fins i tot 10 km/h, seguint l'exemple d'iniciatives exitoses que aconsegueixen generar un urbanisme més amable per als residents tot enfortint les relacions interpersonals i comercials de les barriades.
848. Els VMP (vehicles de mobilitat personal) s'hauran de gestionar de tal manera que se converteixin en un aliat en la mobilitat sostenible, tot restant usuaris al cotxe privat i contribuint a generar una major massa d'usuaris de les infraestructures per la mobilitat no motoritzada,

de baixes emissions o de trànsit calmat. S'ha de respectar, això sí, la preferència d'ús de les voravies sempre per als vianants.

849. El taxi també ha de cobrar més protagonisme en les polítiques integrals de mobilitat, introduint-lo dins noves funcionalitats dels modes de transport sostenible mitjançant l'ús de les noves tecnologies, tot garantint sempre que l'especulació de determinades empreses no s'imposi amb la irrupció de modalitats descontrolades en termes tarifaris, i de turnicitats que suposin un detriment de les condicions laborals dels treballadors que presten aquest servei i, per extensió, un perjudici futur als usuaris del servei que acabarà patint un sector completament desregularitzat.
850. El vehicle elèctric haurà de guanyar més espai permetent que sigui, a través de la mobilitat turística, un camp en el qual pugui adquirir encara més protagonisme per complir els objectius previstos a la Llei de Canvi Climàtic. Pel que fa al vehicle privat, la necessària reconversió s'haurà d'inserir també dins el canvi de model que perseguim, on la reducció del cotxe privat, sigui quina sigui la seva forma de combustible, es mantengui com la màxima imperant. No obstant això, les deduccions fiscals per adquisició i instal·lació de punts de recàrrega a habitatges, hauran d'intensificar-se al mateix temps que els ajuts públics per a instal·lar més punts de recàrrega, tant a la via pública com a parcel·les privades.
851. De la mateixa manera, els modes de mobilitat compartida, especialment els de baixes emissions, mereixen ser inclosos dins les estratègies de substitució del vehicle privat. Per aquest motiu, el "car-sharing", el "bike-sharing" i altres mètodes vehicles compartits amb plataforma lliure s'han de tenir en compte en les modificacions de normatives autonòmiques i municipals, per tal de permetre'n la seva proliferació. S'ha de considerar, això sí, que la seva expansió s'ha de fer d'acord amb uns paràmetres que en permetin l'equilibri de la seva difusió en el territori i que no es faci un ús abusiu de l'espai públic per al seu desenvolupament, alhora que es puguin prioritzar iniciatives que tinguin l'energia neta i socialment responsable dintre dels seus objectius.

852. 3. LA MOBILITAT CICLISTA COM UNA EINA DE VERTEBRACIÓ URBANA I INTERURBANA

853. El creixement de la xarxa ciclista, dintre les seves modalitats de vials compartits amb la resta de vehicles, així com els segregats, són també una estratègia per al foment de la pràctica del ciclisme als nostres municipis. Ha de ser un objectiu en el que focalitzar els esforços inversors, però també divulgatius, atès que normalment el creixement d'aquesta infraestructura sol fer-se a costa de restar espai al cotxe privat pel que fa a la seva ocupació de la via pública. Igualment, la bicicleta també ha de ser una aliada en les polítiques de gestió de la mobilitat turística, per tal de descongestionar els nuclis turístics i les ciutats que suportin una major càrrega de visitants.

854. S'ha de garantir que l'accés en bicicleta, ja sigui pública o privada, es pugui realitzar a totes les barriades de les ciutats grans, però també als pobles on, paradoxalment, hi ha una dependència més gran, en determinats casos, del vehicle privat per alguns desplaçaments. Igualment, la xarxa interurbana ha de comptar amb vials per a modes de desplaçament no motoritzats o de baixes emissions, per tal de seguir avançant en l'ús de la bicicleta com a mode de desplaçament per la curta, la mitja, però també la llarga distància quan sigui possible i on entra en joc, sens dubte, la bicicleta elèctrica com una aliada més a la qual cal donar suport i ajudes a la seva adquisició.

855. Els estacionaments de bicicletes que garanteixin la seva seguretat front als robatoris i vandalitzacions, i permetin retenir als usuaris d'aquest mitjà, han de proliferar arreu en els punts on es vulgui promocionar l'intercanvi modal: aparcaments dissuasius, estacions, parades de bus més freqüentades, etc.

856. 4. MESURES CONTRA LA CONGESTIÓ A CARRETERES, NUCLIS URBANS I ESPAIS NATURALS O FRÀGILS

857. Cal declarar com exhaurit l'actual model de carreteres. En aquest sentit, no s'executarà cap projecte que no sigui estrictament necessari per millorar la seguretat vial de vehicles, vianants, ciclistes o per alleugerir el nivell de trànsit en els diferents nuclis de població.

858. De la mateixa manera, tots els nous projectes d'aparcament, tant soterrat com en superfície, hauran de tenir per objecte ser una mesura d'utilitat dissuasiva de l'entrada d'automòbils privats en els nuclis urbans. Aquells altres que es desenvolupin dins el nucli, sols podran executar-se si permeten una transformació de l'entorn urbà on s'hi executin, i que s'ofereixen com una alternativa d'aparcament a residents per tal de combatre al trànsit d'agitació i congestió. Alhora, haurien de suposar una important recuperació de l'espai públic a favor de zones verdes, per a vianants o modes de trànsit no motoritzat o de baixes emissions. A més, els aparcaments dissuasius situats als afores dels nuclis urbans, però també els soterranis, hauran de comptar amb un especial esforç per dotar-los de la màxima connectivitat amb altres modes de mobilitat alternativa, de tal manera que, el darrer trajecte de l'itinerari programat, es pugui realitzar amb aquests mitjans i, si és possible, inclosos dins la mateixa tarifa que es puguin establir a l'aparcament. El cas de Palma, mereixerà una especial atenció el disseny d'aquestes infraestructures i s'haurà de centrar el seu desenvolupament en els principals eixos d'entrada a la ciutat: Ponent, Nord i Llevant.

859. L'exemple de la Llei de Sostenibilitat de Formentera (en el cas balear) o les iniciatives del "Madrid Central" o "congestion charge" de Londres (com a exemples de grans metròpolis europees) han permès entendre a nivell d'opinió pública i també en l'escenari d'un imprescindible consens polític, que la reducció dels vehicles privats que circulen diàriament pels nostres carrers i carreteres és una qüestió de primera necessitat, gairebé de supervivència, ja que no podem oblidar mai els mortals índex de contaminació ambiental i de sinistralitat per accidents. Per aquest motiu, s'han d'implantar mesures de lluita contra la congestió que evitin l'entrada de grans fluxos de vehicles privats motoritzats a les zones que s'escullin a protegir, entenent per aquestes els nuclis o zones urbanes dels municipis més poblats, però també zones que mereixen una especial protecció medi ambiental.

860. Amb aquest propòsit, les iniciatives impulsades a altres indrets suposen un catàleg de bones pràctiques, que hem de poder aplicar

per tal d'assumir l'objectiu de la descongestió: aplicació de taxes de congestió per circulació i/o aparcament a determinats indrets; impuls de l'etiquetatge de vehicles d'acord amb la seva categoria medi ambiental i establiment de restriccions en funció d'aquesta premissa; autoritzacions d'entrada com a requisit per l'accés a determinats indrets mitjançant censos de vehicles com puguin ser els de residents, de servei públic, d'emergències, etc.

861. Igualment, s'hauran d'incrementar els controls a les flotes de vehicles de lloguer per tal que es compleixin, no només els objectius marcats a la Llei de Canvi Climàtic i Trànsició Energètica, sinó que també es pugui supervisar el seu nombre per tal de limitar-ne la seva proliferació descontrolada que suposa, en alguns casos, una merma en la qualitat que se presta als usuaris d'aquests serveis.

862. No obstant això, aquestes mesures no tendran sentit si no s'inicia, contemporàniament, una bateria d'estratègies per tal de dotar als nuclis urbans de millores en la mobilitat dels vianants, les bicicletes, els VMP i el transport públic alhora que s'aprofiti aquesta reducció del fluxe de vehicles, per implantar una transformació urbana on es retorni l'espai guanyat al vehicle privat a motor i es pugui substituir, paulatinament, l'asfalt per altres infraestructures que consolidin l'objectiu fixat en aquest document.

863. 5. UNA NOVA FORMA DE GESTIÓ I FINANÇAMENT DE LA MOBILITAT SOSTENIBLE

864. Tal i com s'ha exposat, un dels principals reptes és poder donar una solució eficient a les necessitats de desplaçament de la població que viu no sols a les principals ciutats de les Illes, sinó també articular una gestió de totes les àrees metropolitanes i, per extensió, de la conurbació que s'ha generat a cadascuna de les Illes. Per això, se considera imprescindible, sobretot en el cas de Mallorca, la generació d'una autoritat metropolitana del transport que uneixi els esforços inversors dels ajuntaments que conformen l'àrea metropolitana de la capital, però també de la resta de l'illa, juntament amb el Consell Insular. Tenim diversos exemples com puguin ser els modes de gestió de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, però també en trobem

referents a Euskadi i igualment a l'entorn europeu, com ara França, que han entès des de fa anys en la necessitat de generar aquestes autoritats del transport metropolità que s'encarreguin igualment de la planificació, la inversió conjunta i el control per tal de satisfer les necessitats de mobilitat de la seva població.

865. Aquestes autoritats metropolitanes seran, a més, les responsables de la gestió i planificació de la mobilitat i podran tenir una total capacitat de reacció per tal de donar resposta a puntes de demanda, sobretot en els mesos de la temporada alta turística on s'accentua en major grau el problema de la estacionalització de la demanda del transport públic i l'ús intensiu de la xarxa viària, i també la gestió d'emergències i qualsevol altres contingències relacionades amb la demanda de mobilitat.

866. Per lluitar contra el creixement del model de població dispersa, serà necessari que tots els planejaments urbanístics a tots els nivells normatius, a més d'incloure els traçats de les infraestructures ciclistes, per a vianants i transport col·lectiu d'alta capacitat com a normatives, s'adaptin a la nova premissa de no generar més nuclis residencials, laborals, educatius, hospitalaris, comercials,... sense una correcta i pensada dotació de connectivitat en mobilitat sostenible: transport públic col·lectiu, bicicleta i a peu. Alhora, aquests centres generadors de mobilitat laboral hauran de començar a implicar-se, de manera obligatòria, en la corresponsabilitat de la gestió que ha de deixar de recaure, de manera exclusiva com fins ara, en les administracions.

867. Per aquest motiu, els plans de mobilitat laboral s'hauran de teixir amb la col·laboració de tots els agents implicats (empresaris, sindicats i administració) i s'hauran de compartir els recursos per tal d'aconseguir l'optimització d'aquests i l'assoliment dels objectius marcats a la planificació. Serà imprescindible, també, informar, però també recompensar als treballadors que optin per modes de mobilitat sostenible, com ja s'està fent a altres països del nostre entorn més immediat, ja sigui mitjançant beneficis en les seves retribucions i/o jornada laboral, o ja sigui mitjançant altres iniciatives com la de substituir l'automòbil privat per abonaments de llarga durada de transport públic a preus reduïts o gratuïts.

868. L'aprovació d'una nova Llei de Mobilitat Sostenible serà indispensable per l'assoliment de la majoria dels objectius descrits en aquest document. Aquesta llei, que haurà de modificar i transformar necessàriament la redactada l'any 2014, s'haurà de basar en les noves disposicions legals aprovades recentment pel Parlament de les Illes Balears, com pugui ser la llei de Canvi Climàtic, i haurà de dotar a les nostres Illes d'una vertadera i revolucionària eina de transformació de la mobilitat. Haurà d'incloure l'estructura administrativa d'aquestes autoritats del transport metropolità, però també un recurs imprescindible: les fonts de finançament. D'aquesta manera, s'haurà de deixar de dependre exclusivament de les possibilitats de finançament per part de l'Estat.

869. Amb aquest finançament propi, complementat amb l'Impost del Turisme Sostenible (ITS) i les inversions previstes en el Règim Especial de les Illes Balears (REB), s'hauran de destinar també recursos suficients als municipis i consells que havien de sufragar, fins ara i gairebé en solitari llevat de possibilitat d'accedir a fons europeus, totes les iniciatives d'inversió en transport públic i altres que s'impulsin en paral·lel com puguin ser el creixement de les xarxes ciclistes, les estratègies de calmat del trànsit i de lluita contra la congestió i l'ampliació de les mesures a favor de l'accessibilitat i altres millores per les condicions dels vianants.

870. La llei haurà de preveure que, obligatòriament, tots els nuclis urbans i conurbacions insulars i/o àrees metropolitanes, comptin amb els corresponents Plans de Mobilitat Urbana Sostenible que permetin executar, a posteriori, mesures pensades per a l'assoliment dels objectius fixats de manera participada, però també coordinada amb les administracions i departaments, amb una especial referència a la planificació de l'urbanisme que haurà d'incloure les obligatòries reserves d'espai per a la mobilitat alternativa en la seva normativa d'obligat compliment.

871. Caldrà millorar igualment les condicions de mobilitat entre illes, i també amb la Península, ja que un cop assolit el descompte del 75% és evident que encara resten moltes ineficiències per superar per tal

d'aconseguir el vertader objectiu d'equitat dels residents a les Illes Balears amb la resta de persones de l'estat Espanyol pel que fa als desplaçaments de llarga distància entre comunitats autònomes. Igualment, s'hauran de millorar i fomentar les connexions amb vaixell entre illes que en alguns ports han romàs considerades com a residuals i amb un tractament francament millorable vers als usuaris d'aquests serveis.

872. La gestió eficient del repartiment de mercaderies, eix fonamental per assolir una vertadera prosperitat de tots els sectors econòmics, haurà de fer que s'adoptin també alternatives que, mitjançant l'ús de les noves tecnologies i les inversions d'infraestructura corresponents als centres urbans, permetin assolir una més eficient i no contaminant gestió d'aquesta pràctica emprant com a recursos sobretot l'ús dels mitjans de transport de baixes emissions.

873. 10 MESURES CONCRETES

874. Executar les inversions ferroviàries previstes en el PDSMIB per tal de connectar els principals nuclis urbans de l'illa de Mallorca, alhora que s'implantarà el tramvia a la badia de Palma i aeroport.

875. Millorar radicalment la qualitat del transport públic a les connexions interurbanes i intraurbanes: reducció dels intervals de pas; completar la integració tarifària i funcional dels diferents modes de transport; facilitar l'accés dels usuaris mitjançant sistemes intel·ligents de pagament; integració de tots els modes de transport, inclòs el taxi; millora de la capacitat i qualitat del transport escolar.

876. Impuls d'una nova llei de Mobilitat Sostenible que garanteixi un correcte finançament de les inversions necessàries per implantar les iniciatives en mobilitat sostenible que aconseguixin assolir l'objectiu de democratització de la mobilitat alhora que se combat contra el canvi climàtic i la sinistralitat.

877. Creació de les autoritats metropolitanes de transport que permetin unificar i agilitzar els esforços inversors, planificadors i administratius de la mobilitat sostenible.

878. Implantar mesures concretes per facilitar i democratitzar l'accés a la mobilitat de les persones als centres generadors de mobilitat laboral i

escolar. Millorar els modes de distribució de mercaderies mitjançant noves tecnologies i vehicles de baixes emissions.

879. Impulsar mesures contra la congestió del trànsit com la construcció d'aparcaments dissuasius a les entrades dels nuclis urbans connectats amb transport públic, límits d'entrada de vehicles a zones mediambientalment sensibles o nuclis i/o zones urbanes excessivament congestionades.
880. Propiciar la mobilitat alternativa al cotxe privat amb iniciatives com el vehicle compartit o vehicles de mobilitat personal al mateix temps que s'incrementi l'impuls públic a favor del vehicle elèctric per assolir els objectius de descarbonització marcats a la llei de Canvi Climàtic.
881. Créixer la xarxa per als vianants i impuls de mesures de pacificació del trànsit a carreteres i, sobretot, a nuclis urbans, amb establiment de ciutats i zones 30 i altres alternatives com superilles o zones de prioritat invertida on l'accessibilitat sigui la premissa bàsica.
882. Impuls a la infraestructura ciclista i a la bicicleta pública i privada als nuclis urbans però també a les connexions interurbanes per reduir la congestió alhora que s'aconsegueixi més espai per als modes de transport no contaminant.
883. Als pobles i ciutats, reducció dràstica de l'espai dedicat al vehicle privat per dedicar-ho als modes de desplaçament no contaminants. A les vies interurbanes, acabar amb el model de creixement il·limitat de la capacitat de càrrega dels vials i redimensió dels espais actuals per ubicar-hi reserves preferents per als serveis públics i vehicles d'alta ocupació.

884. 2.5 Habitatge

885. Habitatge per a una nova societat

886. D'habitatge social a habitatge **adaptat al cicle vital**

887. EL DRET A L'HABITATGE

888. El desenvolupament de l'Estat del Benestar que ha impulsat el període més prolongat de prosperitat de la nostra història ha estat vinculat directament al naixement, consolidació i millora de pilars essencials i irrenunciables per a la nostra societat, com l'educació i la sanitat públiques, la implementació d'un sistema de pensions i, més

recentment, l'aplicació de la Llei de Dependència. Aquests quatre pilars són l'arquitectura social d'un estat de Dret que, no obstant això, té pendent el desenvolupament d'un altre puntal fonamental per a garantir la prosperitat col·lectiva, la cohesió i la justícia social: l'articulació i aplicació efectiva d'una política d'habitatge capaç de convertir en realitat l'accés a l'habitatge que blinda com a dret la pròpia Constitució.

889. L'ampli i desordenat ventall de legislació en matèria d'habitatge, la pluralitat dels ens públics intervinents i els continus canvis legislatius amb incidència sobre ella, ens han portat a perdre la perspectiva que configura Espanya com a Estat social de Dret i protegeix el dret a l'habitatge des del Títol I de la Carta Magna. Estem així davant un dret bàsic que igualment forma part de la nostra construcció autonòmica, incorporat a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

890. El dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat hauria d'haver format així part del nostre imaginari col·lectiu. No obstant això, com a societat ja plena en democràcia, hem anat desvirtuant, obviant i allunyant-nos del marc inicial que ens van atorgar la Constitució i l'Estatut, permetent que el lliure mercat i l'especulació urbanística no només interferissin en el desenvolupament de la política d'habitatge, sinó que la condicionessin.

891. Sense entendre i assumir, la prevalença de l'habitatge en la nostra economia, difícilment podem revertir el concepte. No cal oblidar la seva vinculació absoluta a la construcció com a segon sector econòmic més actiu, només per darrere del sector serveis.

892. La bonança econòmica dels anys vuitanta i l'entrada d'Espanya a la Unió Europea van convertir les hipoteques en un bé de consum, ja no de primera necessitat, sinó en element de progrés social. En l'última dècada, l'habitatge s'ha anat transformant en un bé d'inversió financera, amb uns beneficis anuals superiors a qualsevol inversió borsària o fons d'inversió.

893. Les nostres illes s'han vist afectades especialment per aquesta evolució. Com a conseqüència de la seva creixent connectivitat i de

l'atractiu econòmic i turístic afegit, l'adquisició d'habitatge s'ha convertit en un producte d'inversió per a ciutadans de tota Europa, fet que, sens dubte, ha tingut un efecte pervers sobre l'arrendament i el preu d'adquisició d'habitatge.

894. Després de la bombolla immobiliària i la posterior crisi, van ser les plataformes ciutadanes liderades per les persones afectades, els quals ens van recordar conceptes que havíem abandonat com a societat (dret, disfrutar, digna i adequada), tots ells lligats a l'habitatge i recollits en els marcs anteriors.

895. El **dret a disfrutar** d'un **habitatge digne i adequat**.

896. EVOLUCIÓ

897. Les polítiques públiques desenvolupades en l'Estat s'han caracteritzat per la línia continuista. Ni tan sols l'arrossegament polític de la transició va suposar un canvi significatiu en les polítiques actives d'habitatge, malgrat quedar recollit el dret de manera absoluta en la Constitució.

898. Respecte al concepte, el sistema espanyol s'ha caracteritzat per la supremacia de la tinença en propietat per sobre de la vivència en règim de lloguer, l'impuls del consum del territori i el desenvolupament indiscriminat de l'edificació d'obra nova per sobre de la renovació i la rehabilitació de l'existent. Això ha limitat l'habitatge social de protecció pública a les classes socials més vulnerables, establint criteris d'adjudicació principalment condicionats a les rendes.

899. Respecte al model consolidat, una radiografia simple ens permetria contrastar que, malgrat les alternances hagudes,

900. la similitud de mesures adoptades, i les formes d'intervenció que han anat sorgint al llarg dels anys, han generat normatives similars, i actualment superades;

901. les tramitacions i condicionants administratius disposats al llarg dels anys han estat similars, i actualment superats;

902. els parcs d'habitatges projectats, amb barriades completes edificades de característiques molt similars, i actualment superades;
903. I podríem continuar el mateix relat respecte a les tipologies edificatòries, les ràtios, les distribucions interiors dels habitatges, la concentració en illes completes d'edificis destinats íntegrament a habitatge de protecció pública, etc. Tot això actualment superat per les necessitats de la nova societat i per les demandes del cicle vital de cada ciutadà.
904. La greu problemàtica actual és així la conseqüència directa d'una acció política pública que ha centrat els seus esforços en el foment de l'accés a la propietat a través de l'habitatge protegit, amb un factor perjudicial afegit: el marc normatiu no ha vetllat per preservar la seva funció social de l'habitatge protegit al llarg de tota la vida útil de l'immoble, sinó només durant un temps limitat. A més, el sector públic no ha tingut la capacitat de dotar-se d'un banc d'habitatge públic suficient per a atendre generacions futures.
905. Conseqüència immediata de tot això ha estat, i és, la tendència alcista i l'escassetat d'habitatge en lloguer. El desequilibri estructural dels preus, lògicament es va veure agreujat per la bombolla immobiliària de 2007 i la posterior crisi. Amb tot, la situació d'emergència habitacional és palpable, i la crisi i les seves retallades i ajustos pressupostaris han minvat la ja de per si mateixa fràgil estructura de l'habitatge públic (una situació especialment preocupant a l'entorn de Palma i a les illes d'Eivissa i Formentera).
906. I encara que a nivell estatal, l'any 2008 va suposar l'arrencada d'un nou plantejament en matèria de foment d'habitatge públic, posant-se l'accent en la rehabilitació del parc existent, i en l'estímul del lloguer, no van arribar els recursos. La urgència de la situació financera va prioritzar els esforços en altres fronts, allunyats de la realitat i les necessitats del dia a dia de les persones.
907. I sense finançament, difícilment poden desplegar-se polítiques sòlides en aquesta matèria.

908. LA CRISI HABITACIONAL, UN PROBLEMA TAMBÉ DE LES CLASSES MITJANES

909. La recuperació econòmica no ha suposat una millora en l'accés a l'habitatge. Si fa quatre anys, el principal problema relacionat amb l'habitatge era frenar els desnonaments, objectiu que s'ha aconseguit en un percentatge elevat, els titulars de l'últim any han estat eloqüents: Balears va tancar 2018 amb el preu de l'habitatge més car de l'Estat.

910. L'habitatge ha escalat fins situar-se entre les primeres preocupacions de la ciutadania de les illes. L'accés a l'habitatge és ja el segon problema més important per als ciutadans i ciutadanes de les Illes.

911. Les causes del problema són variades:

912. D'índole laboral, com la pròpia inestabilitat i uns salaris baixos i, en molts casos, incompatibles amb les exigències del nivell de preus del nostre mercat.

913. Raons inherents al mercat, com l'augment dels preus de compra i lloguer després de la crisi, les limitacions de les entitats bancàries per a concedir hipoteques, o l'orientació del mercat de lloguer al lloguer turístic.

914. I condicionants de caràcter social, com l'augment del nombre de llars i la disminució del nombre de persones per llar, etc.

915. Les dades certifiquen que la meitat del sou d'una persona treballadora de les Illes Balears es destina al pagament del préstec hipotecari: una mitjana de 907 euros al mes, la qual cosa suposa la quota i el percentatge de cost salarial més elevat de tota Espanya, on la mitjana estatal és del 30%, 578 euros mensuals. El lloguer no es queda enrere: el pagament suposa de mitjana més del 40% dels ingressos de l'inquilí o inquilina. Les Illes Balears són així la tercera comunitat amb el preu més alt de lloguer, i, alhora, l'autonomia en la qual més ha pujat el preu en l'última dècada.

916. L'incompliment del dret constitucional a l'habitatge es manifesta de manera dramàtica: la precarietat salarial i la inestabilitat laboral fan

inassolible l'accés a un habitatge digne i adequat per a una gran majoria de ciutadans, sobretot joves, tant en règim de compra i, sobretot, en règim de lloguer.

917. És, per tant, hora de recuperar l'habitatge com a dret i tornar a l'essència que recull el principi constitucional, per a donar-li el mateix rang de polítiques lligades a drets clau per al desenvolupament de l'Estat de Benestar durant els últims 40 anys: salut, educació, pensions i atenció a la dependència. Tots ells són l'autèntic ADN del socialisme, en la defensa del qual i millora hem invertit esforços, des de les nostres conviccions i valors, fins a defensar sempre la seva universalitat. La garantia d'accés universal a l'habitatge ha de ser contemplada en totes les seves dimensions com a part d'aquest ADN socialista.

918. EDUCACIÓ SANITAT HABITATGE

919. HABITATGE SANITAT

920. EDUCACIÓ

921. LA NOVA SOCIETAT

922. En aquests quaranta anys, la societat espanyola ha canviat considerablement i les seves necessitats res tenen a veure amb les de la transició. No obstant això, a penes hi ha hagut novetats en matèria de política d'habitatge des de llavors.

923. Les famílies han canviat i amb elles la forma i la grandària de les llars espanyoles. La població de les Illes Balears s'ha duplicat en aquests quaranta anys, i ha envellit, mentre disminuïa del 25,50 al 15,14% el percentatge d'habitants menors de 15 anys.

924. La família tradicional, i el seu modus vivendi s'ha transformat, fins al punt que l'habitatge tradicional no respon a les necessitats reals de gran part de la nova societat, ni en les seves tipologies, ni en les necessitats variables de cada cicle vital i model familiar.

925. Algunes dades que expliquen aquest canvi social:

926. El tipus de llar i, per extensió, d'habitatge, més freqüent és el format per dues persones (30,4% del total). Li segueixen els unipersonals, un de cada cinc llars. En els últims anys ha augmentat així el nombre de llars, mentre disminuïa el nombre d'ocupants de cada llar.
927. Les llars monoparentals estan majoritàriament integrats per mare amb fills, el 83% del total, i la resta pare amb fills. En dos de cada tres llars bufó parentals, el progenitor conviu amb un sol fill.
928. Pel que respecta als joves entre 25 i 34 anys, més d'un terç encara no s'havia independitzat en 2017. I la forma més freqüent de convivència per a edats entre 30 i 34 anys és la parella.
929. Tots aquests condicionants han de ser tinguts en compte a l'hora de planificar polítiques d'habitatge, tant en la tipologia i espais de cada llar, com en el seu règim de gaudiment. En aquest punt, Espanya sempre s'ha diferenciat de la resta de països europeus pel baix índex d'habitatges de lloguer. En 2017, el 76,7% de les llars ocupa habitatges en propietat, mentre les llars de lloguer són un 18% del total, i d'aquests, a penes un 2% és d'habitatge públic en parc d'habitatges en règim de lloguer social. Aquest percentatge aconsegueix el 48% a Amsterdam, el 30% a Berlín, el 23% a Londres i el 17% a París.
930. En síntesi, la societat del segle XXI reclama un nou model d'habitatge social, que respongui a la categoria de dret i que s'adapti al cicle vital de les persones, a la pluralitat i varietat de les llars i als nous models familiars.
931. HABITATGE PER UNA NOVA SOCIETAT
932. UNA PROPOSTA POSSIBLE
933. Abordar un nou model de política d'habitatge, innovador i amb mesures possibilistes, requereix un projecte global, gestió, voluntat i recursos que permetin posar habitatges a la disposició de l'emergència social en el menor temps possible.
934. Les bases d'aquest projecte global es reflecteixen en les sigles de la nostra identitat, dins d'un àmbit Propositiu, Sostenible, Innovador i Balear, i una visió Possibilista, Social, Objectiva i Europea.
935. CANVI DE CONCEPTE

936. El concepte d'habitatge social al llarg d'aquests anys, i fonamentalment en els del boom immobiliari, gairebé sempre ha anat associat a una imatge que vinculava l'habitatge públic a famílies desestructurades, a col·lectius en exclusió social, de rendes mínimes o gairebé nul·les, concentrades en barriades inicialment obreres, que en molts casos han esdevingut en guetos de gran tensió social.
937. No obstant això, a mesura que s'han incrementat els problemes d'accés a l'habitatge, a causa de la crisi econòmica i de la tendència alcista del mercat, la situació s'ha estès a diferents col·lectius socials de perfils i edats molt diferents. La situació actual fa que cada vegada més segments de la població quedin exclosos de l'habitatge, quan tracten d'accedir a ella per necessitats d'emancipació o laborals, com a conseqüència de nous estats civils (separacions, viduïtats), com a resposta a situacions de dependència, envelliment o fins i tot violència masclista, o per les necessitats específiques d'una societat cada vegada més diversa en els seus models de família.
938. D'aquesta manera, la dificultat per a accedir a un habitatge digne i adequat també ha aconseguit les classes mitjanes, que no poden fer-ho, bé per preu, bé per la inexistència de tipologies que s'adaptin a les necessitats del seu cycle vital.
939. El nou model ha d'evolucionar així d'habitatge social a habitatge adaptat al cycle vital, adequant-se d'una manera digna a cada etapa de la vida, potenciant els equipaments habitacionals per a persones joves (<30) i persones majors (>65). Hem d'afrontar, actualitzant normatives, que el cycle vital entre els 30 i els 65 anys, requereix l'adequació de les tipologies edificatòries d'habitatge a la diversitat social existent.
940. Proposem per això un canvi de concepte: d'habitatge social a habitatge per a una nova societat. Un canvi de concepte que passa per dotar de contingut el dret constitucional a un habitatge digne i adequat, equiparant-lo des dels poders públics a la protecció universal que tenen la sanitat i l'educació.
941. El dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat.
- 1- Dret, com un dels pilars de l'Estat del Benestar, juntament amb la salut, l'educació i els serveis d'atenció a les persones.

- 2- Gaudi, lligat a la vivència i no a la tinença. Gaudir no és posseir. És simplement viure.
- 3- Digna, en la seva accepció d'habitable, i
- 4- Adequada, i, per tant, concorde a les necessitats del cycle vital.

942. Aquest és el paradigma a resoldre. I només mitjançant el lideratge actiu de polítiques públiques podrem garantir i facilitar l'accés a l'habitatge.

943. CANVI en el **MODEL**

944. Liderarem un canvi en el model, amb deu compromisos marc, que pivoten sobre quatre pilars bàsics:

945. El camí iniciat per la Llei 5/2018, de 19 de juny, de l'Habitatge de les Illes Balears i el Reial decret llei 7/2019, d'1 de març.

946. Desenvolupament L5/2018 i Pla d'Habitatge 2017-2020 i desplegament del RDL 7/2019.

947. El compromís de la iniciativa pública.

- 948. Finançament i visibilitat
- 949. Nou model adaptat al cycle vital i gestió de les persones
- 950. Observatori Habitatge
- 951. Coordinació Institucional
- 952. Preservació Territori i Creixement 0

953. La necessària complicitat de la iniciativa privada.

- 954. Cooperació públic-privada
- 955. Agilitació i simplificació administrativa
- 956. Modificacions Urbanístiques i Incentius Fiscals

957. La valentia en l'aplicació de mesures extraordinàries.

958. Aprovació i desenvolupament del PEVIB Pla Estratègic d'Habitatge

959. El camí traçat per la Llei 5/2018, de 19 de juny, de l'Habitatge de les Illes Balears i el Reial decret llei 7/2019, d'1 de març.

960. A Balears, no partim de zero. La Llei 5/2018, de 19 de juny, de l'Habitatge de les Illes Balears, ha suposat un important viratge normatiu en matèria d'habitatge. Deixa patent en la seva exposició de motius la delicada situació que travessa una part important de la societat balear, i ofereix eines per a possibilitar l'ampliació del parc públic d'habitatges.

961. Un enfocament similar assumeix el Govern d'Espanya amb l'aprovació del Reial decret llei 7/2019, de mesures urgents en matèria d'habitatge i lloguer. En ell es destaca que la gravetat de la situació de vulnerabilitat econòmica i social d'un gran nombre de famílies i llars per a afrontar els pagaments de l'habitatge justifica l'adopció de mesures urgents.

962. En aquest punt, proposem les mesures que segueixen.

963. Desenvolupament L5/2018 i Pla d'Habitatge 2017-2020 i desplegament del RDL 7/2019.

964. Desenvolupar reglamentàriament amb caràcter d'urgència la vigent Llei d'Habitatge de les Illes Balears, que permet declarar l'emergència en matèria d'habitatge en els municipis que així ho precisin, especialment en alguna zona de Palma i Eivissa i Formentera. I, de la mateixa manera, desenvolupar per part de la comunitat les eines que ofereix el Reial decret de mesures urgents en matèria d'habitatge i lloguer, en qüestions clau com el control de preus de mercat.

965. Impulsar les propostes més innovadores de la Llei 5/2018, de 19 de juny, de l'Habitatge de les Illes Balears, així com el Pla d'Habitatge 2017-2020 i el desenvolupament dels convenis subscrits, i en particular:

966. Inspeccionar, gestionar i posar en ús, cadascuna dels habitatges registrats pels grans acumuladors d'habitatge, per a destinar-les a lloguer social.

967. Seguiment i Gestió del Pla d'Habitatge 2017-2020.

968. Desenvolupament i execució del Conveni signat entre les administracions autonòmica, insular i municipal en Can Domenge.

969. Desenvolupament, impuls i execució del PERI de Son Busquets.

970. Impulsar i potenciar la creació de Cooperatives d'Habitatges del programa Cohabita, bé en ús, bé en propietat.

971. El compromís de la iniciativa pública

972. Proposem apostar de manera clara, per les micro intervencions, actuacions de microcirurgia a gran escala, repartides per tota la ciutat, desenvolupant una política activa d'habitatge des de diferents àmbits i amb diferents actors, de manera que puguin desenvolupar-se moltes petites accions en matèria d'habitatge, disperses en diferents barris de la ciutat i, fins i tot, disperses dins d'un mateix immoble. Evitarem, així, la concentració en

blocs monogràfics perquè no només és necessària un habitatge digne, sinó també un entorn digne i segur.

973. Hem de ser innovadors i valents en apostar per l'equipament habitacional com a espai de convivència i de residència i actualitzar i redefinir el concepte d'habitatge, obrint el ventall a topologies existents i ja contrastades al nostre país i en els del nostre entorn: noves maneres de viure, nous espais per a fer-ho.

974. Ens comprometem també amb la preservació del territori i el creixement zero. Creiem que el problema de l'habitatge no es resoldrà amb nous desenvolupaments. És moment de fer una aposta clara per la renovació del parc existent. L'antiguitat del parc actual necessita una aposta decidida per la rehabilitació. Amb els creixements previstos en els diferents instruments de planejament urbanístic, la prioritat no és la creació de nou sòl per a construcció d'habitatge, que suposi més consum de territori, sinó aprofitar els desenvolupaments previstos i apostar per la rehabilitació i el reaprofitament del ja construït amb mesures innovadores.

975. Aquestes són les mesures proposades des de la iniciativa pública:

976. Finançament i visibilitat

977. Visibilitzar el compromís adquirit apostant per emmarcar les polítiques d'habitatge i la seva gestió, en un primer pla dins de l'estructura de Govern, amb la creació de la conselleria d'habitatge, assegurant les dotacions de recursos suficients per a encarar amb garanties la problemàtica actual, amb el compromís de duplicar el pressupost destinat a habitatge.

978. Conscienciar i sensibilitzar a la societat, de la impossibilitat de privatitzar o desclassificar l'habitatge protegit, com ja recull l'acabada d'aprovar Llei de l'Habitatge de les Illes Balears.

979. Assegurar i comprometre el finançament en aquesta matèria, de manera que mentre persisteixi l'actual crisi habitacional, es proposaran les modificacions normatives necessàries que permetin temporalment, que totes les plusvàlues generades pels processos de transformació urbanística es destinin a la política activa d'habitatge públic. (15%).

980. Nou model adaptat al cicle vital i gestió de les persones

981. Implantar el nou model d'habitatge social a habitatge adaptat al cicle vital, impulsant per a això un Pla d'Equipaments Habitacionals i tramitant-ho com un projecte d'interès autonòmic.
982. Prioritzar els habitatges per a persones joves (<30) i persones majors (>65) a desenvolupar en sòls qualificats d'Equipaments, tant de titularitat pública com privada.
983. Actualitzar les tipologies i models d'habitatge a la diversitat social existent, modificant el marc legislatiu, en particular els decrets d'habitabilitat insulars.
984. Modificar els criteris d'adjudicació d'habitatge públic, no limitant el seu accés únicament pel nivell de renda. Establir ràtios i percentatges en funció de la demanda existent, per segments socials i cicles vitals.
985. Diversificar en les adjudicacions d'habitatges d'una mateixa promoció, per a incloure diferents nivells de renda, que abastin des de les classes mitjanes a les més vulnerables, passant per les rendes més baixes.
986. Fomentar la implicació dels usuaris d'habitatge públic en la gestió, conservació i el manteniment del parc públic i en la millora de l'eficiència energètica i la qualitat de l'edificació.
987. Adequar la renda a la capacitat econòmica dels arrendataris fixant els màxims en funció dels ingressos de la unitat familiar, darrere de reduir la morositat.
988. Exigir als Ajuntaments que els empadronaments hauran de vincular-se a la presentació de la corresponent Cèdula d'Habitabilitat de l'habitatge, de manera que s'asseguri la dignitat de la mateixa i s'evitin els fraus i els amuntegaments.

989. Observatori Habitatge

990. Crear l'Observatori de l'Habitatge de les Illes Balears. Ens permetrà disposar de dades reals contrastades, per a analitzar amb objectivitat i criteri la volatilitat del mercat, fer un diagnòstic de situació i formular solucions possibles, aprofitant a més les eines per a incidir sobre els preus que planteja el decret de mesures urgents d'habitatge del Govern del PSOE a Espanya.
991. Publicar trimestralment, els preus del mercat lliure i oficial, de venda i lloguer, en funció de les diferents tipologies d'habitatge i zonificacions. Així mateix, actuar amb les estadístiques de les fiances dipositades en el IBAVI.
992. Crear la base de dades d'habitatges desocupats per a poder proposar polítiques actives d'habitatge que incentivin la seva sortida al mercat de lloguer.
993. Definir i implementar nous conceptes d'habitatge ja operatius en altres països. Optimitzar els costos i terminis de construcció dels habitatges públics

fomentant la industrialització del procés, mantenint els criteris de sostenibilitat, qualitat, accessibilitat i eficiència energètica.

994. Zonificar per sectors àrees limitades a primera residència.

995. Coordinació Institucional

996. Coordinació institucional i distribució inequívoca de competències, tasques i funcions entre les administracions autonòmica, insular i local en la gestió de les diferents necessitats del procés: des de la promoció, construcció, adquisició dels béns immobles, a la gestió i seguiment de les persones que els habiten.

997. Creació de la finestreta única d'habitatge, per a poder atendre, orientar i derivar qualsevol consulta de la ciutadania.

998. Preservació Territori i Creixement 0

999. Compromís amb la preservació del territori i el creixement 0. És moment de fer una aposta clara per la renovació del parc existent. L'antiguitat del parc actual necessita d'una actuació valenta i una aposta decidida per la rehabilitació.

1000. La necessària complicitat de la iniciativa privada.

1001. És fonamental assumir la situació d'emergència habitacional i comptar amb la implicació i col·laboració de la iniciativa privada per a afrontar-la. No només el parc públic d'habitatge pot donar solucions a una societat que necessita de la implicació de tots.

1002. Ha d'existir una estreta col·laboració entre la iniciativa pública i la privada, ja que l'habitatge és un problema de tots i necessita de la implicació de tots. La iniciativa privada és el principal promotor immobiliari i la seva col·laboració és capital per a poder disposar d'habitatge suficient per a cobrir les necessitats socials. Ha de ser el sector públic qui estableixi unes noves regles de joc, que no siguin només les de mercat i que incentivin a la iniciativa privada.

1003. Per a això, és imprescindible agilitar les tramitacions administratives, l'estricta compliment dels terminis en la concessió de llicències urbanístiques, la coordinació entre administracions i l'agilitat en els desenvolupaments legislatius. Actualment, la lenta resposta de l'administració impossibilita, en

gran manera, la resposta immediata que requereixen les demandes socials. És necessari passar de la rigidesa a la flexibilitat, de l'immobilisme a l'agilitat administrativa, del silenci negatiu al positiu, incentivant la inversió de la iniciativa privada,, sempre que existeixi un percentatge igual o superior al 60% d'habitatge social en la promoció d'iniciativa privada.

1004. Proposem introduir algunes modificacions urbanístiques que permetin els canvis d'ús d'oficines a habitatges, fomentar la rehabilitació exonerant els índexs d'ús residencial i incentivar amb mesures fiscals la participació dels particulars.

1005. Aquestes són les mesures que afecten la col·laboració amb la iniciativa privada (propostes 22 a 35).

1006. Cooperació públic-privada

1007. Establir una estreta col·laboració entre la iniciativa pública i la privada. Creació d'equips multidisciplinars coordinats pels Col·legis Professionals i liderats per tècnics de l'administració pública per a disposar de recursos humans suficients que ofereixin respostes en el menor termini possible. L'objectiu és impulsar mesures que fomentin la promoció privada des d'una perspectiva pública.

1008. Possibilitar els canvis d'ús d'oficines a habitatges en edificis residencials i/o mixtos situats en sòl urbà, assegurant que la plusvàlua generada al particular, reverteixi temporalment, en forma de política d'habitatge públic, destinant el nou habitatge durant un període mínim de temps a habitatge de lloguer a preu taxat.

1009. Fomentar les promocions d'edificis plurifamiliars d'habitatges, tant en rehabilitació com en obra nova, permetent l'augment de l'índex d'ús residencial (IUR) limitat en els planejaments. Densitat lliure per a habitatge en règim de lloguer amb limitacions de preu taxat. En els nous desenvolupaments, l'administració triarà, dins de la promoció, els immobles resultants de la cessió del 15% de l'aprofitament, per a evitar les concentracions per blocs, plantes o façanes i facilitar la diversitat.

1010. Fomentar la participació dels particulars que estiguin en disposició de posar habitatges en lloguer mitjançant incentius fiscals i la mediació de l'administració.

1011. Licitat mitjançant concurs públic la compra d'habitatges de particulars en edificis plurifamiliars, per a la seva adaptació i/o rehabilitació i la seva posada a la disposició de la demanda de lloguer social.

1012. Estimular la participació dels usuaris i/o de la iniciativa privada en la gestió dels nous models d'habitatge desenvolupades en equipaments habitacionals.

1013. Agilitació i simplificació administrativa

1014. Agilitar les tramitacions administratives i l'estricta compliment dels terminis en la concessió de llicències urbanístiques, que en les promocions d'habitatges plurifamiliars tindran el caràcter de preferents. L'incompliment dels terminis administratius derivarà en la concessió de la llicència per silenci positiu, sempre que existeixi, en la promoció d'iniciativa privada, tant per a obra nova com per a la rehabilitació del parc existent o del foment del lloguer, un percentatge igual o superior al 60% d'habitatge social, duplicant així el mínim establert per llei.

1015. Establir que qualsevol reforma o rehabilitació d'habitatge en una edificació existent en sòl urbà, excepte en edificis catalogats, o aquelles que impliquin canvis d'ús, i sempre que es millorin les condicions d'habitabilitat, accessibilitat i d'eficiència energètica preexistents, quedi sotmesa a comunicació prèvia i no a llicència urbanística, encara que les obres necessitessin de projecte conforme a la Llei estatal 38/1999 d'ordenació de l'edificació, havent d'adjuntar-se el projecte a la comunicació prèvia. Per a això, es proposaran les modificacions legislatives necessàries per a la seva consecució.

1016. Optimitzar la tramitació de les ajudes al lloguer, amb especial atenció als joves.

1017. Modificacions Urbanístiques i Incentius Fiscals

1018. Rebaixar els requisits del règim de fora d'ordenació per als edificis existents en sòl urbà, aplicant les modificacions legislatives necessàries perquè totes les edificacions i construccions aixecades en sòl urbà abans de l'entrada en vigor de la Llei del sòl de 1975 quedin automàticament incorporades a la legalitat urbanística i que el seu règim sigui el dels edificis inadequats, règim que sí que permet les reformes, consolidacions, rehabilitacions i modernitzacions de tot tipus, i que facilitaran la renovació d'una part important del parc existent a l'exemple de les ciutats.

1019. Impulsar la modificació legislativa pertinent perquè, aquelles promocions d'habitatges plurifamiliars que destinin un mínim del 60% a habitatge social, siguin declarades d'especial interès o utilitat municipal, perquè es bonifiqui l'Impost de Construcció, Instal·lacions i Obres en un percentatge no inferior al 75%.

1020. Proposar tres línies de deduccions: una al lloguer, una altra a la compra d'habitatge i, finalment, una altra per a l'eliminació de barreres arquitectòniques per a l'adequació dels habitatges.
1021. Deducció per lloguer d'habitatges de llarga durada –regulats per la llei d'arrendaments urbans-, sense requisits i per tot el món. Es bonificarà 400 euros a les persones que individualment declarin unes retribucions màximes de 30.000 euros o conjuntament unes retribucions màximes de 48.000 euros.
1022. Deducció compra habitatge: Una deducció del 15%, sobre les quanties satisfetes, per la compra de l'habitatge habitual d'import inferior a 200.000 euros i amb una base màxima de deducció de 9.040 €.
1023. Eliminació de barreres arquitectòniques. Una deducció del 20% sobre les quanties satisfetes, amb base màxima de 12.000 euros per a les obres d'adequació de l'habitatge habitual per a eliminar les barreres arquitectòniques.
1024. Augmentar el parc d'habitatge públic explorant les possibilitats que ofereix la hipoteca invertida.

1025. La valentia en la aplicació de mesures extraordinàries.

1026. La greu crisi financera i bancària del 2007, va centrar els esforços del país, i de la necessitat de respostes, van sorgir dispenses legislatives per a enfortir el sector bancari.
1027. En el 2012, ja en l'àmbit de la nostra comunitat autònoma, el sector hotelier, amb menys emergència social, va disposar d'una dispensa legislativa temporal que permetia excepcionalment, exonerar del compliment de determinats paràmetres de planejament territorial, urbanístics i turístics, sempre que tinguessin per objecte potenciar la desestacionalització, la cerca o la consolidació de nous segments del mercat o millorar la qualitat, l'oferta, la seguretat, l'accessibilitat o la sostenibilitat mediambiental dels seus establiments.
1028. De la mateixa manera, acaba d'aprovar-se a les nostres illes el Decret Llei 5/2018, de 21 de desembre, sobre projectes industrials estratègics de les Illes Balears, que simplifica tramitacions amb la finalitat d'aconseguir una expansió significativa i sostenible del teixit industrial de les Illes Balears, o la consolidació d'aquest.

1029. De nou, de la necessitat, van sorgir i sorgeixen propostes innovadores per a enfortir sectors bàsics, com el turisme i el teixit industrial.

1030. Ara, la necessitat es troba focalitzada en el sector de l'habitatge, i els poders públics hauran de legislar amb valentia i implementant mesures innovadores.

1031. Per tant, adoptarem mesures extraordinàries, de caràcter temporal, mitjançant l'aprovació de les dispenses legislatives necessàries, que recopilin totes les accions que puguin implementar-se de forma immediata, que promoguin solucions factibles, de perspectiva social, sota el paraigua de l'interès general, i tècnica i jurídicament possibles.

1032. Mesura plantejada (proposta 35):

1033. Aprovació i desenvolupament del Pla Estratègic d'Habitatge

1034. Assumir l'emergència habitacional, i aprovar en sis mesos, amb les dispenses legislatives necessàries, un paquet de mesures extraordinàries i de caràcter temporal, que reculli totes les accions que puguin implementar-se de forma immediata, amb solucions factibles, de perspectiva social, sota el paraigua de l'interès general, i tècnica i jurídicament possibles, que facilitin les eines imprescindibles per a gestionar el pla estratègic d'habitatge de les Illes Balears.

1035. DECÀLEG DE PROPOSTES DE LA PONÈNCIA D'HABITATGE

1036. Dret al gaudi d'un habitatge digne, adequada, accessible i assequible.

1037. Creació d'un parc públic i privat d'habitatges suficient.

1038. Simplificació i racionalització de l'actuació administrativa.

1039. Subministraments bàsics garantits de la població que no pugui satisfer el seu pagament.

1040. Promoure la diversitat i la cohesió social.

1041. Impulsar la conservació, la rehabilitació, la reforma, la renovació, l'accessibilitat i la sostenibilitat.

1042. Promoure la participació i la col·laboració efectiva de la ciutadania.

1043. Garantir els mitjans personals, tècnics i financers necessaris.

1044. Contribuir perquè l'esforç econòmic de les famílies per a accedir a l'habitatge estigui equilibrat tenint en compte, entre altres, els ingressos i la composició de la unitat familiar.

1045. Limitar l'impacte del turisme en el dret a l'habitatge.

1046. EIX 3: PROXIMITAT, UNA FORMA DE GOVERNAR

1047. 3.1 PARTICIPACIÓ DEMOCRÀTICA I GOVERN OBERT

1048. A ningú se li escapa que vivim temps de desconfiança de la ciutadania envers les persones al capdavant de les institucions que governen. El comportament personal i professional de les persones que es dediquen al govern de les institucions públiques està essent sotmès a un rigorós i, cada cop més exigent, escrutini.

1049. Massa sovint s'ha emprat l'opacitat com a escut per no mostrar el que es feia i el maquillatge per mostrar una realitat que res tenia a veure amb la veritat. Per això, és més important que mai mostrar allò que es fa i com es fa. Més important que mai la coherència i coincidència entre allò que fem i el que diem que fem. Dit d'una altra manera, cal ser transparents per mostrar la veritat.

1050. La participació de qualitat, la col·laboració amb la ciutadania, la transparència, la gestió ètica, la responsabilitat social i el bon govern han de ser les nostres eines per aconseguir que les persones que no se senten identificades amb els tradicionals models de representació, de funcionament, de participació i de comunicació, puguin sentir que formen part de tot allò que fem des de les institucions.

1051. La ciutadania està interessada en conèixer els serveis públics que rep i que es financen amb els seus impostos. No podem desoir la ciutadania que, com a part fonamental del nostre sistema democràtic, ens està demanant implicar-se en totes les accions que acabaran tenint repercussió en la seva vida.

1052. Les Tecnologies de la Informació i les Comunicacions (TIC) han provocat una transformació radical de la nostra societat conformant un escenari on els ciutadans han adquirit, i cada vegada més, nous hàbits i expectatives. S'ha generalitzat l'ús de les tecnologies i la utilització dels serveis digitals en el seu oci, en les relacions socials, en les relacions amb empreses, amb entitats i també amb les Administracions Públiques.

1053. En aquest context, no podem ser aliens a aquests fenòmens i hem de ser capaços d'adaptar-nos de forma àgil a aquestes noves demandes d'un món més informat i interrelacionat. En un entorn canviant, i sense perjudici de les garanties de seguretat, s'ha de proporcionar informació i serveis digitals, perquè, en qualsevol moment, en qualsevol lloc i per diferents canals, es puguin generar noves formes de relació amb els ciutadans i innovar en la prestació de serveis, aprofitant les oportunitats que proporcionen aquestes noves tecnologies.

1054. Hem de continuar amb la transformació digital iniciada, en la qual les TIC juguen un rol molt important i catalitzador del canvi, encara que no són l'únic element a tenir en compte.

1055. La ciutadania té dret a rebre uns serveis públics de qualitat. Per això, s'han d'abordar també, a més dels tecnològics, els aspectes jurídics, els organitzatius i els procedimentals, per convertir la nova Administració *electrònica* en una administració eficaç i de qualitat.

1056. GOVERN OBERT.

1057. Davant aquest canvi d'era en què la societat fa ús de les seves competències crítiques i ha interioritzat que, a més del dret a saber, té l'obligació d'actuar i prendre part, des de les administracions tenim l'obligació de donar resposta i contribuir en aquest canvi cultural o de model de societat que se'ns reclama.

1058. La passa essencial és obrir els governs. Si entenem el govern obert com el trànsit necessari cap a la ciutadanització del nostre sistema, tenim dos camins. Així, front el camí d'assolir el govern obert com a finalitat, tenim l'opció estratègica de resposta a més a llarg termini, la que concep el govern obert com a mitjà per ampliar els espais de col·laboració, de participació, de qualitat democràtica, de transparència i de cogestió.

1059. Govern Obert com a mitjà implica sempre una millora contínua, obre nous espais i proporciona la necessària agilitat per aplicar els canvis que la societat anirà reclamant durant el trajecte.

1060. Quan parlem de govern obert com a eina per assolir una democràcia participativa, els elements que permeten una participació ciutadana de qualitat i encaminada a la coresponsabilitat social i a la democràcia de la ciutadania que cal treballar, són:

1061. Participació: potenciar els òrgans i els sistemes que possibiliten que la ciutadania pugui prendre part en les decisions que li afecten.

1062. Col·laboració: dotar la ciutadania dels canals i les competències per fer possible un diàleg i espais de feina conjunts entre els poders legislatiu i executiu i la ciutadania, a la que ambdós es deuen i que els dóna la raó de ser.

1063. Transparència i rendició de comptes: per passar d'informar a comunicar i per explicar els compromisos assumits; allò que fem, allò que hem fet i allò què no hem pogut assolir.

1064. Ètica, Responsabilitat Social i Bon Govern: comportament ètic; tenir sempre presents els efectes socials de les decisions de govern i mantenir diàleg constant amb la ciutadania i les entitats en què aquesta s'organitza.

1065. Eficiència del sector públic, professionalització de la direcció pública i Administració Electrònica (e-Administració): organització eficient de les entitats públiques, de les unitats administratives que les integren i dels serveis que presten; gestió eficient del personal al servei del sector públic i professionalització del personal directiu; ús de les TIC en les AAPP, combinant els canvis organitzatius i noves aptituds, amb la finalitat de millorar els serveis públics i els processos democràtics i reforçar el suport a les polítiques públiques.

1066. PARTICIPACIÓ DE QUALITAT I COL·LABORACIÓ.

1067. No és suficient amb posar mecanismes de participació a l'abast de tothom. Tenim l'obligació d'empoderar la ciutadania. Per aconseguir-ho, més enllà d'incrementar o perfeccionar els canals de participació existents, cal dotar-la de les eines necessàries. La participació ciutadana no implica la renúncia a governar o a decidir. Significa que la ciutadania ha de poder tenir influència en el procés de presa de decisions.

1068. Si hom vol que la ciutadania pugui participar en igualtat de condicions, no es pot oferir la participació sense més. Caldrà cercar les fórmules d'equitat que permetin a les minories i les persones menys afavorides l'accés a la participació, anivellant les desigualtats de partida.

1069. Els darrers quatre anys, els governs de progrés hem demostrat que es pot fer molt per dialogar en tot moment amb la ciutadania. Hem recuperat el CES, s'han creat la Mesa Social Tripartita i el Consell Assessor de la RSC, s'han creat i millorat els Portals de participació existents de moltes institucions, s'han dut a terme assemblees obertes als pobles de les 4 illes, s'ha creat un mapa de xarxes socials i una política institucional de comunicació i s'han incorporat millores en aplicacions de queixes i suggeriments de la ciutadania en moltes de les institucions que hem governat. Ara és el moment de ser encara més creatius i posar en marxa laboratoris participatius per dialogar i construir amb la ciutadania quins models d'institucions i de ciutadania volem dibuixar.

1070. Hem de crear el Consell de Govern Obert de les Illes Balears, com a espai de diàleg i debat permanent entre totes les institucions de les Illes Balears i la representació de la ciutadania. També hem d'elaborar i aprovar un Pla d'Acció de Govern Obert de les Illes Balears que entre els seus objectius ha d'incloure la promoció d'aquesta activitat a d'altres entitats públiques de les Illes Balears i el suport a aquestes, especialment als Ajuntaments que compten amb menys mitjans.

1071. TRANSPARÈNCIA I RENDICIÓ DE COMPTES.

1072. Les administracions públiques que hem governat han avançat molt en termes de transparència. Això ha de ser el principal impuls per a continuar aquesta funció de vehicle i de comunicació, perquè una societat més i millor informada increments la confiança en els responsables públics i en les institucions públiques.

1073. Els països amb nivells més alts en matèria de transparència i normes de bon govern disposen d'institucions fortes, que afavoreixen el creixement econòmic i el desenvolupament social. En aquests

països, els ciutadans poden jutjar millor i amb més criteri la capacitat dels seus responsables públics i decidir en conseqüència. Això permet també una millor fiscalització de l'activitat pública i contribueix a la regeneració democràtica necessària.

1074. Directament lligat al dret fonamental de participació en els afers públics i al de llibertat d'informació s'hi troba el dret d'accés a la informació pública. Garantir el dret d'accés a la informació pública és sinònim de foment de l'opinió pública lliure, indissolublement unida al pluralisme polític de l'Estat democràtic, la societat en xarxa i el govern obert. El dret d'accedir a la informació que està en mans de les administracions públiques té una doble dimensió, que inclou la perspectiva de l'interès general en el control democràtic dels poders públics i el dret del particular a obtenir informació que vol conèixer o que l'afecta específicament.

1075. Des de la perspectiva de l'interès general, el fet que la informació pública sigui accessible és un requisit per fer efectius els principis de transparència i de rendició de comptes, que han de regir l'activitat pública, i un pas previ per a una participació informada dels ciutadans en la gestió pública i en la presa de decisions de l'Administració. La dimensió particular o individual del dret d'accés a la informació pública es concreta en la possibilitat que una organització o un ciutadà pugui accedir a la informació que consideri rellevant per als seus interessos.

1076. La publicació dels resultats de gestió institucional des de la perspectiva de la comunicació pública ja no és suficient. La ciutadania demanda ara una rendició de comptes que aprofundeixi en com s'ha dissenyat la política, quins beneficis s'han aconseguit en relació amb els prèviament anunciats o establerts, quin cost ha tingut en termes absoluts, quin ha estat el grau de participació dels usuaris o de la ciutadania, entre d'altres coses. Aquesta idea es va aproximant cada dia més a la que es té a les institucions europees, que vincula amb intensitat, el finançament comunitari a l'avaluació de projectes, programes i polítiques.

1077. Des de 2015, a les institucions on hem governat hem estat molt ambiciosos, creant i millorant de manera permanent els portals de transparència, fent més accessible la informació, posant eines per garantir el dret d'accés a la informació pública a l'abast de tothom, creant una comissió independent per resoldre els conflictes de dret d'accés, millorant els portals de dades obertes i els sistemes per retre comptes sobre l'acompliment dels acords pel canvi.
1078. És l'hora de centrar-se en transparentar les actuacions de més calat o de més impacte de l'administració i de la gestió política en la ciutadania i en la seva qualitat de vida (educació, sanitat, serveis socials, entre d'altres).
1079. Hem d'ampliar les funcionalitats dels portals de dades obertes per a convertir-los en espais d'enriquiment multicanal i multixarxa. Que la ciutadania accedeixi, gestioni, valori i aporti de manera autònoma les dades que «produceix» l'administració i fer un exercici més complert i compartit de la gestió de la transparència. Es tracta de constatar que les dades i la informació pública no són propietat de l'administració, sinó de la ciutadania. I hem d'anar encara més enllà. Hem de permetre que s'extreguin més conclusions de les que hem ofert quan avaluem els nostres compromisos. És important que proporcionem totes les dades en formats oberts i reutilitzables per a que, qui ho desitgi, extregui les conclusions que consideri.
1080. L'Avaluació de les polítiques públiques és un dels instruments de transparència i rendició de comptes més efectius de l'Administració per a dialogar amb la ciutadania i mostrar els resultats de l'aplicació de les polítiques que du a terme. En la propera legislatura totes les polítiques públiques hauran d'incloure un estudi «d'avaluabilitat» mitjançant el que es puguin conèixer totes les característiques principals que faran possible la seva avaluació posterior.
1081. Hem de donar una passa més i superar la transparència entesa com el compliment de normes obligatòries, per convertir-la en un principi, valor o forma de treballar que impregni totes les accions de l'administració, del seu personal i dels responsables públics.

1082. La rendició de comptes ha d'estar clarament enfocada als compromisos que s'hagin establert prèviament. Els acords polítics com a full de ruta del nou govern s'han de convertir en un document de fàcil lectura i comprensió, programes concrets de govern i amb indicadors clars i avaluables.

1083. Ètica, Responsabilitat social i Bon govern.

1084. El comportament personal i professional de les persones que es dediquen al govern de les institucions públiques ha de ser exemplar. Tot i això, l'activitat d'aquestes persones i de les organitzacions a les que pertanyen en funció de la seva vinculació política segueix essent vista com un dels principals problemes de la ciutadania, segons mostren les enquestes del CIS.

1085. En els darrers anys, a la nostra Comunitat Autònoma, hem millorat i incrementat de manera notable els marcs normatius, els mecanismes i les institucions de control: s'ha aprovat un codi ètic al que s'han adherit, han signat i han fet públic el 100% d'alts càrrecs de la Comunitat Autònoma s'ha creat una Comissió d'Ètica Pública i s'ha creat una Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció.

1086. Ara cal orientar aquesta Oficina a donar suport a totes les administracions en la difusió i foment dels comportaments ètics i de bon govern. L'Oficina s'ha de convertir en el referent de totes les administracions públiques balears per:

1087. Resoldre les consultes i assessorar en matèria d'ètica, de bon govern i de transparència que li plantegin les administracions públiques i altres entitats públiques.

1088. Promoure l'elaboració de recomanacions, directrius i normes de desplegament de bones pràctiques en les matèries d'ètica, de bon govern i de transparència .

1089. Promoure activitats de formació i sensibilització per a un millor coneixement de les matèries d'ètica, de bon govern i de transparència.

1090. Avaluar el grau d'aplicació i compliment de les normes de bon govern.

1091. Hem de seguir impulsant els mecanismes d'alerta de males pràctiques, potenciar i protegir la figura del *wistleblower* o alertador

(contemplada en la Directiva Europea per a la Protecció dels Alertadors), establint sistemes que protegeixin l'anonimat i no desanimin el compromís de qui és coneixedor de casos d'incompliment de les normes de conducta ètica i lluita contra la corrupció. Cal també actualitzar la vigent Llei d'incompatibilitats i convertir-la en un instrument de treball clar, que no generi dubtes d'aplicació ni interpretatius.

1092. Quant a la responsabilitat social, durant la legislatura progressista, distintes institucions han aprovat directrius per incorporar clàusules socials a la contractació pública, s'ha creat un Portal de la Responsabilitat Social Corporativa amb la creació d'un directori per mostrar a empreses i administracions que duen a terme bones pràctiques en responsabilitat social, hem impulsat i aconseguit l'aprovació de lleis pioneres en matèria de residus, de gestió energètica i en sostenibilitat, s'ha ampliat el Parc de Cabrera fins fer-lo l'Àrea marítim - terrestre més gran del mediterrani. Ara cal enfortir el teixit que aglutina aquelles empreses de les illes que, en el seu dia a dia, gestionen des de criteris ètics i de responsabilitat social, perquè essent més fortes poden anar més lluny mostrant el seu missatge i essent l'exemple a seguir per tota la resta del teixit empresarial a les Illes Balears.

1093. Ser socialment responsable no significa només complir plenament les obligacions jurídiques, sinó també anar més enllà del seu compliment, invertint més en les persones que conformen l'organització, l'entorn i les relacions amb els interlocutors.

1094. EFICIÈNCIA DEL SECTOR PÚBLIC. PROFESSIONALITZACIÓ DE LA FUNCIÓ PÚBLICA I ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA.

1095. EFICIÈNCIA DEL SECTOR PÚBLIC

1096. La gestió pública ha de ser més propera a la ciutadania, més flexible als nous canvis i més eficient de cara a optimitzar els recursos públics. La ciutadania vol que els impostos que paga siguin administrats amb eficiència i així contribuir a la recuperació econòmica i el manteniment de l'Estat del Benestar.

1097. Per aconseguir-ho és imprescindible una despesa pública sostenible en el temps, sense incórrer en despeses innecessàries, evitant duplicitats o solapaments de gestió. No es tracta de reduir el nombre de funcionaris (Balears és de les Comunitats amb menor ràtio per habitant) sinó d'analitzar la seva distribució i l'organització de les diferents Administracions.

1098. Hem d'augmentar l'eficiència pública, mesurant, comparant, simplificant i prenent mesures correctives valents. Les mesures a prendre són de quatre tipus:

1099. Major control sobre la utilització dels recursos (per exemple, valorant la consecució de resultats)

1100. Simplificació de l'Organització de les diferents Administracions, revisió de les funcions i responsabilitats: eliminació de duplicitats, solapaments i activitats no prioritàries, entre d'altres.

1101. Utilització eficient de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).

1102. Establiment de convenis de col·laboració amb Entitats capdavanteres en matèria de qualitat i avaluació pública, davant la recent desaparició de l'AEVAL (algunes de les més destacades: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya, (AquAS)).

1103. I per a la gestió eficient dels recursos humans caldrà una òptima organització de l'administració pública i una bona gestió del personal. Aconseguir-ho suposa:

1104. Agilitzar els sistemes de provisió i selecció, adequant-los a les noves tendències que ens permetin garantir la idoneïtat de les persones seleccionades, assegurant que tenen les competències adients. La implantació del Pla Bolonya ens obliga a repensar els sistemes de selecció per a que no estiguin tan basats en la memorització de les matèries com en demostrar les habilitats per a cada plaça, tot garantint els principis d'igualtat, mèrit i capacitat.

1105. Avançar en l'homogeneïtzació de les proves d'accés per als cossos, escales, categories i subcategories amb anàlogues funcions i professionalitzar els tribunals de selecció.

1106. Aprovar ofertes d'ocupació pública anuals i executar-les dintre el límit de 3 anys que estableix l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, per

donar estabilitat a les plantilles de personal i reduir al màxim la temporalitat.

1107. Garantir el dret dels ciutadans a ser atesos en les dues llengües oficials de la comunitat i mantenir per això la política lingüística actual en l'accés a la funció pública.

1108. Donar més transparència de les relacions de llocs de feina i de l'estructura de les diferents unitats administratives

1109. Avaluar la organització i l'acompliment de les funcions.

1110. Homogeneïtzar les condicions de les treballadores i treballadors dels ens del sector públic instrumental.

1111. Fomentar el teletreball i altres mesures de coresponsabilitat.

1112. Actualitzar la llei de cossos i escales i la llei de Funció pública, així com els reglaments que la despleguen.

1113. Crear un Observatori de l'ocupació pública.

1114. PROFESSIONALITZACIÓ DE LA DIRECCIÓ PÚBLICA.

1115. En els darrers anys hem vist com la professionalitat de la direcció pública ha passat de ser un mandat legislatiu –article 13 de l'EBEP i 35 de la LFPCAIB- i un posicionament d'experts i acadèmics, a una exigència dels propis directius públics i de la societat.

1116. La direcció pública professional és clau per produir estalvis, prevenir errors de gestió i la corrupció, com també per impulsar reformes útils par a la ciutadania.

1117. Actualment, el personal que directiu de les diferents administracions i entitats públiques de les Illes Balears, s'han format en exigents programes de planificació, gestió d'equips, governança, orientació de la ciutadania...

1118. També han participat en programes d'avaluació de l'acompliment (avaluació 360°), la qual cosa ha suposat una participació activa en el canvi profund de cultura organitzacional. Durant tota aquesta legislatura l'Escola Balear d'Administració Pública (EBAP) ha avençat considerablement en la formació dels empleats públics que ocupen o pretenen ocupar llocs de feina de naturalesa directiva, com a eina de professionalització.

1119. Ara és el moment de ser valents i donar una passa més. El Partit socialista inclourà, en el codi ètic dels seus directius, el compromís d'acreditar, durant el primer semestre de la legislatura, les seves competències directives, inclosa la conducta ètica, mitjançant mecanismes independents, i impulsarà un context de valors que inclourà, entre d'altres, acords de gestió - objectius i resultats -, i la seva avaluació periòdica. Consideram aquestes mesures com a una important aportació a l'increment de valor públic, pel que fa a la confiança de la ciutadania en les institucions públiques i en la política.

1120. ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA.

1121. L'eficiència del sector públic exigeix que l'administració sigui plenament electrònica, encara que l'adjectiu "*electrònica*" ha d'acabar en desús, en la mesura en què tenim clar que l'administració del segle XXI serà electrònica, o no serà.

1122. Per evolucionar cap a l'administració del segle XXI, concebuda com a una administració més propera i que facilita la vida a la ciutadania, hem d'assentar les bases per a "*l'ús de les TIC en les AAPP, combinant els canvis organitzatius i noves aptituds, amb la finalitat de millorar els serveis públics i els processos democràtics i reforçar el suport a les polítiques públiques*" (Comunicat de la Comissió Europea: *El paper de l'administració electrònica en el futur d'Europa COM (2003) 567 final*). D'aquesta manera afavorirem l'eficàcia i l'eficiència de l'actuació pública i, per tant, l'aportació de valor al conjunt de la societat, ja sigui des d'una perspectiva individual o col·lectiva. També facilitarem als ciutadans i empresaris l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.

1123. De la mateixa manera que al construir una casa no es comença per la teulada, si no que es comença pels fonaments, per a tenir plenes garanties de seguretat, funcionalitat i durabilitat, amb l'Administració Electrònica passa el mateix. Si desitgem una gestió pública, propera flexible i eficient, s'ha de començar pels fonaments: l'arxiu electrònic.

1124. Tota la política en administració electrònica ha de pivotar en l'arxiu electrònic com a pedra angular i transversal, tant de l'administració digital com de la transparència basant-nos ens permetrà:
1125. Lluitar contra la corrupció, ja que la transparència és una bona eina contra la corrupció i la informatització permetrà que els expedients i tots els seus documents, al néixer electrònicament i emmagatzemar-se en condicions de màxima eficiència, siguin molt més fàcils de publicar i més difícils de corrompre.
1126. Facilitar el dret d'accés a la informació ja que per fer-lo efectiu es imprescindible que s'estableixi un sistema el més automàtic possible que es nodreixi d'un arxiu electrònic. Si la documentació no és electrònica, es corre el risc que no es pugui facilitar aquesta informació.
1127. Garantir la legalitat /seguretat jurídica, ja que l'arxiu electrònic juga un paper de vital importància. L'arxiu emmagatzema els documents electrònics, sobre els que es basen els expedients i, en conseqüència, la documentació sobre la que es sustenten els procediments administratius que són la garantia que assegura que la Administració Pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis que l'encomana l'article 103 de la Constitució.
1128. Així doncs, la implantació de l'arxiu electrònic (amb tot el que comporta), assegura també la implantació automatitzada de les normes que contenen les lleis reguladores dels procediments administratius i de transparència, i dificulta l'aparició de casos de corrupció.
1129. La implantació de l'arxiu electrònic ha de permetre:
1130. Identificar i definir els procediments que es desenvolupen.
1131. Simplificar i classificar de tal manera que puguem definir un quadre de classificació funcional, no orgànic, de sèries documentals.
1132. Millorar la solució tecnològica d'arxiu, tenint present sempre que la tecnologia evoluciona i que canvis tecnològics, com podria arribar a ser la tecnologia *blockchain*. poden aportar millores substancials i que caldrà reaccionar per adaptar-s'hi.

1133. Definir una política de gestió documental en profunditat que englobi la documentació en paper i en format electrònic de tota l'administració.
1134. La gestió dels documents s'ha d'entendre integrada en els processos de negoci de les organitzacions i no com una activitat separada d'aquests, ja que ha d'existir una implicació de tota l'organització en la implantació de la gestió documental i no només dels departaments que tenen assignades aquestes funcions. Per això, i per al funcionament òptim de l'administració no es pot fer una gestió documental separada pels suports dels documents (paper i/o electrònic), ja que els tràmits i els procediments, es tramitin amb el suport que es tramitin, es regulen per una mateixa normativa legal.
1135. Una vegada implantats els fonaments de forma sòlida i estiguem en disposició de gestionar la informació plenament de forma electrònica, ja es podrà afrontar amb garanties la gestió d'expedients electrònics de forma completa duent a terme l'adaptació tecnològica d'eines gestores d'expedients i una difícil gestió del canvi inherent a la variació de la manera de fer feina de tota una administració.
1136. Si aconseguim aquestes passes, de forma gairebé involuntària sorgiran nous serveis electrònics a la ciutadania els quals seran molt més nombrosos, molt més accessibles (en temps, forma i lloc), més automatitzats, de major qualitat i ens permetran, a la vegada, ser més transparents tot apropar-nos a la ciutadania millorant la percepció que aquesta té de l'administració i, en conseqüència, recuperar-ne la confiança.
1137. Aquestes actuacions tan estratègiques com són la implantació i la parametrització de la gestió documental que afecta al funcionament de tota l'administració, tant l'Administració autonòmica com a la resta d'administracions públiques de les Illes Balears, s'han d'impulsar i dur a terme des d'una mateixa conselleria o àrea (segons cada tipus d'administració) que tingui competències transversals i que aglutini, per assegurar-ne l'èxit, les competències pròpiament arxivístiques (tant en paper com en digital –actualment estan separades–), de desenvolupament tecnològic, d'inventari i simplificació de

procediments i serveis, de dades obertes i transparència, així com les de coordinació funcional i gestió del canvi.

1138. Prenent com a punt de partida principal l'arxiu electrònic, hem d'aconseguir que les TIC estiguin tan integrades a l'administració que els ciutadans i les empreses prefereixin la via electrònica per a relacionar-se amb l'Administració per ser la més senzilla i intuïtiva, que existeixi una col·laboració fluida amb els agents interessats per poder prestar un servei integral al ciutadà, que s'impulsi la innovació continua i la transparència dels processos administratius, que es generin eficiències internes i s'augmenti la productivitat de les empleats públics.

1139. Llistat de propostes

1140. S'ha de crear el Consell Obert de les Illes Balears i aprovar un Pla d'Acció del Govern Obert de les Illes Balears, per assegurar la millora contínua en transparència pública i dades obertes

1141. Totes les polítiques públiques hauran d'incloure un estudi «d'avaluabilitat» mitjançant el que es puguin conèixer totes les característiques principals que faran possible la seva avaluació posterior. S'ha d'avaluar la organització i també l'acompliment de les funcions.

1142. Hem de donar una passa més i superar la transparència entesa com el compliment de normes obligatòries, per convertir-la en un principi, valor o forma de treballar que impregni totes les accions de l'administració, del seu personal i dels responsables públics. Donarem més transparència de les relacions de llocs de feina i de l'estructura de les diferents unitats administratives.

1143. La rendició de comptes ha d'estar clarament enfocada als compromisos que s'hagin establert prèviament. Els acords polítics com a full de ruta del nou govern s'han de convertir en un document de fàcil lectura i comprensió, programes concrets de govern i amb indicadors clars i avaluable.

1144. S'ha d'orientar l'Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a donar suport a totes les administracions en la difusió i foment dels comportaments ètics i de bon govern. També s'han d'impulsar figures com les de l'alertador anònim.

1145. Hem d'augmentar l'eficiència pública, mesurant, comparant, simplificant i prenent mesures correctives valents. S'ha de fomentar el teletreball i altres mesures de coresponsabilitat.
1146. S'han d'agilitar els sistemes de provisió i selecció, adequant-los a les noves tendències que ens permetin garantir la idoneïtat de les persones seleccionades, assegurant que tenen les competències adients. També hem de professionalitzar els tribunals de selecció.
1147. Hem d'avançar en l'homogeneïtzació de les proves d'accés per als cossos, escales, categories i subcategories amb anàlogues funcions, a les administracions i entitats públiques de les Illes Balears. També hem d'avançar en l'homogeneïtzació de les condicions de les treballadores i treballadors dels ens del sector públic instrumental.
1148. Hem d'aprovar ofertes d'ocupació pública anuals i executar-les dintre el límit de 3 anys que estableix l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, per donar estabilitat a les plantilles de personal i reduir al màxim la temporalitat.
1149. Actualitzarem la llei de cossos i escales i la llei de Funció pública, així com els reglaments que la despleguen i crearem un Observatori de l'ocupació pública.
1150. Prenent com a punt de partida principal l'arxiu electrònic, hem d'aconseguir que les TIC estiguin tan integrades a l'administració que els ciutadans i les empreses prefereixin la via electrònica per a relacionar-se amb l'Administració per ser la més senzilla i intuïtiva, que existeixi una col·laboració fluida amb els agents interessats per poder prestar un servei integral al ciutadà, que s'impulsi la innovació continua i la transparència dels processos administratius, que es generin eficiències internes i s'augmenti la productivitat de les empleats públics.

1151. 3.2 Dignitat i extensió de drets

1152. Les grans conquestes socials al nostre País i a la nostra Comunitat autònoma sempre han vingut de la mà del Partit Socialista. Per això, davant les amenaces de la dreta i la ultradreta, que en el darrer temps ha arribat a qüestionar drets clau per la democràcia com les llibertats d'expressió i premsa o que va impulsar reformes regressives com la llei mordassa, és responsabilitat dels socialistes seguir lluitant per a

impedir que es burlin els drets consolidats i fer una defensa eficaç per a no retrocedir ni un sol pas en les llibertats i conquestes socials.

1153. Així com a l'any 2015 era necessari recuperar els drets perduts i superar les retallades sofrides en els pilars més fonamentals de la nostra societat, el moment que vivim actualment és completament diferent. Ara, no només cal consolidar els drets conquerits, sinó que toca seguir avançant en noves conquestes, impulsant nous drets individuals i socials que són indicadors dels pobles justs, cultes i solidaris.

1154. Hem de garantir i fer efectiva la dignitat en relació a diferents drets que tenen una visió tant individual com col·lectiva.

1155. INTRODUCCIO I ANÀLISI DE LA MEMORIA DEMOCRÀTICA:

1156. Aquesta legislatura ha suposat un punt d'inflexió en les polítiques de reparació a les víctimes del franquisme. L'aprovació de la Llei 10/2016, de 13 de juny, per a la recuperació de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i el Franquisme i la Llei 2/2018, de 13 d'abril, de Memòria i reconeixement democràtics de les Illes Balears han constituït dues fites transcendents per a l'impuls de polítiques públiques que tenen com a finalitat els principis de veritat, justícia i reparació de les víctimes.

1157. Cada generació té una responsabilitat heretada i la nostra tenia un deute pendent amb totes les dones i els homes que van ser víctimes de la dictadura franquista, un deute amb tots aquells republicans que van ser assassinats per defensar la democràcia.

1158. La tasca de les entitats memorialistes i associacions de víctimes, havien suplert el què des de les institucions públiques no s'havia fet, reclamant durant dècades la recerca de les persones desaparegudes i l'exhumació dels seus cossos per tal de donar-los una sepultura digne.

1159. Conscients de què la recerca de les persones desaparegudes havia de ser una responsabilitat pública del Govern i, gràcies al mapa de fosses elaborat per les entitats memorialistes durant el segon mandat

del Pacte de Progrés, s'han pogut exhumar 13 fosses comunes, recuperat uns 70 cossos que s'han retornat a les seves famílies.

1160. A Porreres, la fossa més gran de les Illes Balears, va tenir lloc el major acte de reparació històrica fins al moment, amb un acte institucional on la Presidenta del Govern de les Illes Balears va demanar disculpes per arribar massa tard com a societat. Una societat digna no pot tenir a ciutadans i ciutadanes a les cunetes i fosses comunes.
1161. Sabem que no a totes les fosses és viable l'exhumació del cossos; per això, allà on no es puguin obrir, es senyalitzarà i dignificarà el lloc d'enterrament.
1162. El procés d'exhumació és un moment d'angoixa i incertesa per les famílies que fa reviure el drama familiar, per això, l'acompanyament psicològic és un factor clau. Per llei es considera als familiars com a víctimes del delictes i se'ls ofereix assessorament psicològic durant tot el procés d'exhumació.
1163. Els enterraments col·lectius en fosses es consideren com a proves d'execucions extrajudicials, sumaris o arbitraris vinculats a possibles desaparicions forçades, crims de guerra i contra la humanitat. Per això, des del Govern de les Illes Balears s'ha denunciat a Fiscalia l'existència de possibles delictes contra la humanitat, convertint-se en la primera Comunitat Autònoma que ho ha denunciat.
1164. Malauradament la Justícia, en un temps rècord, ens va dir que no es podia jutjar. Per això, els socialistes de les Illes Balears veiem fonamental fer els canvis legislatius necessaris per obrir la interpretació judicial que ha segellat qualsevol investigació processal dels crims del franquisme, que per tractar-se de delictes de lesa humanitat són per naturalesa imprescriptibles. Recordem que Espanya va signar el Pacte Internacional pels Drets Civils i Polítics el 13 d'abril de 1977, i que per tant té un compromís ineludible amb el Dret Internacional.

1165. Si amb la llei de fosses preteníem la recuperació física dels cossos, amb la llei de memòria democràtica volíem anar més enllà, anar a allò simbòlic i recuperar el llegat de la nostra memòria democràtica, de tots aquells i aquelles que han contribuït a la democràcia, i que durant anys han estat silenciats i invisibilitzats. És un reconeixement a totes aquelles persones i col·lectius represaliats pel franquisme: al personal docent que va patir depuracions, al moviment de resistència anti-franquista, als exiliats, els sindicalistes, els maçons, les persones LGTBI i la memòria de les dones, doblement discriminades i victimitzades.
1166. Hem volgut regular diferents drets: dret a la veritat, a la memòria, a la reparació i al reconeixement, recollint la importància de les garanties de no repetició del feixisme.
1167. A més de declarar nul·les de ple dret totes les sentències i resolucions per causes polítiques del règim franquista i il·legals els tribunals i els procediments que van vulnerar les exigències d'un judici just, s'està confeccionant un cens de víctimes, que és el que ens permet conèixer l'abast de la repressió i restituir la memòria de les víctimes i, un cens de símbols franquistes, per tal de retirar tots aquells vestigis franquistes.
1168. És molt el que s'ha fet aquesta legislatura i és molt el què encara queda per fer. Cal continuar aprofundint en el camí de la veritat, la justícia i la reparació de les víctimes del franquisme, perquè encara hi ha que, des d'una injustificada equidistància volen construir un relat que pretén igualar les víctimes i els seus botxins.
1169. La memòria de la democràcia i de la lluita antifeixista és necessària no sols per a la comprensió del passat, sinó també per cohesionar la societat del present i generar elements per a aprofundir des de l'actualitat en la democràcia i en els valors humanistes. Els valors, els objectius, els ideals i els fets d'aquelles persones que aspiraven una societat més democràtica i justa segueixen vigents i constitueixen un referent irrenunciable.

1170. OBJECTIUS POLITICS:

1171. Destacar la contribució de les persones, entitats i organitzacions que al llarg del temps han contribuït a l'assoliment d'una societat més justa i democràtica.
1172. Reconèixer i reparar a tots aquells que han patit qualsevol de les modalitats de repressió, precisament per a la defensa dels valors i la cultura democràtica, ha de ser una de les prioritats essencials.
1173. La primera fita ha de ser el del "dret a la veritat", tal i com s'assenyala en la nostra llei autonòmica de memòria i reconeixement democràtics de les Illes Balears. Això passa per donar a les ciències socials un paper fonamental perquè garanteixi el rigor. La història, l'antropologia, la sociologia, la geografia, l'arqueologia, la pedagogia, la psicologia, entre d'altres disciplines, són fonamentals per garantir a la ciutadania l'accés al passat i al patrimoni irrenunciable que és la memòria de la democràcia.
1174. Les polítiques neoliberals posen èmfasi en el present, obviant que sense el passat no hi ha present. Negant sovint el pes dels fets passats i la seva repercussió en l'actualitat, acumulant i cronificant situacions de desequilibri i també d'injustícia. Quan es fomenta la desmemòria s'incita a l'amnèsia, a la tergiversació de la realitat i a l'elaboració d'un relat basat en la cultura i les inèrcies d'una societat establerta exclusivament en els aspectes materialistes. Per això tenen tanta importància els moviments memorialistes i les polítiques de memòria.
1175. Seguir amb les línies de treball i de reflexió envers la identificació, contextualització dels espais en els quals puguin identificar-se amb la història i la cultura democràtica.
1176. Cal perseverar també en la identificació, contextualització i, si escau, supressió, dels elements de diferent naturalesa que hi ha en els espais públics contraris als valors democràtics i als drets humans.
1177. Seguir impulsant la recerca, localització i identificació de les persones desaparegudes durant la guerra civil i el franquisme és un dels altres pilars essencials en el que s'han de sustentar les polítiques de memòria democràtica. Això implica recerca (des d'un punt de vista

pluridisciplinari), garantir la formació rigorosa dels professionals implicats i continuar fent pedagogia de la necessitat de fer-ho i dels beneficis col·lectius que això comporta.

1178. Saber i accedir a la veritat és un dret de les víctimes (i envers els seus familiars, víctimes també). La implicació institucional i de la societat civil també ho és. D'una manera transversal i permanent s'ha de facilitar i incentivar el diàleg i col·laboració amb la societat civil i, ben especialment, amb les associacions memorialistes i de víctimes.

1179. Treballar per la modificació normativa estatal per poder investigar els crims del franquisme i poder garantir la justícia a totes les víctimes de la Guerra Civil i la dictadura franquista.

1180. ACTUACIONS NECESSARIES PER CONCRETAR ELS OBJECTIUS MARCATS:

1181. Actualitzar de forma permanent el Mapa de Fosses. És el principal punt de partida per elaborar i executar els plans anuals d'exhumació. La fita a assolir és que no quedi cap fossa sense obrir. Hem de continuar identificant els cossos exhumats i lliurar les restes als familiars perquè puguin donar-lis una sepultura digne. També cal aixecar els espais funeraris adients on dipositar i preservar els cossos exhumats de la Guerra Civil que no s'hagin pogut identificar. Aquest espai a cada illa ha de permetre ser un espai de Memòria.

1182. Rendir homenatge a persones i entitats que destaquen pel foment dels valors democràtics, així com promoure reconeixements personals i col·lectius als que patiren la repressió. Per això, impulsarem guardons autonòmics de memòria democràtica. També promourem audiències memorials per trencar el silenci de les persones que directa o indirectament van patir els fets de la Guerra Civil: implica el reconeixement a aquestes persones, a les seves famílies i a tots aquells que van patir el drama de la Guerra Civil i posterior dictadura, l'exili o la repressió.

1183. Fomentar espais d'interpretació de la memòria de la democràcia i de la guerra civil a les Illes Balears.

1184. Un Museu de la Memòria Democràtica de les Illes Balears, amb seccions a totes les illes, a on es dipositaran tots aquells objectes relacionats amb la II República, la Guerra Civil, la repressió franquista i la Memòria Democràtica de les famílies que donin o cedeixin els seus objectes.
1185. Un Centre Documental de la Memòria Històrica de les Illes Balears depenent de l'Arxiu del Regne de Mallorca, que serveixi com a referència i també com a dipòsit de la nova documentació que es localitzi.
1186. Un catàleg de la Bibliografia de la Memòria Històrica de les Illes Balears, i que aquest estigui a disposició per a la seva consulta per al conjunt de la ciutadania. Amb el mateix objectiu, impulsarem les accions necessàries perquè sigui obligatòria la conservació de la documentació i els testimonis orals, relatius al període històric corresponent entre 1931-1983.
1187. Seguir creant els espais i itineraris de Memòria Democràtica i catalogar-los, per senyalitzar de manera rigorosa i pedagògica els espais en els quals hagin succeït fets de rellevància des del punt de vista de la història i la memòria de la democràcia.
1188. Continuar presentant davant les institucions judicials denúncies de l'existència de crims contra la humanitat a les Illes Balears durant la Guerra Civil. Per reparar jurídicament a les víctimes de la Guerra Civil i la Dictadura franquista farem feina per aconseguir que el Govern d'Espanya declari la nul·litat de les causes judicials dictades per tribunals franquistes.
1189. Instar al Govern d'Espanya a crear i elaborar un cens de perjudicats per les incautacions franquistes amb la finalitat de restituir i/o indemnitzar a aquells que varen ser privats dels seus béns.
1190. Prioritzar les reparacions als que foren objecte de robatoris i adopcions irregulars d'infants. Proposem la creació d'un banc de mostres biològiques que possibiliti contrastar l'ADN d'aquelles persones que voluntàriament facin donació, és a dir, aquelles persones que sospitin que el seu fill/filla fou robat i també aquelles que des de

l'edat adulta sospitin que en el seu moment foren robats i vulguin aclarir els dubtes sobre aquesta qüestió.

1191. Eliminar definitivament els símbols, llegendes i mencions franquistes que estiguin ubicades a llocs de titularitat pública i, també, amb projecció als espais públics. L'espai ha de ser un indret de convivència, en el qual han de ser compatibles les senyes d'identitat d'una col·lectivitat amb els valors humanistes i democràtics. El feixisme es va apropiat de l'espai públic i li va donar una funció d'exaltació i de propaganda d'una ideologia i uns valors antidemocràtics i antigualitaris.
1192. Crear a la Universitat de les Illes Balears una càtedra de memòria i cultura de la democràcia. El seu impuls és una garantia de rigor i ha de servir per promoure activitats pròpies que garanteixen el dret a la veritat i la divulgació de la memòria democràtica entre la comunitat científica i entre la ciutadania.
1193. Divulgar i treballar la Memòria Democràtica als Centres Escolars. S'ha d'impulsar l'elaboració de material didàctic i apropar la memòria de la democràcia als centres d'ensenyament secundari. També en l'elaboració de programes d'innovació educativa per posar al servei dels docents materials i programes específics amb els quals treballar la memòria de la democràcia.
1194. Recuperar la memòria democràtica de les dones durant la II República així com d'aquelles represaliades durant el franquisme, estudiant les violacions que patiren com a arma de guerra. Prioritzar també les accions entre els col·lectius LGTBI, sindicalistes i maçons, que foren perseguits i reprimits durant el període franquista.
1195. Crear una Direcció General exclusiva de drets humans i memòria democràtica, depenent de la Conselleria de Presidència, amb una dotació pressupostària i de personal suficient per a desenvolupar els objectius marcats per les lleis promulgades.
1196. MORT DIGNA I EUTANÀSIA:

1197. Totes les persones aspiren a viure dignament. La mort forma part del procés de la vida i constitueix l'acte final de la biografia de cada persona, un moment personal i únic que no pot ser separat de la vida com si fos aliè a ella. Per tant, una vida digna implica que tal qualificació es projecti també a la mort, com l'acte final de la vida.

1198. La creixent prolongació de l'esperança de vida i el retràs en l'edat de morir en condicions de deteriorament físic i psíquic; l'increment dels mitjans tècnics que poden prolongar la vida de les persones, la consciència social i el valors; o el reconeixement de l'autonomia de la persona a l'àmbit sanitari, ha generat en els darrers anys un ampli debat social i polític des de dos prismes:

1199. Un, sobre els drets i les garanties de totes les persones a una assistència social i sanitària a la fase final de les seves vides, respectant la seva autonomia i el dret a morir sense patiment. Entre els continguts claus del procés de morir es troba el dret dels pacients a rebre cures pal·liatives integrals d'alta qualitat.

1200. L'altre debat es centra sobre el dret de les persones que, no trobant-se davant una mort imminent, decideixen sol·licitar ajuda per morir anticipadament, tota vegada que la seva situació física i/o psíquica els hi produeix un patiment insuportable que consideren incompatible amb la seva dignitat personal. És el que coneixem com eutanàsia o "bona mort".

1201. Del procés de morir dignament:

1202. Les Illes Balears és una comunitat autònoma amb llarga tradició de sensibilitat amb el final de vida de les persones i de recolzament i millora de la qualitat de vida, de l'autonomia i la dignitat dels pacients en aquesta darrera etapa de la vida.

1203. L'evolució de l'atenció pal·liativa a les Illes Balears ve marcada en els darrers anys per fites importants com la implementació de l'Estratègia de cures pal·liatives, el desenvolupament del programa de cures pal·liatives o la creació del centre que coordina totes les accions. També cal destacar l'aprovació de lleis com la que recull els drets i garanties de la persona en el procés de morir o la que regula les

Voluntats anticipades, mitjançant la qual s'indica l'abast de les actuacions mèdiques en els casos en què concorrin circumstàncies que l'impossibilitin expressar la seva voluntat.

1204. Si bé és cert que s'han fet grans avanços respecte als drets i garanties de les persones en el procés de morir, cal seguir fent feina per a poder garantir les cures pal·liatives a tothom en qualsevol situació (universalitzar les cures pal·liatives), així com impulsar la figura de la Voluntat anticipada i millorar l'accessibilitat a la mateixa, tant per part dels ciutadans com dels professionals sanitaris.

1205. De la eutanàsia:

1206. Respecte al debat de l'eutanàsia, cal dir que en el nostre ordenament jurídic existeixen dues Lleis importants que convé posar de manifest:

1207. La Llei 41/2002, bàsica i reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica i de consentiment informat, reconeixent al malalt del dret a rebutjar tractaments, encara que pugui suposar la seva mort.

1208. La Llei Orgànica 10/95, de 23 de Novembre, del Codi Penal, que al seu article 143.4 tipifica i penalitza l'eutanàsia o el suïcidi assistit.

1209. Des de l'any 1994 s'han presentat al nostre País quinze iniciatives parlamentàries per a despenalitzar l'ajuda a morir o per legalitzar i regular l'eutanàsia. A dia d'avui cap ha prosperat. No obstant, la regulació i legalització de l'eutanàsia és una demanda real i que, segons diferents enquestes, entre 7 i 8 de cada 10 persones es manifesten convençudes de la necessitat de la seva regulació.

1210. L'eutanàsia s'assenta sobre la compatibilitat d'uns principis essencials recollits a la Constitució espanyola. D'un costat, dels drets fonamentals de la vida i la integritat física i moral i, d'altre, de béns constitucionalment protegits com són la dignitat humana, el valor superior de la llibertat o l'autonomia de la voluntat. No existeix a la

nostra Constitució un deure d'imposar o tutelar la vida a costa i en contra de la voluntat del titular del dret a la vida.

1211. Aquesta legislatura el Grup Parlamentari Socialista ha registrat al Congrés dels Diputats una proposició de Llei Orgànica per regular l'eutanàsia i, des del Parlament de les Illes Balears, s'ha aprovat una iniciativa de regulació de l'eutanàsia instant al Govern d'Espanya a despenalitzar-la i a estudiar i tramitar una iniciativa legislativa per regular sistemàticament i de manera ordenada els supòsits a on l'eutanàsia no sigui objecte d'un fet penal.

1212. En conseqüència, esdevé imprescindible modificar l'article 143.4 del Codi Penal per a despenalitzar l'eutanàsia, però també legislar per respectar l'autonomia i la voluntat de posar fi a la vida de qui se sent presoner d'una vida de patiment insuportable que no considera digna de ser viscuda.

1213. El gran repte de la regulació, via Llei Orgànica, de l'eutanàsia, definint conceptes, fixant les condicions que han de donar-se per fer-la efectiva, així com ha d'expressar la seva voluntat el malalt, i els requisits del personal sanitari, implicaria la introducció al nostre ordenament jurídic, com s'ha fet a diferents països del món, d'un nou dret individual de les persones que es troben en determinats supòsits per sol·licitar i rebre ajuda per morir digne i anticipadament.

1214. OBJECTIUS POLITICS:

1215. Donat el reconeixement públic del dret de tota persona a tenir accés a una atenció pal·liativa de qualitat i una mort digna, els objectius prioritaris serien:

1216. Garantir que tota persona pugui ser atesa amb una mirada pal·liativa, des d'una perspectiva integral, independentment del lloc en el que es trobi (tant si està a un hospital d'aguts, com a atenció primària, com a una residència geriàtrica, com a recursos sanitaris privats, com al seu domicili, etc...), respectant al màxim l'autonomia i voluntat del pacient.

1217. Garantir, dins els entorns hospitalaris, una atenció als darrers dies digna (a una habitació individual i fent una atenció integral i integrada es trobi a on es trobi el pacient).
1218. Garantir les cures pal·liatives 24 hores durant tot l'any (24x7x365).
1219. Assegurar les cures pal·liatives al domicili, sempre i quant es respecti la voluntat del pacient i, tant la seva malaltia com el seu entorn comunitari i familiar, ho possibilitin.
1220. Promoure i facilitar la declaració de voluntats anticipades (DVA) i el desenvolupament comunitari de la planificació de decisions anticipades (PDA), com eines promotores del principi d'autonomia de la persona. Fomentar aquesta pràctica suposa millorar la qualitat assistencial, l'empoderament dels pacients, augmentar la seguretat ètica i jurídica dels professionals, al mateix temps que es respecten la autonomia i les preferències de les persones en el final de la vida.
1221. Promoure la formació a nivell bàsic del maneig del pacient crònic i amb necessitat d'atenció pal·liativa per a professionals sanitaris, així com la divulgació a la ciutadania dels drets que tenim en relació al procés de final de vida.
1222. Promoure el voluntariat i les actuacions de la comunitat al voltant del final de la vida.
1223. Donada l'àmplia demanda social per a la legalització i regulació de l'eutanàsia, els objectius polítics preferents serien:
1224. Garantir la autonomia de la persona i els seus drets constitucionalment reconeguts com són la integritat física i moral, la dignitat humana, el valor superior de la Llibertat, el dret a la intimitat o la llibertat ideològica i de consciència.
1225. Establir un nou dret subjectiu de les persones a sol·licitar i rebre ajuda per morir en aquells supòsits en que se sent presonera d'una vida de patiment insuportable que considera indigna de ser viscuda.
1226. ACTUACIONS NECESSÀRIES PER CONCRETAR ELS OBJECTIUS MARCATS:

1227. En el procés de morir:

1228. Implementar equips de suport hospitalari específics d'atenció pal·liativa als hospitals d'aguts així com donar suport als professionals referents en cures pal·liatives d'adults i de pediatria a l'àmbit de l'atenció primària a les Illes Balears.

1229. Preveure i implementar unitats de cures pal·liatives a tots els sectors de Mallorca i de Menorca i Eivissa.

1230. Establir estratègies de sensibilització, formació i divulgació de la declaració de voluntats anticipades (DVA) i de la planificació de decisions anticipades (PDA).

1231. Facilitar la realització de la declaració de voluntats anticipades (DVA), de forma que les persones que ho desitgin puguin redactar-lo en els Centres de Salut amb l'assessorament del seu metge de família o dels professionals sanitaris.

1232. Establir grups de treball per a la implementació transversal de la planificació de decisions anticipades (PDA) dins els sistemes d'informació del Servei de Salut.

1233. Mantenir plans de formació i divulgació en cronicitat i cures pal·liatives a tots els nivells assistencials sanitaris, socials i comunitaris.

1234. Preveure dins els plans funcionals de les noves infraestructures sanitàries o sociosanitàries, una adequació de recursos pel que respecta a les persones que es troben en un procés de final de vida.

1235. Promoure projectes i associacions de voluntariat i de xarxes comunitàries de recolzament a les persones en situació avançada de malaltia i a les seves famílies.

1236. Establir espais de coordinació conjunta entre els sistemes de salut i serveis socials, on es puguin establir circuits d'accés ràpid a tots el recursos disponibles, quant el que manca és el temps vital de la persona.

1237. Eutanàsia:

1238. Continuar impulsant i promovent un ampli debat polític, social, sanitari, professional, ètic i jurídic sobre la legalització i regulació de l'eutanàsia.

1239. Impulsar mesures de formació i sensibilització dels professionals dins l'àmbit sanitari i social.

1240. Seguir instant al Congrés dels diputats a la despenalització de l'eutanàsia i la regulació de la mateixa.

1241. DRETS PERSONES LGTBI: La diversitat en llibertat

1242. El dia 17 de maig de 2016, Dia de la Lluita contra la LGTBI fòbia, les Illes Balears avançarem cap a la conquesta de la dignitat quan el ple del Parlament de les Illes Balears va aprovar la Llei 8/2016, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBI fòbia. Va ser un acord clau per reconèixer les llibertats individuals de les persones i donar resposta a les lluites dels moviments socials pels drets del col·lectiu, una passa que fa que la legislatura que acaba hagi valgut la pena.

1243. El compromís del govern d'esquerres amb la posada en marxa de les mesures de la llei es reflecteix en la visió transversal que des de la Direcció General de Coordinació s'impulsa (amb la creació del Servei de Coordinació i Atenció a la Diversitat Sexual i de Gènere). Es desenvolupa amb la definició d'un pla estratègic bianual (2017-2019) que estableix com a objectius principals la visibilització i el bon tracte de les persones lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals; la implicació dels agents clau de l'Administració i la societat; la difusió de la pròpia llei perquè tothom conegui els seus drets i deures; la prevenció, la sensibilització i la formació contra la LGTBI fòbia; i el coneixement de la realitat del col·lectiu a la nostra comunitat autònoma.

1244. Casi tres anys després de l'aprovació de la llei s'ha desenvolupat un seguit d'actuacions, especialment als àmbits educatiu i sanitari, i específicament en l'atenció a les persones trans. En aquest temps, també s'ha executat el traspàs de competències als consells insulars de les polítiques LGTBI, juntament a les polítiques d'igualtat.

1245. A diferència d'aquestes, l'estructuració de les polítiques LGTBI com un àmbit d'acció institucional i administrativa encara està per definir i, per tant, per consolidar. I aquest és el repte.

1246. OBJECTIUS POLITICS: La consolidació de la igualtat real

1247. Garantir plenament la igualtat real i efectiva en l'exercici dels drets de les persones LGTBI. I reivindicar, com sempre hem fet els socialistes, la diversitat i la diferència como la base per una societat tolerant, justa e igualitària que no resti oportunitats a cap ciutadà.

1248. Prevenir, corregir i eliminar, dins l'àmbit públic i privat, tota discriminació per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere, garantint que es pugui viure la diversitat sexual i afectiva amb plena llibertat.

1249. Visibilitzar al col·lectiu LGTBI i normalitzar-lo.

1250. Fer un esforç pedagògic permanent, fent de l'escolta activa i la participació ciutadana, les eines bàsiques.

1251. Seguir treballar la causa LGTBI amb un plantejament transversal.

1252. Acabar amb les llistes d'espera per a les operacions de canvi de sexe.

1253. Seguir sent terra d'acolliment per a refugiats LGTBI. En el món hi ha actualment 72 països que penalitzen a les persones LGTBI i, fins i tot a 8 d'ells, amb la pena de mort.

1254. ACTUACIONS NECESSARIES PER CONCRETAR ELS OBJECTIUS MARCATS:

1255. De la ideologia a la funcionalitat:

1256. Potenciar la coordinació i la planificació estratègica implicant tots els actors competents per tal d'aconseguir els objectius de cadascun dels sectors d'intervenció específics. Per això, es crearan i dotaran les direccions general i insulars d'Atenció a la Diversitat Sexual i de Gènere que dependran directament dels departaments de Presidència dels

executius amb l'objectiu de projectar i garantir la transversalitat de les polítiques LGTBI.

1257. Estructurar els serveis d'atenció integral a cada àmbit competencial amb una dotació de recursos suficients per tal d'assegurar l'acció social efectiva i també el suport psicològic i jurídic especialitzat. Cal analitzar la capacitat i les possibilitats de cadascuna de les administracions per la dotació d'un servei públic d'orientació, intervenció i seguiment de les realitats individuals i col·lectives basat en la qualitat, comptant amb les entitats socials i la seva experiència.
1258. Integrar la perspectiva del respecte a la diversitat a les polítiques públiques, desenvolupant una política de comunicació institucional compromesa amb la diversitat, visibilitzadora i inclusiva, en la qual el conjunt de la població LGTBI es senti representada.
1259. Impulsar l'elaboració de plans específics insulars i municipals, però també sectorials, amb col·laboració amb cada una de les Conselleries pertinents, prioritzant:
1260. Dins l'àmbit de l'Educació:
1261. Seguir treballant per a que tot el sistema educatiu (contingut del material escolar, activitats esportives i d'oci, xerrades, en els recursos formatius o en la formació dels progenitors) es tingui en compte la diversitat afectiva i sexual.
1262. Impulsar la figura de l'agent coeducador a les escoles, no només com a figura indispensable per donar eines als alumnes LGTBI, sinó també per la seva funció pedagògica i medidora en la resolució de conflictes dins el sistema educatiu.
1263. Consolidar els Protocols d'actuació elaborats, així com els Plans contra la LGTBI fòbia, com a mesures de prevenció i d'actuació contra la discriminació i l'assetjament escolar contra persones LGTBI en l'àmbit escolar.
1264. Impulsar la creació de zones específics amb llibres i material didàctic LGTBI a les biblioteques de les escoles i Instituts.
1265. Treball i inserció laboral:

1266. Elaborar Convenis col·lectius i plans específics per a fomentar que les empreses s'involucrin en mesures que garanteixin la igualtat de tracte i d'oportunitats de les persones LGTBI.
1267. Elaborar Protocols contra la LGTBI fòbia en els llocs de feina.
1268. Treballar en mesures i estratègies d' inserció laboral a fi d'erradicar les barreres que troben les persones LGTBI per accedir a una feina.
1269. Salut: Consolidar els Protocols d'actuació elaborats.
1270. Serveis socials:
1271. Gent gran: Vetllarem per a que no es produeixin situacions de discriminació de les persones LGTBI, tant si viuen soles com en parella, fomentant el respecte a la diversitat de gènere entre els usuaris dels serveis socials. A les residències es garantirà que les persones transsexuals i intersexuals puguin fer us dels espais assignats al gènere amb el qual es senten identificats, habilitant espais per a aquelles persones que es trobin en un procés transexualitzador.
1272. Joves i adolescents LGTBI: S'establiran mesures de prevenció amb l'objecte d'evitar situacions de discriminació, risc d'exclusió social i vulnerabilitat.
1273. Cultura i mitjans de comunicació:
1274. Biblioteques: Adquirir fons bibliogràfics a fi de crear i dotar zones específics amb llibres i material didàctic LGTBI.
1275. Ràdio i televisió: Crear una Mesa específica per al tractament i respecte de la diversitat de gènere als mitjans de comunicació.
1276. Esports: Permetre, juntament amb les Federacions esportives, la lliure participació de les persones LGTBI a les competicions, així com el tracte correcte d'aquestes persones a les instal·lacions esportives. Seguir impulsant les accions contra la violència i la discriminació a l'àmbit esportiu.
1277. Avaluar l'impacte de la Llei mitjançant la creació de l'Observatori de la LGTBI fòbia a Balears perquè, amb el suport institucional i econòmic necessari, pugui fer seguiment a la nostra comunitat comptant amb els col·lectius LGTBI.

1278. Elaborar un Pla autonòmic de formació del funcionariat:
1279. General: Conscienciar, formar i exigir al conjunt del personal tècnic de l'administració pública la correcta incorporació de la perspectiva LGTBI en el disseny, difusió, implementació i avaluació de les actuacions administratives, així com una atenció i tracte respectuos i igualitari amb la ciutadania LGTBI.
1280. Sanitari: Impulsar la formació del professionals sanitaris en la perspectiva de gènere.
1281. Professorat: Dur a terme cursos i programes per a formar i capacitar al personal docent i escolar en la diversitat sexual.
1282. Forces i cossos de seguretat: Implementar una política de seguretat ciutadana atenta a la prevenció, detecció i correcta intervenció policial davant dels delictes d'odi i discriminació per motiu d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere. Formar a la nostra policia local i, per altre banda, animar a la nostra ciutadania a denunciar qualsevol tipus d'agressió contra la seva dignitat, integritat física o moral, llibertat i igualtat.
1283. Impulsar un màster universitari d'estudis de la diversitat sexual i de gènere a la UIB.
1284. Seguir adaptant la documentació i els processos administratius.
1285. Ampliar els programes d'inclusió i de cohesió a persones migrants i als refugiats LGTBI, sobretot pel que fa a la seva atenció i al suport en la seva arribada.
1286. DRETS DELS ANIMALS:
1287. De la consciència social respecte als drets dels animals:
1288. La nostra societat estima i respecta als animals. A les darreres dècades hem desenvolupat una gran inquietud per conèixer la natura, aspecte que ha provocat un sentiment de protecció, respecte i defensa del nostre entorn i, per suposat, dels animals. Aquesta preocupació es reflecteix als baròmetres del CIS que recullen un augment molt

significatiu de la percepció que tenim respecte als problemes medi ambientals o relacionats amb l'agricultura, ramaderia i pesca (0,3 en 2014 a 0,4 en 2016 i a 0,9 en 2018). Fets esperançadores com que els animals siguin reconeguts jurídicament com éssers vius dotats de sensibilitat o l'estancament en l'abandonament d'animals de companyia als darrers anys, ens donen un pista sobre l'increment de la conscienciació social.

1289. Aquesta societat que cada vegada coneix millor la natura i rebutja amb major força el maltractament i els comportaments denigrants, és més conscient que mai de les obligacions que contraïem amb els nostres animals de companyia. Com tractam als animals que conviuen amb nosaltres ens dona una mesura de lo avançat que som com a societat. Quan s'atempta contra el medi ambient i els éssers vius que formen part d'ell, s'atempta contra la integritat del propi ésser humà, pel que totes les mesures que afavoreixin la millora de les relacions dels humans amb el conjunt de la pròpia biodiversitat, redundarà en benefici de la nostra societat.

1290. Aquest segle XXI, caracteritzat per l'impuls que ens dona la tercera revolució industrial o científico-tècnica i per els valors col·lectius que alimentem la revolució mediambiental en marxa, ha vist germinar els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Neix així una nova ètica humana global, fonamentada en la idea que només construirem un futur d'èxit des de la cooperació entre pobles i persones, des del respecte del medi ambient i des de la cerca de la igualtat i la justícia universals. En aquest nou marc ètic humà el respecte i cura de la natura i dels animals és indissociable del progrés.

1291. De com els animals poden comportar beneficis a la societat:

1292. Existeix abundant bibliografia i nombrosos estudis científics que relacionen directament el maltractament cap als animals amb la perpetració d'infraccions legals, conductes antisocials o violentes cap a les persones. Les alteracions del vincle animal-ésser humà poden servir com indicadors de la deterioració de les condicions socials i de detectors precoços de situacions de risc.

1293. Per altra banda, s'han de destacar els beneficis que els animals de companyia ens proporcionen. Les malalties psicològiques i les alteracions psiquiàtriques com ara l'ansietat, la depressió o diferents trastorns del comportament responen favorablement a les teràpies assistides amb animals. També estan provats els seus efectes beneficiosos a patologies tals com la hipertensió, distròfia muscular, Alzheimer, Parkinson, paràlisi cerebral i moltes altres. Nombrosos estudis apunten a que els animals de companyia són capaços d'ajudar en la detecció precoç de malalties tals com el càncer, la diabetis o els atacs epilèptics.
1294. Les teràpies amb animals s'estan implantant també a centres penitenciaris. En aquest cas, els programes estan destinats als interns amb majors carències afectives, amb inestabilitat emocional, problemes de sociabilitat i que presenten dificultats per al control de la seva conducta.
1295. Qualsevol tipus de teràpia assistida amb animals de companyia ha de ser preparada i dirigida per un professional especialitzat amb la matèria. En tot moment s'ha de garantir el benestar de l'animal atenint a les seves necessitats tant fisiològiques com etològiques.
1296. Les nostres persones majors també es veuen afavorides per la simple presència d'animals de companyia al seu entorn. La interacció animal-persona provoca efectes positius en aquest grup de persones; potser el més destacat és la companyia que proporcionen i els efectes benèfics contra la soledat. El fet de sentir-se útils i de passar de ser cuidats a ser cuidadors pot suposar una gran millora en la seva qualitat de vida. Encara que a moltes residències geriàtriques encara estan prohibits els animals de companyia.
1297. De la regulació actual en matèria de protecció animal i dels futurs reptes:
1298. Actualment tenim una multitud de declaracions, normatives, codis i lleis que ja regulen i protegeixen als animals que viuen a l'entorn humà. A nivell supraestatal trobem la declaració universal dels drets dels animals proclamada el 15 d'octubre de 1978 i aprovada per la

UNESCO i posteriorment per la ONU. En el marc de la UE apareixen nombroses directives i protocols.

1299. La legislació vigent al nostre Estat resulta parcial i dispersa, el que no facilita una adequada i efectiva protecció del animals, especialment els anomenats animals de companyia.

1300. A la nostra comunitat ens regim actualment per una Llei de 1992 de protecció dels animals que viuen a l'entorn humà. En ple 2019, quasi 3 dècades després de aquesta Llei, la societat balear actual reclama i necessita mecanismes que aprofundeixin en la defensa dels animals i que garanteixin els seus drets. Per tant, és un deure i una obligació de les administracions públiques, a tots els nivells, vetllar i treballar perquè els animals siguin tractats amb dignitat.

1301. Com a mostra del compromís del PSIB-PSOE amb els drets dels animals, durant aquesta legislatura es va aprovar la llei que regula les corregudes de toros a les illes i estableix mesures de protecció animal. La seva derogació parcial per part del Tribunal Constitucional no evita que l'avanç aprovat límit els espectacles en els que es maltracta a animals. No obstant això, cal actualitzar tot el marc normatiu amb una nova llei específica que blindi el benestar dels animals domèstics i ens permeti caminar cap a un escenari de protecció amb objectius com el sacrifici zero d'animals.

1302. OBJECTIUS POLITICS:

1303. En relació als drets dels animals:

1304. Garantir una convivència harmònica a la nostra Comunitat Autònoma entre persones i animals. La implicació dels humans amb el medi ambient junt amb l'incalculable valor dels animals, poden ser l'exemple de respecte a la natura, civisme i equilibri sostenible.

1305. Garantir el control de la població animal i avançar cap al sacrifici zero.

1306. Lluitar contra l'abandonament i el maltractament dels animals.

1307. Conscienciar sobre els drets que tenen els animals i normalitzar el seu benestar.

1308. Coordinar i controlar per part de les administracions públiques el tracte digne cap als animals. És indispensable la implicació de les Institucions i la col·laboració en les entitats de protecció animal.

1309. De la contribució social dels animals:

1310. Regular els cans de teràpia assistida: Avui en dia no existeix un desenvolupament total d'aquestes possibilitats degut a una manca de difusió a la ciutadania de les seves virtuts. A més, existeix un buit legal en referència al cans de teràpia assistida, els quals poden suposar un gran avanç social i d'estalvi econòmic a nivell administratiu.

1311. Prevenir situacions de risc de violència de gènere o maltractament infantil i evitar el desenvolupament de patologies socials: El maltractament animal és un signe d'alarma a la nostra societat: També pot servir de sentinella per poder detectar amb temps situacions de risc de diferents tipus de violència (violència de gènere o maltractament infantil). Hi ha diferents estudis que demostren que el maltractament animal és una eina que emprava l'agressor per exercir la violència de forma indirecta cap a la dona, emprant l'amenaça de fer mal a l'animal o éssers estimats com recurs de poder per dissuadir que la persona maltractada no presenti cap denúncia i cerqui ajuda. També està demostrat que presenciar o perpetrar maltractament animal a la infància, pot desenvolupar patologies socials en l'edat adulta.

1312. ACTUACIONS NECESSARIES PER CONCRETAR ELS OBJECTIUS MARCATS:

1313. En relació al drets dels animals:

1314. Impulsar una nova Llei autonòmica de benestar animal i desenvolupar-la reglamentàriament per a que sigui efectiva. Ara com ara existeix una gran atomització en la legislació sobre drets dels animals i moltes vegades basada en ordenances municipals que

poden variar entre elles. A través d'aquesta Llei s'haurien de regular els següents aspectes mínims a fi de garantir els objectius marcats:

1315. Crear una Oficina supramunicipal de benestar animal que integri les diferents lleis i accions que permetin desenvolupar plantejaments més globals per la nostra Comunitat Autònoma. Es tracta de la necessitat de poder coordinar i planificar estratègia implicant tots els actors competents per tal d'aconseguir els objectius fixats (Conselleria d' Agricultura, Consell Insular, COVIB, Associacions de protecció animal, municipis...).
1316. Redefinir als propietaris/poseïdors dels animals com a cuidadors responsables i alhora també renombrar la tinença responsable com cuidats responsables. Aquests nous termes defineixen el fet de que cuidar un animal ja no es només un acte individual, sinó que constitueix un fet que implica el benestar de tota la societat. Per això el seu cuidat no pot dependre d'unes preferències individuals sinó d'una obligació de tots els ciutadans.
1317. Establir les conductes o pràctiques prohibides en relació amb els animals, entre les quals s'hauran d'incloure, sense que suposi una llista tancada, les següents: l'abandonament o maltractament, la pràctica de mutilacions, fer-los servir en atraccions firals, obligar-los a exercir treballs que posin en perill la seva salut, exercir la mendicitat utilitzant animals com a reclam d'aquesta, vendre'ls de manera ambulat, impedir-los la mobilitat, el sacrifici no eutanàsic, etc.
1318. Controlar les diferents poblacions d'animals mitjançant en control de la cria, l'esterilització i la identificació correcte dels animals. Pel que fa a les poblacions felines, s'haurà de garantir el control ètic de les mateixes des de dos perspectives: la primera, adreçada als moixos de particulars, fomentant la castració i la identificació; la segona, en referència als moixos que conviuen a l'entorn humà, creant colònies i coordinant protocols d'actuació i elaborant estudis de la situació real a cada municipi.
1319. Regular la compravenda d'animals, mitjançant un control dels criadors i prohibint la difusió per internet o qualsevol altre medi de

publicitat de la venda il·legal. El tràfic il·legal d'animals representa el quart crim organitzat mundial després del tràfic de drogues, la tracta de persones i per davant del tràfic d'armes.

1320. Impulsar campanyes de conscienciació / educació sobre el benestar dels animals, així com de l'adopció, als mitjans de comunicació, a les escoles, associacions de veïns, etc.
1321. Crear un Registre d'animals de companyia en adopció a fi de que es pugui dur a terme, arreu del nostre territori, una infraestructura amb xarxa amb les entitats de protecció dels animals interessades en adherir-se al Registre, amb comunicació i coordinació entre elles en relació a tots els animals que tinguin en acollida (espècie, raça, gènere, edat...). Aquest Registre serà públic i accessible a través d'internet, permetent fer cerques filtrades per illes, centres i per cadascun dels camps sobre els que els centres hagin ofert informació.
1322. Coordinar totes les denúncies relacionades amb el maltractament i/o tràfic il·legal d'animals, juntament amb tots els organismes que tenen competències.
1323. Establir els mecanismes fiscals necessaris per finançar polítiques de benestar animal. D'aquesta manera es podrien finançar projectes relacionats amb el benestar animal i la gestió ètica dels mateixos (adquisició de papereres específiques per a excrements, bosses biodegradables per la seva recollida, construcció de pipi-cans, impuls de campanyes de conscienciació i esterilització, etc...).
1324. A més, la implantació de mecanismes fiscals es podrien associar amb la obtenció del canet cívic (que serà obligatori per ser cuidador d'animals de companyia) i la inscripció de l'animal al cens municipal específic. D'aquesta manera, no només s'aconseguirà fomentar el civisme per a la defensa i preservació dels animals, sinó que servirà per lluitar contra l'abandonament i el maltractament, garantint la identificació correcta dels animals (tant quan es té l'animal com quan es mor, donant de baixa l'animal del cens).

1325. Així mateix, podrien establir-se bonificacions a qui adopti l'animal de companyia com a mesura per a fomentar la conscienciació i l'adopció.

1326. Facilitar el creuament, dins els sistemes d'informació corresponents, de les dades dels cens municipals amb els del Registre de microxip (RIACIB), amb la finalitat de tenir dades reals de població i control de la mateixa.

1327. Implantar un pla de formació a tot el personal de l'administració pública que tingui relació amb la gestió dels animals. La formació de la nostra policia local esdevé indispensable per la correcta intervenció davant el maltractament animal.

1328. Incloure en el sistema educatiu continguts en relació als drets dels animals amb la finalitat de desenvolupar la consciència sobre la cura dels animals, promoure el seu respecte i fomentar l'empatia cap a ells, així com respectar els seus drets (exemple Comunitat Autònoma d'Aragó).

1329. Impulsar un nou règim sancionador enfront al maltractament animal i reforçar les mesures de control de les infraccions.

1330. De la contribució social dels animals:

1331. Definir, ja sigui amb una nova regulació o bé ampliant l'existent, els cans de teràpia assistida (visites a hospitals, centres geriàtrics, diagnòstic de malalties, pisos tutelats, escoles...), els cans de resposta mèdica o d'avís (ensinistrats per donar alerta mèdica a pacients diabètics, epilèptics...) i els cans de suport emocional (per tractar la soledat, depressió, angoixa...).

1332. Promoure campanyes de divulgació i conscienciació social respecte dels beneficis socials que, de forma immediata, suposen els cans de teràpia assistida. I, a mig termini, un cop definits aquests nous cans, elaborar estudis per calcular la repercussió en estalvis econòmics en l'àmbit sanitari per la reducció de proves diagnòstiques i millores a l'hora d'assolir objectius terapèutics.

1333. Crear un equip d'abordatge multidisciplinari per detectar situacions de risc de violència: Aquest equip s'integrarà pels serveis de salut (metges, psicòlegs, assistents socials) i d'educació, amb la col·laboració de l'Oficina de Benestar animal que es creï. Aquesta oficina pot servir de canalitzador de denúncies de maltractament (Seprona, professionals veterinaris, societats protectores d'animals...) que, conjuntament amb els indicis o alarmes d'altres professionals sanitaris i educatius, poden ajudar a detectar una situació de risc amb antelació.
1334. Facilitar i promoure l'accés de cans a dones en situació de risc de violència de gènere, aportant suport emocional i sensació de seguretat a les mateixes.

1335. 3.3 UNES INSTITUCIONS AL SERVEI DE LES ILLES

1336. Des de les Illes tenim clar que junts som més forts, i que respectar la diversitat és imprescindible per conformar aquesta fortalesa. Tenim clar que tot el que es pugui decidir a prop no s'ha de decidir lluny i que són molts els reptes que fan que apostem per un món de complicitats i no per un món atomitzat.
1337. Des de les Illes entenem que el federalisme, és una estructura que afavoreix el diàleg, l'enteniment, la tolerància, la solidaritat, el pacte i la confiança.
1338. És posar en pràctica el vell principi de la fraternitat, enfortint comunitat i unint comunitats, respectant, a la vegada, la diversitat, és, per tant, un magnífic complement del socialisme, com a polítiques que persegueixen la prosperitat i que tothom visqui dignament, impulsant l'Estat del benestar, aplicant justícia social, cercant l'equilibri entre els altres dos grans principis la igualtat i la llibertat, sabent que sense igualtat no hi ha vertadera llibertat.
1339. Un instrument que suma democràcia, creant separació de poders a cada nivell, incorporant un sistema de contrapesos i augmentant els controls, la transparència, la participació i la implicació de les persones en el projecte comú, acostant la política la gent, donant proximitat a les Institucions. Una estructura que confia en la gent. Una manera de fer que posa les institucions als servei dels ciutadans i ciutadanes de les illes.

1340. FEDERALISME A ESPANYA I EUROPA PER RESPECTAR LA DIVERSITAT I FOMENTAR LA COOPERACIÓ.

1341. Les Illes Balears formen part d'un estat plural. Un estat compost. Un Estat de les autonomies que encara necessita passes per avançar cap un model plenament federal.

1342. Des de les Illes apostem per què es duguin a terme les reformes Constitucionals que facin possible un funcionament federal ple, ja que, augmentant els àmbits de col·laboració i cooperació lleials i més justos, això implicaria, una major capacitat del nostre territori alhora de participar en la conformació de la voluntat del Estat. Unes reformes que permetin una major claredat a l'hora de distingir entre les competències i el finançament de l'estat i de les Illes, que acostin la justícia a la gent, que millorin el reconeixement dels fets diferencials i drets que despleguen, entre altres temes.

1343. Els canvis econòmics i socials que s'han produït els darrers 40 anys i l'experiència obtinguda de l'aplicació de la Constitució, durant aquest temps, han posat negre sobre blanc quines són les peces que convé reforçar i les mancances de l'Estat de les Autonomies (més àmbits de cooperació, un senat vertaderament territorial, clarificar competències i finançament, entre d'altres temes).

1344. A més, la darrera crisi econòmica i financera i els seus efectes socials i polítics han ressuscitat iniciatives dirigides a a buidar a la administració autonòmica i local de competències, a minvar les especificitats insulars, i a reanimar nacionalismes i patriotismes excloents, que a Espanya fomenten la uniformitat i el centralisme, negant la diversitat real de l'Estat.

1345. "Apostem per un Estat Espanyol constituït territorialment com a Estat Federal de les diferents nacionalitats i regions que l'integren. Basat en els principis de lleialtat, confiança, col·laboració i coordinació.

1346. Amb la incorporació a la Constitució del mapa autonòmic.

1347. Amb una divisió més clara de les competències entre l'Estat i els territoris.

1348. Amb la substitució del actual Senat per una vertadera cambra territorial de les Comunitats Autònomes, més determinant, amb més legitimitat territorial i amb una representació territorial igual o amb

- tendència a la igualtat. Així com amb la millora dels instruments de col·laboració i cooperació que facilitin la participació de les Comunitats Autònomes en la conformació de la voluntat del Estat. Per mentre no es reformi el Senat, s'ha de fer la reforma per tal de que l'illa de Formentera compti amb un Senador propi.
1349. Amb el reconeixement dels fets diferencials i dels drets a que donen lloc.
1350. Amb un sistema de finançament més constitucionalitzat i amb major precisió dels seus principis: autonomia financera i de gestió, solidaritat, suficiència, responsabilitat, ordinalitat i coordinació.
1351. Amb l'organització territorial de la justícia.”
1352. Des de les Illes, apostem per continuar impulsant el projecte Europeu, un projecte del tot imprescindible , ja que l'estat nació necessita d'aliances per fer front a reptes com la necessitat de controlar la globalització econòmica, de lluitar contra el canvi climàtic, d'afrontar les migracions, de controlar la pobresa o la desigualtat creixent, mantenir la pau, etc. Un projecte Europeu que ha de fer de contrapès al joc dels grans poders econòmics que està provocant la concentració en molt poques mans de la riquesa i el creixement descontrolat de la desigualtat social.
1353. En aquest marc, les Illes Balears han de ser una veu forta a Europa dels reptes abans mencionats, i això ha de revertir en decisions que millorin la vida de la ciutadania de les quatre illes en relació també dels reptes que tenim a la Mediterrània.
1354. “Apostem per més Europa, més federal i més democràtica. Impulsant la unió bancària; fiscal; monetària; financera; econòmica; treballant , molt especialment, per una Europa amb una profunda dimensió social i política, així com l'ampliació de la zona euro per lluitar contra els efectes negatius de la globalització.”
1355. Per tal de reforçar la idea d'Europa, seguir impulsant des de l'Estat la participació de les Comunitats Autònomes en els assumptes Europeus i des de les Illes Balears la participació en les organitzacions regionals europees, en la Euroregió Pirineus Mediterrània, així com

col·laborant amb les Illes europees per lluitar contra les desavantatges provocades per la insularitat.

1356. Atesa la importància que per la nostre ciutadania té el fet insular, cal seguir insistint, tal com s'ha fet des de el Govern de les Illes Balears aquesta legislatura, tant a nivell espanyol, amb el REB, com a nivell Europeu, en el reconeixement de les desavantatges que produeix la insularitat (tenint en compte els casos de doble i triple insularitat), i que en aplicació del principi de solidaritat, es formulin les normatives, pressuposts i programes específics per tal de pal·liar-ne els seus efectes, garantint que les polítiques de la Unió Europea i de l'Estat Espanyol atenguin a aquesta qüestió de manera adequada.

1357. "Els socialistes volem seguir fomentant, des de l'Estat, la participació de les Comunitats Autònomes en els assumptes europeus, i des de les Illes la participació en les organitzacions regionals europees. Així com reforçar, tant a nivell de l'estat Espanyol com a nivell Europeu, el reconeixement de les desavantatges que produeix la insularitat. Cercant aliances amb la resta d'illes europees per aconseguir un tractament diferenciat i programes i pressupostos específics que ens iguali amb la resta de territoris continentals."

1358. COMUNITAT AUTÒNOMA, GARANTIA DE DRETS PER A TOTA LA CIUTADANIA DE LES ILLES.

1359. El sistema d'autogovern i d'aplicació del principi de cooperació establert a les Illes permet edificar un projecte de respecte a la identitat dels seus territoris, de cohesió territorial i social, de llibertat i de prosperitat. Un projecte pròxim que facilita la implicació de la societat.

1360. Unes Institucions que representen a una societat diversa, plural, mestissa, Mediterrània i cosmopolita. Institucions arrelades en el territori que permeten que les decisions es prenguin de la forma més propera possible a la ciutadania de Formentera, Eivissa, Menorca i Mallorca.

1361. És voluntat dels socialistes, seguir desplegant i millorant les institucions d'autogovern, les competències i tots els instruments que facin possible fer ben reals els drets i llibertats establerts a l'Estatut d'Autonomia de les Illes, així com el benestar i prosperitat de tots els seus habitants.
1362. Aquesta capacitat a fet possible durant la darrera legislatura, amb una estreta relació amb els agents socials i econòmics, avançar de forma valenta en uns bons resultats econòmics, en la millora de la qualitat de l'ocupació, a la vegada que s'era capdavanter en lleis mediambientals.
1363. "Volem seguir desplegant l'Estatut d'Autonomia com eina que defensa la identitat dels nostres territoris i facilita la cohesió territorial i social i la prosperitat."
1364. En aquesta línia és voluntat dels socialistes seguir desplegant i reforçant tots els òrgans de defensa dels drets de la ciutadania, els de control, així com els de consulta i assessorament.
1365. En aquest sentit es fonamental nomenar el Síndic de Greuges per millorar la defensa de les llibertats i dels drets fonamentals dels ciutadans, així com per supervisar i investigar les activitats de l'administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
1366. També cal millorar la Llei que actualment regula la Sindicatura de Greuges (Llei 1/1993, de 10 de març), ates el temps que ha transcorregut i els canvis de tot tipus que s'han produït des de llavors.
1367. Per a això, és el compromís del PSIB promoure les millores legals, accions i iniciatives que siguin necessàries per tal de garantir la fórmula que faci possible el nomenament del Síndic de Greuges. Així com seguir desplegant i reforçant els altres òrgans de defensa de drets, de control i de consulta i assessorament.
1368. Per altre banda, l'exercici de l'autogovern té una eina absolutament essencial que és el Parlament de les Illes Balears. En aquesta legislatura, a part d'eliminar els aforaments, s'ha constituït una

ponència per tal de consensuar entre totes les forces polítiques la millora i evolució del seu Reglament, que ha conclòs en una proposició de llei que el modifica. A més de contemplar una major transparència en l'estatut dels diputats i diputades, així com agilitzar el debat parlamentari, cal destacar la regulació específica que es fa dels diputats no adscrits i la creació d'un Títol nou de "Parlament Obert" que incorpora tres vies de participació ciutadana amb capacitat de debat sobre qüestions d'interès general, participació en el procés legislatiu i formulació de preguntes.

1369. És voluntat dels i les Socialistes seguir treballant per què la institució que representa el poble de les Illes Balears sigui més propera i oberta als ciutadans i ciutadanes, més efectiva, i faciliti el treball dels diputats i diputades, posant-la a l'altura dels temps que ens toca viure.

1370. Per últim, volem que el concepte de federalisme sigui, també, ben present als territoris insulars que conformen la nostra comunitat autònoma. Un federalisme interior que implica seguir reforçant els Consells Insulars com a Governos de cada Illa, com a institucions fonamentals per atendre a la diversitat i per construir una Comunitat cohesionada i pròspera.

1371. En aquest sentit serà una eina imprescindible, tal i com s'ha fet aquesta legislatura, la utilització de la Conferència de Presidentes i Presidents, així com l'impuls de tots aquells instruments existents o de nova creació, que persegueixin crear àmbits de col·laboració, cooperació i decisió entre el Govern de les Illes i els Consells Insulars.

1372. "Consolidar la Conferència de Presidentes i Presidents com eina de col·laboració i cooperació entre el Govern i els Consells Insulars i impulsar tots els instruments, existents o no, que van dirigits en aquesta mateixa direcció."

1373. CONSELLS INSULARS, ADMINISTRACIONS PER MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA

1374. Els Consells Insulars van ser creats durant l'etapa pre-autonòmica, abans, per tant, que s'aprovés la Constitució Espanyola i abans de la creació de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears amb l'Estatut d'Autonomia de 1983, i va néixer com a resposta a una antiga demanda plantejada des de les Illes Balears, front al model provincial uniformitzador.

1375. El model actual va ser construït sobre aquesta antiga reivindicació, però al llarg dels anys va prendre un nou caràcter. L'Estatut d'Autonomia de 1983 no definia les competències dels consells, però tampoc posava un sostre a les que podrien rebre, i així, de institucions que es pensaven com a substitut administratiu de la desapareguda Diputació Provincial, van néixer uns Consells Insulars amb una doble vessant autonòmica i local, que ha tingut avantatges però que també ha generat molta indefinició sobre el seu règim jurídic. Per la seva vessant local els consells estan cridats a ser la institució supramunicipal de referència pels Ajuntaments, però al mateix temps, són les que millor responen a la realitat històrica, geogràfica, social i econòmica de les Illes Balears, de manera que l'Estatut de 2007 consolida uns Consells amb amplies competències, clarament autonòmics. Amb la particularitat de Formentera on una mateixa Institució es Ajuntament i Consell alhora.

1376. "Ha arribat l'hora de reflectir en un nou text legal les especificitats i necessitats dels consells insulars com a institucions principals en el govern de cada illa. La llei vigent que regula el règim específic dels consells insulars és de l'any 2000, molt anterior a la reforma de l'Estatut d'Autonomia de 2007."

1377. Molts dels problemes estructurals dels consells insulars parteixen de l'assimilació d'aquests amb les diputacions provincials de règim comú. No obstant això, ni des de la perspectiva juridicoadministrativa, ni des de la perspectiva geogràfica i molt menys des de la perspectiva social, els consells insulars tenen alguna cosa a veure amb les diputacions provincials.

1378. Des del punt de vista de la seva naturalesa, l'article 61 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears estableix que els consells insulars són, simultàniament, òrgans de govern, administració i representació de cada illa i institucions de la Comunitat Autònoma. És a dir, els consells insulars són molt més que òrgans de naturalesa local, en la seva naturalesa concorre la doble condició d'institució insular i autonòmica.
1379. Des del punt de vista de la composició, l'article 64 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears estableix la conformació dels consells insulars per sufragi universal, igual, lliure, directe i secret, mitjançant un sistema de representació proporcional, respectant el règim electoral general. Potser sigui aquest punt on les diferències entre els consells insulars i les diputacions provincials de règim comú sigui més evident.
1380. Finalment, és des del punt de vista competencial i social on els ciutadans puguin percebre --pròpies de les diputacions provincials, els consells insulars han estat dotats d'una gran quantitat de funcions i competències precisament per la seva especificitat com a institució amb doble consideració insular i autonòmica.
1381. "Els consells insulars tenen una doble naturalesa supramunicipal i autonòmica i, així, ha de ser reconeguda a nivell de tot l'Estat. Les especificitats del fet insular també arriben a les seves institucions de govern. Una nova llei de consells insulars ha de començar deixant clar aquesta diferència i ha de tenir efectes en els òrgans de govern de les institucions insulars, equiparant les funcions dels Consells Executius al funcionament actual del Consell de Govern de la Comunitat Autònoma.
1382. Els consells insulars tenen, simultàniament, una doble naturalesa local i autonòmica que els fan idonis per a la coordinació de polítiques i prestació d'uns millors serveis d'àmbit supramunicipal i insular.
1383. Apostem per uns consells insulars al costat i al servei dels ajuntaments que siguin capaços de dotar dels recursos i eines necessaris a les entitats municipals perquè puguin atendre les demandes dels seus residents.

1384. També apostem per uns consells insulars que puguin desenvolupar amb garanties les competències que els atorga l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears en les mateixes condicions amb què compta l'administració central i el Govern Balear. Estem convençuts que els serveis augmenten en qualitat com més propers es troben als ciutadans que els reben, però l'acostament al ciutadà no pot suposar una pèrdua de capacitat administrativa, de decisió i de finançament pel simple fet de la naturalesa jurídica de la institució que els presta.

1385. "No es tracta en cap cas de triar quina d'aquestes dues naturaleses ha de sobresortir per sobre de l'altra. Són perfectament compatibles i generen sinergies positives en la gestió de les competències autonòmiques on sempre s'incorpora una visió local. Es tracta de distingir el règim jurídic que s'ha d'emprar en cadascun dels àmbits per poder prestar els millors serveis públics als ciutadans i ciutadanes de cadascuna de les nostres illes."

1386. També, ens hem de marcar com a objectiu el fet de completar l'estructura institucional i competencial que preveu l'estatut de 2007, dotant de major autonomia en la gestió als consells insulars, així com de mecanismes suficients per a l'exercici d'aquestes. Evolucionar aquest model territorial institucional haurà de passar per facilitar als Consells que tots arribin al sostre competencial que possibilita l'Estatut d'Autonomia. A partir d'aquí es podrà plantejar una nova fase d'assumpció de noves competències i funcions en desplegament del article 71 de l'Estatut. En aquest cas, la competència reglamentària que correspon al Govern s'haurà d'exercir en coordinació i consens amb el Consell.

1387. Si volem veritables governs insulars, amb els seus drets i les seves obligacions clares, hem de començar per redefinir i millorar les fórmules de relació entre l'estat i l'administració pública de la comunitat autònoma amb els consells insulars. La participació dels consells en la vida pública insular no es pot limitar a l'exercici de diverses competències transferides o delegades (per importants que siguin) sinó a la participació real en la presa de decisions que afecten els seus ciutadans i el seu territori.

1388. “Els consells insulars han de decidir sobre tot allò que afecti les seves competències pròpies (estiguin transferides o no) i han d’opinar i participar sobre totes les polítiques que afectin el seu territori i als seus ciutadans. Hem de crear i perfeccionar els espais de col·laboració, coordinació i decisió de polítiques entre l’administració pública del Govern de les Illes i els consells insulars.”

1389. La millor manera perquè els consells insulars arribin a ser unes institucions fortes i decisives consisteix en assegurar la seva autonomia financera. La llei de finançament dels consells insulars del 2014, va ser un primer pas per millorar el finançament d’uns consells fortament dependents de l’administració pública de la Comunitat Autònoma i de l’Estat però va ser clarament insuficient si l’objectiu que perseguia era dotar els consells d’aquesta autonomia.

1390. “Hem de treballar per reformular el sistema de finançament dels consells insulars per dotar-los d’instruments que els procurin major autonomia fiscal i financera per decidir i liderar les seves polítiques.”

1391. La transferència de les competències i la millora del finançament s’ha de traduir en oferta de serveis públics de qualitat. Els consells insulars han de canalitzar les millores competencials i de finançament en una inversió pública que els permeti oferir uns serveis públics d’alta qualitat, eficients amb els seus objectius, i que no malbaratin els diners públics. Per oferir uns serveis públics de qualitat és necessari establir mecanismes de coordinació entre els Ajuntaments i els Consells, i analitzar amb profunditat quins serveis ha d’oferir cada institució amb l’objectiu d’aconseguir el màxim benestar social possible, fent un ús eficient dels recursos disponibles.

1392. “S’han de plantejar i impulsar models de gestió supramunicipals, mancomunats o agències insulars que ajudin a prestar serveis més complexos per la seva especialització i a ordenar les diferents competències municipals, insulars i autonòmiques.”

1393. AJUNTAMENTS, ADMINISTRACIONS MÉS PROPERES A LES PERSONES

1394. Els ajuntaments són l'instrument polític més proper a la ciutadania. Aquests coneixen i tracten de primera mà els problemes i necessitats dels pobles, ciutats i dels seus habitants. Si hi ha un espai que representa l'essència de la política és l'àmbit municipal. La política local, amb milers de regidors que dediquen el seu temps i esforç als seus conciutadans, moltes vegades de forma altruista, ens ensenya la importància de resoldre els petits i grans problemes de la quotidianitat. Els socialistes creiem en la política real, la de la proximitat.

1395. Els municipis són l'escala territorial més propera on avui es perceben els processos i efectes de la globalització i l'uropeïtzació i és també, en aquest escenari, en el qual la proximitat emergeix com a poder capaç d'articular solucions adequades als problemes concrets i reals de la ciutadania.

1396. Els nostres municipis ja no són, en general, aquelles administracions reduïdes a un nombre limitat de funcions bàsiques (asfaltat, enllumenat, neteja, ...). Ni tampoc es limiten a executar decisions d'altres esferes de govern. Han sorgit noves demandes com per exemple, d'habitatge social, recursos energètics, nous desenvolupaments urbans o projectes d'economia col·laborativa. Els Ajuntaments han de ser capaços d'oferir uns serveis de transport, mobilitat, educació, aigua potable, electricitat, neteja d'espais públics, atenció ciutadana, cura de la gent gran, cura del medi ambient, habitatge, etc. que satisfacin les demandes d'una societat que cada cop és més exigent amb els partits polítics i les institucions públiques.

1397. Per això, des del PSIB-PSOE estem en contra de qualsevol iniciativa que ataquí l'autonomia local i que impliqui el desmantellament dels serveis públics que presten els municipis com la Llei 27/2013 de Racionalització i Sostenibilitat de les Administracions Locals. Des del socialisme, mai podrem estar d'acord amb una norma que en el seu preàmbul fixa com a objectiu bàsic "afavorir la iniciativa econòmica privada evitant intervencions administratives desproporcionades". Sota aquesta falsa justificació s'amaga una autèntica intervenció de l'autonomia local, una retallada competencial sense precedents, una

privatització encoberta dels serveis públics essencials i una reducció del personal públic.

1398. "Hem d'instar el Govern de l'Estat a modificar la Llei d'Estabilitat Pressupostària per flexibilitzar l'aplicació de la regla de despesa a les entitats locals sanejades per a què puguin utilitzar els superàvits acumulats i a revisar les restriccions a la concertació d'operacions d'endeutament per part de les entitats locals que presenten els comptes públics sanejats"

1399. Eix 4: Feminisme, la gran revolució en marxa

1400. El moviment feminista ha tingut al llarg de la història importants referents socialistes. Dones lluitadores com Virginia González, que va fundar el 1904 el grup feminista de Bilbao y va compartir presó amb Pablo Iglesias a la vaga de 1917; Margarita Nelken, defensora de les condicions socials de les dones treballadores; Juana Vaño, dona represaliada de la qual e van trobar restes a la fossa comú de Calvià; així com tantes dones mestres socialistes que varen dur a les escoles la lluita de classe i varen educar el seu alumnat en el pensament feminista. Elles també varen escriure la història. També varen ser dones socialistes feministes defensores de la llibertat i la República.

1401. Els socialistes, en aquells moments, ja varen veure la necessitat d'incorporar a les dones cap a les seves files per tal d'aconseguir la transformació social. Això va fer que una de les característiques més importants en aquest procés d'incorporació de la dona al món de la política, sigui que en tot moment varen predominar les reivindicacions de classe.

1402. En temps de la guerra civil, les dones també estaven al carrer, compromeses en diverses activitats. Es varen integrar en organitzacions polítiques, sindicals, municipals i ciutadanes, arribant a tenir càrrecs de direcció política.

1403. Però després varen arribar els 40 anys d'aturada i retrocés de tots aquests drets aconseguits amb tanta feina. La societat patriarcal

defensora de la dictadura va configurar una organització social sexista assignant a les dones la feina de la llar i als homes l'espai de lo públic.

1404. Amb la recuperació de la democràcia i el reconeixement de la igualtat com a dret fonamental a la Constitució, vàrem iniciar el camí cap a l'equiparació dels drets de les dones, el seu desenvolupament, malgrat que lent i defectuós, va suposar la consecució d'avanços significatius i l'irrenunciable objectiu d'arribar a la plena igualtat entre homes i dones.
1405. Aquesta igualtat sempre ha estat un eix en les polítiques del PSIB-PSOE, que l'ha caracteritzat per ser el partit que més mesures ha proposat a les institucions autonòmiques, tant quan ha estat a l'oposició com quan ha governat. Mesures que han tingut la finalitat d'eradicar la discriminació i aprofundir en la igualtat d'oportunitats de les dones de les Illes Balears.
1406. Mostra d'aquesta voluntat i acció per impulsar la igualtat des de les institucions ha estat:
1407. La introducció a l'Estatut d'Autonomia de l'article 16.3 sobre la igualtat de drets d'homes i dones a tots els àmbits.
1408. Creació de l'Institut Balear de la Dona
1409. Aprovació de la llei 6/2002 electoral que incorporava les llistes cremallera
1410. Delegació de les competències d'igualtat als Consells Insulars, creant la Direcció Insular d'Igualtat.
1411. Creació al Govern Balear de la direcció general de responsabilitat social per impulsar plans d'igualtat a les empreses.
1412. Aprovació de la llei 11/2016 d'igualtat de dones i homes per establir el concepte de violència econòmica com a variant de la violència de gènere en l'àmbit de la parella.
1413. Creació del Consell de Participació de les Dones
1414. Garantia d'un any de feina remunerada a les dones maltractades que no tenen treball.
1415. Inversió d'un 0,25% del PIB a la lluita per la igualtat d'homes i dones.

1416. Malgrat el que s'ha avançat, després de quatre dècades de democràcia, encara hi ha reminiscències històriques clares que segueixen donant peu a la discriminació de les dones dins tots els àmbits de la vida i que posen de manifest el perill d'una involució en els drets de les dones.
1417. Davant aquest panorama, pensem que ens trobem en un moment decisiu per avançar en aquests drets. La nostra lluita històrica per a la igualtat s'ha d'aixecar amb força renovada per lluitar i exigir amb més contundència i fermesa els drets de les dones.
1418. Els i les socialistes seguirem lluitant per eliminar totes les formes de desigualtat i discriminació que pateixen les dones dins l'àmbit familiar, social, polític i econòmic. I per descomptat, per erradicar totes les formes de violència masclista.
1419. Així doncs, hem de seguir impulsant polítiques eficaces i efectives, encaminades a combatre la discriminació i la desigualtat que encara sofreixen les dones pel simple fet de ser dones.

1420. 1.CONDICIONS DE VIDA, SALUT I ENVELLIMENT DONES.

1421. El primer àmbit a analitzar serà la salut. És necessari garantir la coordinació autonòmica de salut i gènere, adoptant les mesures necessàries per la inclusió de la perspectiva de gènere en els plans de formació del personal sanitari i en el món de la investigació.
1422. Per això hem d'avançar en el desenvolupament del IV Pla estratègic d'Igualtat d'oportunitats entre dones i homes 2015-2020, que té com a objectius principals millorar el coneixement específic sobre la salut de les dones, potenciar l'atenció a dones en situació o en risc d'exclusió social o en dificultats singulars i millorar la qualitat de vida de les dones mitjançant una atenció específica a les seves característiques i al conjunt de factors que les condicionen durant totes les etapes de la vida. Per aquest motiu, anunciem les següents propostes:

1423. Recuperar la figura de coordinadora de salut i gènere.
1424. Assegurar la realització de plans d'igualtat als hospitals públics al servei de Salut.
1425. Introduir formació en salut i gènere en els graus de ciències de la salut.
1426. Defensa de la salut sexual i reproductiva.
1427. Impulsar bones pràctiques obstètriques avançant en l'estratègia de salut al part normal, unificant, cohesionant i actualitzant els criteris i protocols per garantir el drets de les dones gestants i els seus fills o filles.
1428. Identificar les bones pràctiques i exportar-les al conjunt dels hospitals per evitar la instrumentalització del part normal i oferir una atenció més humanitzada. Apostar per noves opcions com són les cases de naixement, espais integrats a la xarxa pública que garanteixin l'opció del part natural.
1429. Oposició al lloguer de ventres per tractar-se d'una pràctica que va en contra dels drets de les dones i ens infants.
1430. Envelliment femení.
1431. Envelliment actiu versus malalties cròniques.
1432. Alternatives de convivència versus solitud / aïllament.

1433. 2.OCUPACIÓ, SALARIS I SALUT LABORAL.

1434. El món laboral és el puntal més important per tal que la dona s'apoderi i agafi les rendes de la seva vida. Tenir una feina ben remunerada i estable és el més important perquè la persona pugui tenir un projecte de vida. Però les dones segueixen tenint menys presència en les taxes d'activitat i ocupació, lideren la taxa de temporalitat, la de l'ocupació a temps parcial, la de l'atur i suporten el problema de la bretxa salarial, problema que és de per vida, ja que després també pateixen la bretxa en les seves pensions. Això sense contar els entrebancs que se'ls posen injustament quan decideixen ser mares.
1435. Partint de la normativa bàsica existent a la nostra Comunitat Autònoma en matèria d'igualtat i no discriminació, anunciem les següents propostes:

1436. Fomentar la col·laboració, cooperació i la coordinació entre el Govern Balears, Consells Insulars i les entitats de les Administracions Locals per promoure l'adopció de mesures que recolzin la conciliació, la corresponsabilitat, la formació, la salut laboral i l'eliminació de la bretxa salarial.
1437. Apostem per deduccions fiscals de l'IRPF, dins el tram autonòmic, vinculades a la conciliació.
1438. Consolidar l'exempció de les prestacions públiques per maternitat o paternitat percebudes des de la S.S com a rendiments del treball.
1439. Equiparació progressiva dels permisos paternals dels empleats tant públics com privats. Permisos maternals i paternals iguals, obligatoris i intransferibles.
1440. La Administració Pública CAIB denegarà qualsevol tipus d'ajuda pública a les empreses sancionades per pràctiques laborals discriminatòries per raó de sexe o gènere.
1441. La Administració Autonòmica incorporarà la figura dels professionals d'igualtat de gènere amb la formació i qualificació regulades segons la normativa.
1442. Impulsar la perspectiva de gènere en la formació del personal del SOIB, per tal de garantir una inserció laboral lliure d'estereotips sexistes.
1443. Incorporar el principi d'inversió de la càrrega de la prova a les denúncies i reclamacions que es produeixin per assetjament sexual o per raó de sexe a l'àmbit laboral. Així com impulsar el desenvolupament de protocols d'assetjament sexual i donar-los a conèixer als treballadors i treballadores.
1444. El Govern impulsarà un pla d'acció de recolzament a les empreses destinat al foment de la igualtat d'oportunitats de dones i homes en el treball. El compliment d'aquestes accions seran supervisades per la inspecció de treball.
1445. L'administració competent requerirà informació sobre la presència de dones a les comissions negociadores dels convenis col·lectius.
1446. La inspecció de treball en els casos d'acomiadament col·lectiu garantirà la no discriminació per raó de sexe i elaborarà un informe que en deixi constància.
1447. Recollida i tractament de la informació existent en els centres d'atenció primària i a les mútues d'accidents de treball i malalties

professionals desglossades per sexes, per tal de identificar riscos específics en les treballadores debut la seva activitat laboral.

1448. Possibilitat de que les dones amb reducció de jornada per violència de gènere, cotitzin el 100%.

1449. Totes aquestes propostes enfocades al món laboral son fonamentals, ja que la dona no tindrà mai igualtat dins la vida si no la té dins l'àmbit laboral.

1450. CONCILIACIÓ DE LA VIDA LABORAL I LA VIDA DIÀRIA: L'ÚS DEL TEMPS EN LA CURA DE LA FAMÍLIA I LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA.

1451. Les normes de conciliació de la vida personal, familiar i laboral no han suposat l'alliberament de les dones de les tasques que els patrons tradicionals els atribueixen, bàsicament perquè ha mancat la corresponsabilitat en l'entorn familiar.

1452. S'han d'fer propostes que tinguin en compte el gènere, per tal de negociar mesures de corresponsabilitat que rompin la desigualtat entre homes i dones. Impedir la discriminació de les dones, en el supòsit d'una possible maternitat.

1453. PROPOSTES

1454. Establir com a preferent l'horari continuat de treball, amb un màxim de 35 hores setmanals.

1455. Recomanar la inclusió de la flexibilitat de l'horari laboral a la negociació col·lectiva.

1456. Proponem una legislació de Seguretat Social, que durant el període de reducció de jornada per cura de menors o persones dependents no afecti la base de cotització.

1457. Excedència per la cura dels fills filles fins al 14 anys i de familiars dependents fins al 2n grau de consanguinitat. Cal que l'excedència quedi reduïda als familiars per consanguinitat.

1458. Acumulació de les hores completes de lactància per poder tenir dies o setmanes completes de permís remunerat, tal i com estableix el Tribunal Suprem.

1459. Permisos per malaltia comuna dels fills i de les filles. Cadascú dels progenitors que tingui a la seva cura, els fills i les filles fins als 14 anys, disposarà de 5 dies hàbils a l'any de permís, per poder-los atendre quan que tinguin una malaltia, tant si cal tractament hospitalari com repòs domiciliari. Els dies de permís per a cures mai no podran ser coincidents amb els de l'altre progenitor. Quan els fills i les filles convisquin amb un sol progenitor, aquest tindrà dret a 10 dies de permís anuals. Quan algun dels fills o filles tingui una discapacitat superior al 33% de discapacitat no hi haurà límit d'edat per als permisos dels progenitors per als supòsits de malaltia comuna. Aquests 5 o 10 dies de permís podran ser continuats, per dies o mitges jornades, segons les necessitats d'ajut dels infants o dels discapacitats/as. A efectes de cotització a la Seguretat Social tindran consideració anàloga a la baixa per malaltia comuna.

1460. 3.URBANISME, INTEGRACIÓ D'USOS I PROXIMITAT

1461. Tots els municipis de les nostres illes han de tenir com a premissa fonamental la qualitat de vida i el benestar de les persones. S'ha de transformar el futur, no ajustar el passat.

1462. L'objectiu de l'urbanisme sobre l'espai urbà ha de ser la seva adaptació a les circumstàncies de cada col·lectiu.

1463. En el marc d'aquesta diversitat, no es pot obviar la doble càrrega de treball de les dones, en l'àmbit privat i en l'esfera pública o laboral.

1464. Per això, és necessària una bona gestió del temps per compatibilitzar el temps laboral amb el temps familiar i el d'oci. L'aposta és un disseny funcional del territori, com a element decisiu per facilitar la gestió del temps i, és clau per al benestar del temps individual i del col·lectiu.

1465. Atès que la dona es veu obligada a compatibilitzar vida laboral i familiar subjecta a les limitacions d'espai i temps, una adequada política urbanística, requereix de plantejaments amb perspectiva de gènere, que permetin superar aquests condicionaments i obstacles.

1466. Urbanisme

1467. Obligatorietat, realitzat per personal especialitzat, de l'informe d'impacte de gènere en els plans urbanístics. Multi Canals de participació

1468. Obligatorietat d'elaboració de plans d'usos del temps en l'àmbit local.

1469. Integració d'usos i proximitat

1470. S'imposa la recerca de l'entorn pròxim en la quotidianitat.

1471. Incloure equipaments, de tot tipus, especialment per a la cura de persones depenents en el barri. El barri serà un espai més fàcil i eficient si té els serveis de minicomunitat.

1472. Biblioteques amb servei d'ajut a menors en horari d'horabaixa.

1473. Els casals de barri per a la cura de menors.

1474. Desenvolupar projectes en el barri amb serveis comuns que permetin realitzar treball domèstic d'una manera compartida.

1475. Obertura de centres escolars per a atenció i cura de menors en horaris d'horabaixa sense cost (famílies monoparentals o dones amb escassos recursos).

1476. Fomentar projectes educatius que vinculin els centres educatius i les residències amb l'objectiu de sensibilitzar de la corresponsabilitat de tenir cura de les persones majors i el simple fet de regalar temps.

1477. Transport Públic

1478. Reconsiderar les aturades, rutes i les freqüències dels autobusos en funció de les necessitats de transport vinculades a la vida diària de les dones.

1479. Ampliar les xarxes de transport públic per donar servei als barris amb menors taxes de motorització i majors deficiències de transport.

1480. Millorar la qualitat, la seguretat i l'ergonomia de les infraestructures i vehicles de transport públic per a persones amb capacitat física reduïda, persones que ho necessitin, mitjançant la presència d'agents de recolzament en totes les rutes, perquè en facilitin l'ús del transport.

1481. Establir un servei de microbusos circulars en barris aïllats.

1482. Espai públic i seguretat

1483. Detectar els punts negres en relació amb la seguretat dels carrers i assegurar-hi una bona il·luminació.

1484. Assegurar que totes les parades d'autobusos, metro i tren, estiguin suficientment il·luminades i disposin d'un timbre d'alarma, visible i senyalitzat, que connecti amb els serveis de seguretat.

1485. Aparcaments públics ben il·luminats i amb vigilància, que disposin d'un timbre d'alarma senyalitzat que connecti amb els serveis de seguretat.

1486. En els habitatges de nova construcció s'exigirà que en el vestíbul d'accés als ascensors i a les escales hi hagi un timbre antipànic connectat amb una alarma general.

1487. Crear parades de taxis, amb un distintiu específic, situades a les sortides de locals d'oci nocturn, que siguin exclusius per al transport de dones amb tarifes reduïdes.

1488. 4. VIOLÈNCIA DE GÈNERE, EXPLOTACIÓ SEXUAL I PROSTITUCIÓ.

1489. La violència masclista és una manifestació de la discriminació. Una situació de desigualtat i les relacions de poder que els homes exerceixen sobre les dones pel fet mateix de ser dones. Comprèn qualsevol acte de violència per raó de sexe que tinguí, o que pugui tenir com a conseqüència, un perjudici o sofriment en la salut física, sexual o psicològica, i inclou les amenaces d'aquests actes, la coerció i les privacions arbitràries de la seva llibertat, tant si es produeixen en la vida pública com en la privada.

1490. La violència masclista inclou:

1491. Violència física.

1492. Violència psicològica.

1493. Violència econòmica.

1494. Violència sexual.

1495. Violència simbòlica.

1496. Femicidi.

1497. Mutilació genital femenina.

1498. PROPOSTES EN MATÈRIA DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

1499. Formació dels i les professionals, forces i cossos de seguretat de l'estat i operadors jurídics que treballen amb les dones maltractades. Formació que ha de ser permanent, obligatòria i homogènia.

1500. S'han de millorar els protocols i col·laborar amb les obres necessàries per garantir espais adequats per les víctimes de violència de gènere i els seus infants a efectes de que no comparteixin espais amb el maltractadors.

1501. Impulsar l'Observatori d'Igualtat per tal d'avaluar permanentment el grau de compliment de la llei 2/2016 d'igualtat de dones i homes i modular les respostes institucionals per assolir els objectius d'igualtat plena i efectiva.

1502. Internalització del servei d'atenció telefònica a les dones maltractades.

1503. Impulsar campanyes específiques del Govern:

1504. Entorn al consum de pornografia per part d'adolescents que s'eduquen sexualment a través d'aquest imaginari cada vegada més violent.

1505. Assetjament sexual i al carrer.

1506. El ciber assetjament és una vessant de la violència quotidiana cap a les dones. Plantejam fer feina constant amb el Grup de Menors de la Policia Nacional.

1507. Són molt preocupants les xifres d'increment de violència de gènere entre parelles joves. Per això, proposem reforçar el paper dels agents de coeducació a les escoles i la recuperació de l'assignatura d'educació per a la ciutadania.

1508. Treballar la perspectiva multicultural amb les mediadores culturals per garantir els drets de les dones migrades.

1509. Repensar el model de cases d'acollida a efectes de què estiguin millor integrades amb la vida de les dones víctimes.

1510. Desplegar la llei d'igualtat i totes les mesures acordades al Pla Estratègic contra les Violències Masclistes, treballant de manera coordinada des de les diferents conselleries i institucions.

1511. Reforçar el paper de l'Institut Balear de la Dona després del procés de traspàs de competències als Consells. Integram de manera més efectiva l'atenció a les víctimes de violència sexual.

1512. PROPOSTES EN MATÈRIA DE PROSTITUCIÓ I EXPLOTACIÓ SEXUAL.

1513. Adoptar mesures de sensibilització, des d'una perspectiva de drets humans, destinades a la ciutadania, amb l'objectiu últim de reduir la demanda de prostitució i el fenomen del tràfic de dones i promocionar la igualtat de gènere.

1514. Adoptar mesures per a desincentivar la demanda de prostitució que sancionin al prostituïdor, reconeixent la seva responsabilitat directa en l'explotació de les persones que exerceixen la prostitució (PEP) i que són majoritàriament víctimes de tràfic.

1515. Promoure en l'àmbit educatiu formal i informal l'educació afectiu-sexual i emocional des d'edats primerenques i molt especialment en educació secundària, per a conscienciar sobre la violència i l'explotació que caracteritzen a la prostitució.

1516. Destinar recursos i promoure programes efectius per a la inserció socio-laboral i autonomia econòmica del col·lectiu, per a fer possible la sortida definitiva de la prostitució.

1517. Proporcionar formació inicial/permanent en matèria de prostitució i de tràfic amb finalitats d'explotació sexual a tots els professionals que puguin entrar en contacte amb el col·lectiu.

1518. Destinar recursos econòmics i humans per a la protecció, assistència i recuperació emocional i psicològica del col·lectiu i especialment per a les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

1519. Oferir solucions perquè es proporcioni una atenció integral també a les víctimes de tràfic amb altres finalitats d'explotació (per exemple explotació laboral, explotació en la mendicitat, explotació per a l'extracció d'òrgans etc).

1520. Donar suport a la recerca i elaboració de diagnòstics actualitzats sobre el fenomen de la prostitució en Balears, amb especial èmfasi en a) la situació de les dones que exerceixen la prostitució; b) el perfil dels prostituïdors.

1521. 6. LA IGUALTAT EN L'ESPAI EDUCATIU

1522. És des de l'espai educatiu des d'on es té l'oportunitat de transformar la societat i aconseguir, mitjançant la cultura i l'educació, una societat justa, lliure i equitativa.

1523. Però no s'educa només en horari escolar. S'ha d'educar també des de la família, començant pels progenitors, des del bressol, i seguint en tot l'entorn del nin o de la nina.

1524. Una educació que ha de ser coeducació. Només si coeducam des de les edats primerenques arribarem a una societat integrada per persones de mentalitat sana, respectuoses amb la vida i, per tant, amb les persones.

1525. Així doncs, la coeducació és la que té la clau per acabar amb aquesta societat patriarcal plena d'estereotips masclistes.

1526. PROPOSTES

1527. Un model educatiu basat en el desenvolupament integral de la persona al marge dels estereotips i els rols segon el sexe, l'orientació sexual i la diversitat afectiva i sexual no esbiaixada pel gènere.

1528. Impulsar la implementació de plans d'igualtat en els centres educatius de tots els nivells.

1529. Introducció de criteris d'igualtat als objectius, metodologia, continguts i avaluació.

1530. Eliminar en la formació professional els prejudicis i estereotips per garantir l'absència de segregació horitzontal.

1531. Vetllar pel compliment de la introducció de la perspectiva de gènere com una dimensió transversal, a la investigació i al desenvolupament tecnològic i la innovació.

1532. Formació inicial i permanent del professorat en temes de coeducació i incorporació de la perspectiva de gènere en totes les matèries i nivells del sistema educatiu.

1533. Impulsar la recuperació de la memòria històrica de les dones i promoure accions que les facin visibles.

- 1534. Potenciar la figura de la persona responsable en temes d'igualtat en els centres, claustres i consells escolars.
- 1535. Generar programes d'educació afectivo-sexual amb perspectiva de gènere i de prevenció de violència de gènere.
- 1536. Potenciar els estudis de gènere qualitatius.

1537. 7. AFAVORINT UN DIÀLEG INTERCULTURAL I FEMINISTA A LES ILLES BALEARS.

- 1538. “S’ha deixar molt clar que la categoria ‘dona’ no és unitària”, deia Angela Davis. Aquesta perspectiva ens permet visibilitzar la intersecció de les opressions de gènere, d'origen i de classe a la qual s'enfronten les dones migrants arreu del món.
- 1539. Quan es treballa en l’atenció directa amb dones migrades, escriure sobre conceptes com a “feminització de la pobresa” o “segregació ocupacional” és complex. És difícil perquè es personalitza i te n’adones de fins on arriba aquest problema, es compren que no es tracta d'estadístiques ni d'informes, sinó de projectes migratoris propis que han iniciat molt abans d’haver sofert la primera discriminació.
- 1540. Amb l’objectiu de crear un escenari d’igualtat d’oportunitats proposem un procés col·lectiu basat en la participació, la discriminació i la coordinació com a eixos centrals d’intervenció:
- 1541. FOMENT DE LA PARTICIPACIÓ:
- 1542. Activar un procés de reflexió comunitari, amb les dones migrants com a protagonistes.
- 1543. Definir mecanismes per fomentar la vinculació i facilitar la participació de dones migrants per tal d’identificar necessitats i establir mesures basades en el seu propi diagnòstic. Això comporta preveure recursos que possibilitin la participació de la dona migrant, considerant l’obstacle que suposa la feminització de les cures.

1544. Promoció de la participació comunitària de les dones migrants en activitats cooperatives, significatives i transformadores. Crear "Espais de Dones" amb atenció específica a les dones migrades.

1545. Impulsar una xarxa autogestionada de grups de suport de dones, amb suport institucional.

1546. ABORDATGE DE LA DISCRIMINACIÓ:

1547. Mesures concretes de protecció de la dona migrant al servei domèstic: regulació de mecanismes per abordar les condicions d'exploació i abús sexual en un sector feminitzat, precari i racialitzat.

1548. Nínxols laborals: afavorir l'autodefinició del perfil professional a través de la formació professional. Subvencions a centres de formació que imparteixen certificats de professionalitat.

1549. Liderar un protocol de "no estigmatització" pels treballadors de l'administració pública que treballin amb dones migrants.

1550. Disseny de campanyes de sensibilització al voltant de prejudicis racistes.

1551. COORDINACIÓ DE RECURSOS:

1552. Creació d'una xarxa de recursos i canals/protocols de comunicació/derivació entre entitats/centres/agents socials que treballin amb aquest col·lectiu.

1553. Formació a professionals per facilitar la detecció de perfils de trata.

1554. Violència de gènere. Protecció de la víctima quan rep coacció per part del maltractador (es trenca el vincle, perd la residència).

1555. MESURES FEMINISTES

1556. Permisos per malaltia comuna dels fills i de les filles. Cadascú dels progenitors que tingui a la seva cura, els fills i les filles fins als 14 anys, disposarà de 5 dies hàbils a l'any de permís, per poder-los atendre quan que tinguin una malaltia, tant si cal tractament hospitalari com repòs domiciliari. Els dies de permís per a cures mai no podran ser coincidents amb els de l'altre progenitor. Quan els fills i les filles

convisquin amb un sol progenitor, aquest tindrà dret a 10 dies de permís anuals. Quan algun dels fills o filles tingui una discapacitat superior al 33% de discapacitat no hi haurà límit d'edat per als permisos dels progenitors per als supòsits de malaltia comuna. Aquests 5 o 10 dies de permís podran ser continuats, per dies o mitges jornades, segons les necessitats d'ajut dels infants o dels discapacitats/as. A efectes de cotització a la Seguretat Social tindran consideració anàloga a la baixa per malaltia comuna.

1557. Establir com a preferent l'horari continuat de treball, amb un màxim de 35 hores setmanals.

1558. Excedència per la cura dels fills filles fins al 14 anys i de familiars dependents fins al 2n grau de consanguinitat. Cal que l'excedència quedi reduïda als familiars per consanguinitat.

1559. Permisos de paternitat i maternitat iguals, obligatoris i intransferibles.

1560. Possibilitat de que les dones amb reducció de jornada per violència de gènere, cotitzin el 100%.

1561. Desenvolupar projectes en el barri amb serveis comuns que permetin realitzar treball domèstic d'una manera compartida.

1562. Detectar els punts negres en relació amb la seguretat dels carrers i assegurar-hi una bona il·luminació per millorar la seguretat de les dones.

1563. Introduir formació en salut i gènere en els graus de ciències de la salut (medicina, psicologia, infermeria i fisioteràpia).

1564. Elaborar, difondre i publicitar materials didàctics que facin visible l'aportació de les dones en l'esdevenir històric, científic, cultural, ...

1565. Adoptar mesures per a desincentivar la demanda de prostitució que sancionin al prostituidor, reconeixent la seva responsabilitat

directa en l'exploració de les persones que exerceixen la prostitució (PEP) i que són majoritàriament víctimes de tràfic.

1566. Impulsar l'estratègia de salut al part normal, unificant, cohesionant i actualitzant els criteris i protocols per garantir el drets de les dones gestants i els seus fills o filles. Identificar les bones pràctiques i exportar-les al conjunt dels hospitals per evitar la instrumentalització del part normal i oferir una atenció més humanitzada. Apostar per noves opcions com són les cases de naixement, espais integrats a la xarxa pública que garanteixin l'opció del part natural.

